«دنیای اقتصاد» به شما «قدرت پیش‌بینی» می‌دهد

دنیای اقتصاد

روزنامه صبح ایران

یکشنبه
۱۵ بهمن ۱۴۰۲
۲۳ رجب ۱۴۴۵
۴ فوریه ۲۰۲۴
سال ۲۲ . شماره ۵۹۴۱
۳۲ صفحه . ۷۰۰۰ تومان

DONYA-E-EQTESAD.COM
threads @deghtesad | Linkedin @donya-e-eqtesad | Twitter @deghtesad | instagram @deghtesad | Telegram @den_ir

«دنیای اقتصاد» از ۴ تغییر رفتار بازار معاملات آپارتمان در زمستان گزارش می‌دهد

خروج مسکن از سکون ۶ ماهه؟

دنیای اقتصاد — بازار مسکن در آخرین فصل سال، روند متفاوت از دو فصل قبل را تجربه می‌کند و در عین حال شبیه بهار هم نیست. نتایج تحقیقات میدانی «دنیای اقتصاد» از نبض معاملات مسکن در هفته‌های گذشته از زمستان حاکی است، رفتار بازیگران این بازار به ۴ شکل در مقایسه با تابستان و پاییز تغییر کرده است. در شکل اول، میل به خرید آپارتمان بار دیگر افزایش پیدا کرده که البته، غالب تقاضا همچنان غیرمصرفی و ناشی از «افزایش انتظارات تورمی» است. این اتفاق، فعلا روی «قیمت پیشنهادی» فروشنده‌ها به‌عنوان دومین تغییر رفتار تاثیر گذاشته است. تفاوت اصلی بازار کنونی مسکن با ۶ماه قبل از زمستان، پایان سکون معاملاتی این بازار است. طی دو فصل قبل، حجم خرید آپارتمان در تهران به پایین‌ترین میزان سال‌های گذشته رسید و ۶۰ درصد نسبت به سال گذشته افت کرد. نوسانات ارزی دی اما بازگشت خریداران را موجب شده است. تفاوت این فصل با بهار نیز به نبض قیمت مربوط می‌شود. نگاه بازیگران ملکی نسبت به رفتار آتی کارگردان بیرونی مسکن چیست؟ ۷ «

درس‌های ماندگار آموزگار «اقتصاد ایران»

گزارش مراسم بزرگداشت دکتر مسعود نیلی در دانشگاه شریف ۶ «

اقتصاددانان و صاحب‌نظران از ویژگی‌های دکتر نیلی گفتند

علی محمدی/ دنیای اقتصاد

رسوب کالا در گمرک کاهش می‌یابد؟

رفع تبعیض از «ترخیص»

همزمان با اعلام لیست به‌روزشده کالاهایی که مشمول ترخیص ۱۰۰ درصدی و ۹۰ درصدی هستند، یک منبع آگاه به «دنیای اقتصاد» خبر داد: «این قاعده برای شرکت‌های خصوصی نیز قابل اجرا شده است.» این در حالی است که تا پیش از این تنها شرکت‌های دولتی و خصولتی می‌توانستند کالاهای وارداتی خود را به این شیوه ترخیص کنند. «ترخیص درصدی کالا» راهکاری است که برای کاهش رسوب کالا و کاهش هزینه‌های انبارداری و دموراژ وارد کنندگان به کار گرفته می‌شود. ۵ «

صندلی داغ رئیس کل

حفیظه غایه ارکان، نخستین رئیس بانک مرکزی زن در ترکیه پس از ۸ماه از مقام خود استعفا داد. دوران ریاست او یکی از طولانی‌ترین چرخه‌های انقباض پولی ترکیه بود. نرخ بهره ترکیه در این ایام طی ۸ مرحله از ۸,۵ درصد به ۴۵ درصد رسید. هدف اصلی از اتخاذ چنین سیاست‌هایی مهار تورم ترکیه بوده است. پس از استعفای ارکان، مصطفی فاتح کاراهان که از اقتصاددانان سابق فدرال‌رزرو است بر صندلی ریاست بانک مرکزی ترکیه تکیه زد. در ۵سال گذشته این پنجمین تغییر در صندلی داغ رئیس کلی است. ۱۲ «

تیترهای منتخب

۱۸ برنامه ۴ساله برای «مازوت»
۹ شروع روند جدید در بورس؟
۱۶ برقی‌سازی «غیراقتصادی»
۱۷ سرقت بزرگ با سیم کارت کوچک
۲۳ فلوچارت فرآیند استخدام
۳۰ سه گانه کسب رقابت‌پذیری
۲۵ چتر نجات صنعت هوایی

سرمقاله

سیاست و تجارت کالاهای فناوری

دکتر مهدی قدسی

بسیاری، کالاهای فناوری اطلاعات و ارتباطات را قلب تپنده اقتصاد مدرن جهانی می‌دانند. همه‌گیری کووید-۱۹ و اجرای قرنطینه‌های گسترده در اقصی‌نقاط جهان، اهمیت کلیدی کالاهای فناوری اطلاعات و ارتباطات را بیش از پیش آشکار کرد. ۲۴ «

گزارش

حمله نیم‌ساعته به عراق و سوریه

ارتش آمریکا جمعه‌شب با نقض حاکمیت سوریه و عراق، مقرهایی را که توسط گروه‌های مقاومت استفاده می‌شد، مورد هدف قرار داد. این حملات به تلافی کشته شدن سه سرباز آمریکایی در هفته گذشته رخ داد. وزارت دفاع سوریه تایید کرد که غیرنظامیان و همچنین نظامیان در میان کشته‌شدگان هستند. ۴ «

تحلیل

قیمت نفت برای بودجه تراز

اقتصاد کشور را با چه قیمتی از نفت می‌توان اداره کرد؟ این سوال باعث شده که فرمولی برای جواب به آن در نظر گرفته شود. به‌ویژه برای کشورهای تولید کننده نفت و علی‌الخصوص کشورهایی که تقریبا تک‌محصولی هستند- مثل ایران- و میزان درآمدهای نفتی برای مدیریت اقتصادی کشورشان حیاتی است. ۱۲ «

رویداد

بازگشت باشکوه

۳۱ «

تا انتخابات

«پایداری» لیست مشترک می‌دهد؟

صادق محصولی، دبیرکل جبهه پایداری با اظهار تردید درباره «ارائه لیست واحد از سوی جریان غرب‌گرا» (میانه‌رو) گفت: ما خودمان را محدود نکردیم و با جریان‌های انقلابی گفت‌وگو می‌کنیم و با توجه به شرایط ناظر بر فضای انتخابات تصمیم‌گیری می‌کنیم. ۸ «

ماموریت غیر دارویی داروخانه‌ها

رشد قارچ گونه داروخانه‌ها نزدیک یک‌سال است که تبدیل به معما شده است. آمارها می‌گویند در دهه ۸۰ ماهانه ۲۰ داروخانه افتتاح می‌شد، در دهه ۹۰ این روند بیشتر شده اما از سال ۱۴۰۰ به‌طور میانگین ۱۰۰ داروخانه در ماه افتتاح می‌شود.

بررسی نمودارهای حاصل از یک مطالعه نشان می‌دهد در سال ۱۴۰۲ در مدت یک‌ماه، ۳۰۰ داروخانه جدید در کشور تاسیس شده است. تحقیقات «دنیای اقتصاد» حاکی از آن است، در دو سال گذشته تعداد داروخانه‌های ایران به ۱۶ هزار و ۵۰۰ رسیده که از این تعداد ۱۵۰۰ داروخانه دولتی هستند و مابقی خصوصی.

رشد داروخانه‌ها اما در همه جای ایران برابر نیست و در یک ماه گذشته فقط ۴۰۰ داروخانه در منطقه یک تهران افتتاح شده است. این داروخانه‌ها اما به‌نظر می‌رسد بیشتر از رساندن دارو به بیماران بازار اصلی‌شان فروش لوازم بهداشتی و آرایشی و پروتئین‌های ورزشی است. این وضعیت باعث شده که بازار داروخانه‌ها دچار یک آشفتگی شود و بستری خلاف روح حوزه بهداشت و درمان پدید آید. ۸ «

سه گام تا آزادسازی برق

صنعت برق با کاهش سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و ناترازی تولید و مصرف و ناترازی مالی روبه روست. مطالبات انباشته شده بخش خصوصی از دولت، ناکارآمدی ساختار قیمت‌گذاری و فاصله بین قیمت واقعی و قیمت دستوری فروش برق، روند سرمایه‌گذاری در این صنعت را نزولی کرده است. وزیر نیرو با اشاره به اینکه قیمت‌گذاری دستوری منجر به مشکلاتی در صنعت برق شده، با تشریح اقدامات صورت گرفته برای عبور از ساختار فعلی قیمت‌گذاری، تاکید کرد مهم‌تر از ناترازی برق و علت این ناترازی، ناترازی مالی در صنعت برق مشکل‌ساز شده است. در همین زمینه او از تلاش برای مرتفع شدن این ناترازی و پرداخت مطالبات گذشته پیمانکاران خبر داد.

علی‌اکبر محرابیان، وزیر نیرو در حاشیه نشست خبری و در پاسخ به سوال «دنیای اقتصاد» با اشاره به اینکه قیمت‌گذاری دستوری منجر به بروز مشکلاتی در اقتصاد برق شده است، می‌گوید در گام اول برای عبور از قیمت‌گذاری دستوری، در زمینه انرژی‌های تجدیدپذیر، یک تابلوی مخصوص در بورس انرژی پیش‌بینی شده که براساس آن تولیدکننده و خریدار در تابلو حضور پیدا می‌کنند و قیمت به صورت کاملا تعادلی و براساس عرضه و تقاضا تنظیم می‌شود. به گفته او دولت هیچ دخالتی در این فرآیند ندارد و ارزیابی رقابت صورت گرفته در این تابلو حاکی از یک بازار مطمئن و تعادلی است.

وزیر نیرو در توضیح گام دوم طراحی‌شده برای عبور از نرخ‌گذاری دستوری برق، با اشاره به برق حرارتی عرضه شده از سوی نیروگاه‌ها و با بیان اینکه بخش عمده‌ای از این برق در بازار عرضه می‌شود، تاکید کرد قیمت‌گذاری‌های دستوری در این بخش تا حدود زیادی مرتفع شده و عمده فرآیند قیمت‌گذاری مربوط به نیروگاه‌های دولتی است.

به گفته محرابیان، براساس بخشنامه‌های ابلاغ‌شده در بازار برق از مصرف‌کننده‌های دیماندی و عمده برق خواسته شده مستقیما و از طریق بورس، اقدام به خرید برق کنند و برق مورد نیاز خود را از طریق شرکت‌های توزیع و شرکت‌های برق منطقه‌ای خریداری نکنند. براین اساس پیش‌بینی شده اگر مصرف‌کننده‌ای از طریق بورس اقدام به خرید برق نکند، مشمول جریمه شود. وزیر نیرو همچنین با اشاره به اینکه این موارد ابزارهایی است که مصرف‌کنندگان و مشترکان از طریق آنها ترغیب به تامین برق مورد نیاز از طریق بورس و بازار انرژی‌برق می‌شوند، تاکید کرد این روش ارزان‌تر و مطمئن‌تر است و از همین رو ادامه پیدا خواهد کرد. ۳ «

digikala E-COMMERCE GROUP | diginext

رویداد نوآوری در
صنعت لجستیک
آموختن از تجربیات گذشته برای خلق آینده
۲۵ بهمن ماه | ساعت ۸:۳۰ لغایت ۱۷:۳۰ | سالن دیپلماتیک وزارت امورخارجه

سخنرانان کلیدی
مسعود طباطبایی — مدیرعامل دیجی‌کالا
حسن دوست حقی — مدیرعامل شتابان شمال (گروه سولیکو)
کاوه احسانی — معاون زنجیره ارزش زرین رویا
مهدی شامی زنجانی — استاد دانشگاه تهران
علی مرزبان — معاون عملیات دیجی‌کالا

سخنرانان پنل‌های تخصصی
سعید محمدی — هم بنیان گذار و مدیرعامل گروه دیجی‌کالا
فرزین فردیس — مدیرعامل هلدینگ سرآوا
نیما نامداری — مدیرعامل کارنامه
محمد حافظ حکمی — عضو هیات مدیره شرکت کسب و کار دنیای اقتصاد
امیر ختایی — استاد دانشگاه اتاوا و معاون عملیات Chitchat
امیر بغدادی — مدیرعامل مابر منلهف
حامی طالبی — مدیرکل لجستیک دیجی‌اکسپرس
محسن شیخ سجادیه — استاد دانشگاه امیرکبیر
محمد روهینا — مدیر فرایندهای ایران‌خودرو
آرمان نوری — مدیرارشد زنجیره تامین آدورا طب (گروه دارویی کوبل)

میزبان رویداد
کیوان محیط مافی — مدیرعامل دیجی‌تکست

دبیرعلمی رویداد
منصور موفق پور — مدیرعملیات اسنپ‌فود

محورهای آموزشی رویداد
استراتژی‌های یکپارچه‌سازی دیجیتال درلجستیک
استقرار تصمیم‌گیری‌های داده محور در سراسر زنجیره تامین
نقش اتوماسیون، هوش مصنوعی، رباتیک و اینترنت اشیاء درآینده لجستیک
مدیریت ریسک در دنیای دیجیتال در صنایع مختلف

industry@diginext.ir | ۰۲۱-۲۸۴۲۲۲۷۵ | ۰۹۲۱۷۵۷۰۴۸۳

آگهی عرضه عمومی سهام

سازمان اموال و املاک ستاد در نظر دارد سهام یک شرکت را با وضع موجود از طریق مزایده ویژه کتبی و با شرایط فروش نقد و اقساط (بدون کارمزد) واگذار نماید:

روزنامه دنیای اقتصاد چاپ امروز (رجوع به صفحه ۳)

بازگشت همه به‌سوی اوست

جناب آقای مهندس سید عمادالدین قاضوی

با نهایت تأسف و تأثر، درگذشت خواهر گرامی‌تان را تسلیت عرض نموده، از خداوند متعال برای آن مرحومه رحمت و غفران الهی و برای جنابعالی صبر و شکیبایی آرزومندیم.

احمد مجتهد، مجید نیری، محمدرضا شجاع الدینی، حمید ابریشمی، علی اکبر عرب مازار، مجید جمشیدی، علی رحمانیان، سیدمهدی آستانی

سازمان آگهی‌ها دنیای اقتصاد
۰۲۱-۸۹۰۱ (خط ویژه)
sazman.agahi@den.ir

وضعیت روزانه نمادهای بورس و فرابورس

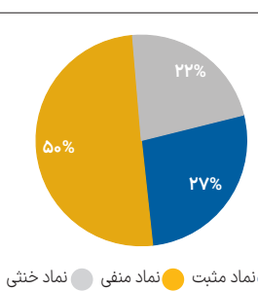

سکه امامی	نیم سکه	ربع سکه	۱ گرم طلای ۱۸ عیار	اونس نقره	اونس پلاتین	اونس طلا	نفت برنت	شاخص کل بورس	شاخص کل فرا بورس
۳۲,۰۰۰,۰۰۰ تومان	۱۸,۲۵۰,۰۰۰ تومان	۱۱,۲۵۰,۰۰۰ تومان	۲,۸۳۶,۰۰۰	۲۲/۷۰ دلار	۹۱۷/۸۰ دلار	۲,۰۳۸/۰۰ دلار	۷۸/۱۹ دلار	۲۱۱۱۰۸۴	۲۵۵۷۸
-٪۳/۹۰	-٪۲/۶۷	-٪۴/۲۶	-٪۲/۱۱	-٪۲/۰۶	-٪۰/۵۷	-٪۰/۸۱	-٪۰/۶۵	۰/۱۸	۰/۶۳

شاخص کل (هم وزن)	شاخص‌قیمت(وزنی‌ارزشی)	شاخص قیمت (هم وزن)	شاخص صنعت	شاخص بازار اول	شاخص بازار دوم	شاخص آزاد شناور	شاخص ۵۰ شرکت فعال تر	شاخص ۳۰ شرکت بزرگ	ارزش بازار بورس	ارزش بازار فرابورس
۷۳۷۵۲۹	۴۴۰۷۵۶	۴۱۶۴۹۴	۲۰۰۲۱۸۰	۱۵۹۹۳۵۰	۴۰۸۶۵۹۵	۲۷۱۲۰۳۴	۸۲۱۶۴	۱۲۷۲۵۱	۷۳۳۲۶۶۱۲	۱۴۰۹۲۹۱۹
۰/۶۷	۰/۱۷	۰/۶۲	۰/۱۶	۰/۳۳	۰/۰۱	۰/۳۳	۰/۰۷	۰/۲۰	۰/۱۸	۰/۶۳

بازارها در یک نگاه — روزنامه صبح ایران دنیای اقتصاد — DONYA-E-EQTESAD.COM

از میانه آتش غزه جوانه‌های صلح می‌روید

جنگی که همه جنگ‌ها را بر باد داد

پیامدهای کاهش نفوذ واشنگتن در خاورمیانه به درگیری کنونی در غزه محدود نشده است. با کاهش تعامل ایالات متحده در منطقه در سال‌های منتهی به ۷ اکتبر، قدرت‌های بزرگ منطقه‌ای به طور پیوسته تلاش‌های خود را برای تنظیم و شکل بخشی به ترتیبات امنیتی افزایش داده‌اند. دالیا داسا کایا عضو ارشد مرکز روابط بین‌الملل UCLA Burkle و صنم وکیل مدیر برنامه خاورمیانه و شمال آفریقا چتم‌هاوس اول فوریه ۲۰۲۴ در نشریه فارن افرز نوشتند: از اوایل سال ۲۰۱۹، دولت‌های سراسر منطقه شروع به ترمیم روابط پرتنش قبلی کردند. این بازنشانی غیر معمول منطقه‌ای نه تنها به دلیل اولویت‌های اقتصادی - غلبه بر اصطکاک‌هایی که قبلا تجارت و رشد را مختل یا متوقف کرده بود - بلکه با این تصور که منافع واشنگتن در مدیریت درگیری‌های خاورمیانه رو به کاهش است، انجام شد.

کامران کرمی
دنیای اقتصاد

نزدیکی میان کشورهای خلیج فارس و ایران را در نظر بگیرید. در سال ۲۰۱۹، امارات متحده عربی پس از یک وقفه ۳ساله، شروع به احیای روابط دوجانبه با ایران کرد و فرصتی را برای مدیریت مستقیم روابط و حفاظت از منافع خود در برابر گروه‌های مورد حمایت ایران دید که کشتیرانی خلیج‌فارس را مختل کرده بودند و گردشگری و تجارت امارات را تحت تاثیر قرار می‌دادند. ابوظبی در سال ۲۰۲۲ روابط دیپلماتیک خود را با تهران از سر گرفت و راه را برای پیروی مسیر از سوی ریاض هموار کرد. در مارس ۲۰۲۳، رقبای دیرینه یعنی عربستان سعودی و ایران اعلام کردند که پس از ماه‌ها گفت‌وگوهای فشرده با میانجی گری عمان و عراق، روابط خود را در توافقی که با میانجی گری چین به امضا رسید، از سر می گیرند. ایالات متحده هیچ نقشی در این توافقات نداشت.

در همین حال، در سال ۲۰۲۱، بحرین، مصر، عربستان سعودی و امارات به محاصره سه و نیم ساله قطر پایان دادند؛ انگیزه اصلی آنان برای این محاصره حمایت قطر از اخوان المسلمین، روابط نزدیک با ایران و ترکیه و شبکه تلویزیونی فعال الجزیره بود. تقریبا در همان زمان، امارات و عربستان سعودی با ترکیه آشتی کردند که پیش‌تر در واکنش به حمایت ترکیه از قطر و گروه‌های وابسته به اخوان‌المسلمین از آن اجتناب کرده بودند. (روابط عربستان و ترکیه نیز به دلیل تحقیقات قضایی ترکیه در مورد قتل خاشقجی در کنسولگری عربستان در استانبول تیره شده بود.) سعودی‌ها و اماراتی‌ها با از سرگیری روابط، درها را به روی سرمایه گذاری‌های حیاتی خلیج‌فارس در اقتصاد در ترکیه باز کردند. در ماه مه ۲۰۲۳، رهبران عرب از بشار اسد رئیس‌جمهور سوریه دعوت کردند تا به اتحادیه عرب بازگردد، که نشان‌دهنده پایان بیش از یک دهه انزوا در طول جنگ داخلی سوریه بود.

به عنوان بخشی از این تنظیم مجدد گسترده‌تر، دولت‌های سراسر خاورمیانه شروع به مشارکت در انواع فروم‌های منطقه‌ای کردند. کنفرانس بغداد برای همکاری و مشارکت، که برای اولین بار در بغداد در سال ۲۰۲۱ و بار دیگر در امان در سال ۲۰۲۲ برای بحث در مورد ثبات عراق تشکیل شد، طیف وسیعی از رقبای قبلی از جمله ایران و ترکیه، اعضای شورای همکاری خلیج فارس و اردن و مصر را گرد هم آورد.

مجمع گاز مدیترانه شرقی که در سال ۲۰۲۰ تاسیس شد، قبرس، مصر، فرانسه، یونان، اسرائیل، ایتالیا و اردن را همراه با نمایندگانی از تشکیلات خودگردان فلسطین گرد هم آورد تا گفت‌وگوی منظمی پیرامون امنیت گاز و کربن زدایی آغاز کنند و I2U2، گروهی که شامل هند، اسرائیل، امارات متحده عربی و ایالات متحده است، در سال ۲۰۲۱ برای تقویت مشارکت‌های بینامنطقه‌ای با تمرکز بر سلامت، زیرساخت‌ها و انرژی راه‌اندازی شد.

یکی دیگر از جنبه‌های این تنظیم مجدد منطقه‌ای عادی‌سازی روابط اسرائیل با چند دولت عربی بود. در معاهده ۲۰۲۰ ابراهیم، بحرین، مراکش و امارات توافق کردند که روابط رسمی با اسرائیل برقرار کنند و فرصت‌هایی برای روابط اقتصادی و تجاری جدید ایجاد کنند. یکی از اهداف این توافق‌نامه هموار کردن راه برای روابط امنیتی مستقیم جدید بین اسرائیل و جهان عرب بود. قبل از حملات ۷ اکتبر، دولت بایدن امیدوار بود که عربستان سعودی به عنوان یکی از اعضای برجسته جهان عرب نیز به این گروه بپیوندد. بر اساس این توافقات، اجلاس نقب در مارس ۲۰۲۲، بحرین، مصر، اسرائیل، مراکش، امارات متحده عربی و ایالات متحده را گرد هم آورد تا همکاری اقتصادی و امنیتی را در نشستی که قرار بود یک نشست عادی باشد، در چشم‌انداز قرار دهند.

با این حال، مساله فلسطین به‌طور آشکار در توافق‌های عادی‌سازی غایب بود و عمدتا کنار گذاشته شد. در نتیجه، اردن از شرکت در نشست نقب امتناع کرد و با شعله‌ور شدن تنش‌ها بر سر شهرک‌سازی‌های اسرائیل در کرانه باختری در اوایل سال ۲۰۲۳، نشست بعدی این گروه بارها به تعویق افتاد. اکنون، با ویرانی غزه، هرگونه پیشرفت بیشتر مشروط به پایان دادن به جنگ نیست، بلکه به ساختن یک طرح قابل اجرا برای ایجاد یک کشور فلسطینی بستگی دارد.

در تئوری، به نظر می‌رسد که جنگ فاجعه‌بار در غزه تهدید جدی برای بازسازی خاورمیانه باشد. در بیشتر موارد، روابط منطقه‌ای تازه تاسیس، هنوز شکننده است و همچنان به مسائل مهمی مانند اشاعه تسلیحات، حمایت مستمر از گروه‌های شبه‌نظامی در لیبی و سودان توسط امارات و حمایت ایران از گروه‌های شبه‌نظامی مسلح غیردولتی در سراسر منطقه و سوریه رسیدگی نشده است. به خطر افتادن روند عادی‌سازی روابط اسرائیل با دولت‌های عربی، تشدید دخالت گروه‌های مورد حمایت ایران - از حزب‌الله و حوثی‌ها گرفته تا شبه‌نظامیان مختلف در سوریه و عراق - این پتانسیل را دارد که شکاف‌های جدیدی بین ایران و دولت‌های خلیج فارس ایجاد کند. با این حال، تاکنون، ترتیبات نوظهور به‌طرز شگفت‌آوری دوام داشته‌اند.

به نظر می‌رسد جنگ غزه به جای اینکه روابط ایران و عربستان سعودی را از مسیر خارج کند، آنها را تقویت کرده است. در نوامبر ۲۰۲۳، ابراهیم رئیسی رئیس‌جمهور ایران، در نشست مشترک و نادر اتحادیه عرب و سازمان همکاری اسلامی درباره جنگ غزه به میزبانی محمد بن‌سلمان ولیعهد سعودی در ریاض شرکت کرد و ماه بعد، مقامات ایران و عربستان مجددا در پکن دیدار کردند. دو کشور همچنین برای تبادل دیدارهای دولتی توسط رئیسی و بن‌سلمان در ماه‌های آینده برنامه‌ریزی کرده‌اند - دیدارهایی که قرار است روابط جدید اقتصادی و امنیتی را رسمی کند. به‌رغم تشدید تنش‌ها بر سر یمن، وزرای خارجه ایران و عربستان در ژانویه ۲۰۲۴ در مجمع جهانی اقتصاد در داووس با یکدیگر دیدار کردند. به نظر می‌رسد جنگ تاکنون روابط ایران و عربستان سعودی را تقویت کرده است.

در همین حال، روابط دیپلماتیک بین اسرائیل و شرکای خود در توافق ابراهیم نیز تاکنون برقرار بوده است. امارات به صراحت اعلام کرده است که گفت‌وگو با اسرائیل حتی در بحران کنونی را راهی مهم برای پیشرفت در حل و فصل سیاسی اسرائیل و فلسطین می‌داند. اگرچه پارلمان بحرین حمله مداوم به غزه را محکوم کرده، اما این کشور به طور رسمی روابط خود را با اسرائیل قطع نکرده است. برای هر دو کشور عربی، عادی‌سازی صرفا تقویت پیوندهای اقتصادی با اسرائیل نیست، بلکه تقویت روابط استراتژیک با ایالات متحده است. زیرا به‌رغم دور شدن واشنگتن از منطقه در سال‌های اخیر، کشورهای عربی خلیج فارس همچنان به دنبال تضمین‌های امنیتی و حمایت از ایالات متحده هستند: در ژانویه ۲۰۲۲، بایدن قطر را به عنوان «متحد اصلی غیرناتو» معرفی کرد و در سپتامبر ۲۰۲۳، بحرین و ایالات متحده توافق‌نامه‌ای را برای تقویت مشارکت استراتژیک بین خود امضا کردند.

یقینا جنگ موانع جدیدی برای همکاری‌های منطقه‌ای ایجاد کرده است، به‌ویژه در مورد اسرائیل و کشورهای همجوار. هر دو کشور ترکیه و اردن سفرای خود را از اسرائیل خارج کرده‌اند و پروازهای مستقیم بین اسرائیل و مراکش در ماه اکتبر متوقف شد. در اواخر ژانویه، با بیش از ۲۶هزار کشته در غزه و فقدان امکان آتش بس در چشم‌انداز پیش رو، افکار عمومی عرب شدیدتر از همیشه با عادی‌سازی مخالفت کردند.

همچنین بسیاری از این بیم دارند که حملات نظامی ایالات متحده و بریتانیا علیه جنبش حوثی‌ها می‌تواند این گروه را در یمن جسور کند و تلاش‌ها برای رسمی کردن آتش‌بس طولانی‌مدت در جنگ نزدیک به یک دهه‌ای حوثی‌ها با عربستان سعودی را به عقب براند.

اگرچه کشورهای عربی خلیج‌فارس متعهد شده‌اند که روابط دیپلماتیک با تهران را ادامه دهند، اما تعداد کمی از مقامات منطقه امیدوارند که ایران رویکرد خود را در «دفاع رو به جلو» -تکیه بر گروه‌های شبه‌نظامی برای ایجاد اهرم استراتژیک و حفظ بازدارندگی- تغییر دهد. در اواسط ژانویه، حملات موشکی مستقیم تهران به عراق، پاکستان و سوریه در پاسخ به حملات اسرائیل و حمله داعش به شهر کرمان ایران، تنش‌ها را بیشتر کرد.

در حال حاضر، نشانه‌هایی وجود دارد که رهبران خاورمیانه به دنبال فراتر رفتن از این اختلافات هستند. به عنوان مثال، ایران برای مدیریت فشار فزاینده اقتصادی و ناآرامی در داخل، اولویت جدیدی را به روابط تجاری منطقه‌ای نه تنها با کشورهای عربی خلیج فارس، بلکه با عراق، ترکیه و کشورهای آسیای مرکزی و همچنین چین و روسیه بخشیده است.

این به انگیزه‌های عمل گرایانه‌ای که پیام تهران را هدایت می کند، اشاره دارد که به‌رغم حمایت از گروه‌های نیابتی مختلف، به دنبال اجتناب از دخالت مستقیم در جنگ غزه است. اما از آنجا که در غیاب آتش‌بس، حملات تند و تیز در سراسر منطقه افزایش می‌یابد، محاسبات ایران می‌تواند به خوبی تغییر کند.

> در میان واقعیت‌های دشواری که جنگ غزه برملا کرده، یکی از واضح‌ترین آنها ممکن است محدودیت‌های قدرت آمریکا باشد. بعید است که ایالات متحده رهبری قاطع یا اهرم مورد نیاز برای پیشبرد یک توافق پایدار اسرائیلی-فلسطینی را فراهم کند. این بر عهده رهبران و دیپلمات‌های خاورمیانه خواهد بود

اثر غزه

به طرز متناقض نما، یکی از قوی‌ترین نیروهایی که منطقه را در کنار هم نگه می‌دارد، ممکن است مصیبت غزه و مساله فلسطین باشد که به شدت مورد توجه جهانیان قرار گرفته است. رهبران منطقه در مواجهه با خشم شدید مردم و پتانسیل درازمدت رادیکالیزه شدن و بازگشت گروه‌های افراطی، تا حد زیادی پاسخ‌های سیاسی خود را با جنگ همسو کرده‌اند.

به‌رغم استراتژی‌های متفاوت در قبال اسرائیل و فلسطینیان قبل از ۷ اکتبر، دولت‌های خاورمیانه به طور گسترده خواستار آتش‌بس فوری، مخالفت با هرگونه انتقال فلسطینی‌ها به خارج از غزه، افزایش کمک‌های بشردوستانه و حمایت از مذاکرات برای آزادی گروگان‌های اسرائیلی در ازای پایان جنگ هستند. اکنون سوال این است که آیا این وحدت می‌تواند به سمت ایجاد یک روند صلح مشروع هدایت شود؟

برای بسیاری از کشورهای عربی و مسلمان منطقه، بالاترین اولویت تعیین یک برنامه روشن برای غزه و در نهایت تشکیل کشور فلسطینی بوده است. رهبران اسرائیل پیشنهاد کرده‌اند که دولت‌های عربی خلیج‌فارس مانند عربستان سعودی و امارات با منابع قابل توجه در هزینه بازسازی غزه سهیم شوند. اما دولت کنونی اسرائیل گفته است که با تشکیل کشور فلسطینی مخالف است. با ادامه جنگ، هیچ دولت عربی حاضر به چنین تعهدی نیست. با این حال، آنها از پیشنهادهای خود برای صلح پس از جنگ پرده‌برداری کرده‌اند.

در دسامبر ۲۰۲۳، مصر و قطر طرحی را ارائه کردند که آتش‌بس مشروط به آزادی مرحله‌ای گروگان‌ها و مبادله زندانیان شد. پس از یک دوره گذار، این گام‌های اعتمادساز در تئوری، منجر به ایجاد یک دولت وحدت فلسطینی می‌شود.

رهبری جدید که از اعضای فتح و حماس تشکیل می‌شود، به طور مشترک کرانه باختری و غزه را اداره می کنند، با تاکید بر این مساله حیاتی که سرزمین‌های مختلف فلسطین دیگر از نظر سیاسی جدا نشوند. این مرحله آخر مستلزم برگزاری انتخابات فلسطین و ایجاد یک کشور فلسطینی است. اگرچه اسرائیل این طرح را به خاطر دربرگیری حماس و تشکیل دولت رد کرد، اما نقطه شروعی برای بحث بیشتر بود.

ترکیه نیز به نوبه خود مفهوم سیستم ضمانت چند کشوری را مطرح کرده است که در آن کشورهای منطقه امنیت و حکومت فلسطینی را حمایت و تقویت می کنند و ایالات متحده و کشورهای اروپایی ضمانت‌های امنیتی برای اسرائیل ارائه می کنند. برخی دیگر پیشنهاد کرده‌اند که سازمان ملل یک مرجع انتقالی در کرانه باختری و غزه را اداره کند، رویکردی که به اصلاح ساختار حکومت فلسطینی و در نهایت زمینه‌سازی برای انتخابات فلسطین فرصت می‌دهد. به نوبه خود، ایران بارها اعلام کرده است که هر نتیجه‌ای را که توسط خود فلسطینی‌ها حمایت می‌شود، تقویت خواهد کرد و این نشان می‌دهد که فرصتی دوباره برای متقاعد کردن تهران برای حمایت از توافق وجود دارد.

در همین حال، عربستان سعودی در حال توسعه یک طرح صلح با دیگر کشورهای عربی است که عادی‌سازی روابط با اسرائیل را مشروط به ایجاد مسیری غیرقابل بازگشت به سوی تشکیل کشور فلسطینی می کند. رویکرد ریاض با ابتکار صلح عربی در سال ۲۰۰۲ که متعهد به، به رسمیت شناختن اسرائیل توسط اعراب در ازای ایجاد یک کشور فلسطینی در بیت المقدس شرقی، غزه و کرانه باختری بود، پشتیبانی می‌شود. طرح کنونی عربستان با فشار واشنگتن برای عادی‌سازی روابط بین اسرائیل و عربستان همسو است. با این حال، مشخص نیست که آیا سعودی‌ها با همتایان آمریکایی خود در مورد آنچه که گام‌های معتبر و غیرقابل برگشت به سوی تشکیل کشور فلسطینی است، به‌ویژه با توجه به مقاومت شدید اسرائیل، موافقت خواهند کرد یا خیر.

در دوران نتانیاهو، دولت اسرائیل به رد تمامی این پیشنهادها ادامه داده است. اما از اواخر ژانویه، اسرائیل تا رسیدن به هدف جنگی خود یعنی ریشه کن کردن حماس فاصله داشت و هنوز نتوانسته بود آزادی بیش از ۱۰۰ گروگان باقی مانده را تضمین کند. همچنین تنش‌های فزاینده‌ای هم در کابینه جنگ و هم در افکار عمومی اسرائیل در مورد روند آینده کارزار نظامی وجود داشت. علاوه بر این، تل‌آویو هرگونه بحث جدی عمومی یا سیاسی در مورد آینده امنیت خود را تا پایان جنگ به تعویق انداخته است. تا زمان تحقق این موضوع، اسرائیل باید کانال‌های دیپلماتیک باز با دولت‌های عربی داشته باشد و تضمین‌های مالی و امنیتی از سوی دولت‌های عربی را تضمین و مشارکت واشنگتن را در این فرآیند حفظ کند. ایجاد شرایط سیاسی لازم برای یک روند جدی صلح پس از چنین جنگ وحشتناکی ممکن است سال‌ها طول بکشد. با وجود این، درگیری و سرریز منطقه‌ای آن یادآور این موضوع است که اگرچه مناقشه اسرائیل و فلسطین تنها علت آن نیست، اما تا زمانی که ادامه داشته باشد، ثبات منطقه‌ای در معرض خطر دائمی خواهد بود. دولت‌های منطقه به طور فزاینده‌ای آگاه هستند که نمی‌توانند به تنهایی به ایالات متحده تکیه کنند تا یک روند صلح پایدار برای آنها فراهم کند.

از رقبا تا همسایگان

با وجود اینکه جنگ غزه مساله فلسطین را به خط مقدم دستور کار بین‌المللی بازگردانده، همزمان بر پویایی سیاسی جدید مهم در سراسر خاورمیانه تاکید کرده است. از یکسو، به نظر می‌رسد که ایالات متحده نفوذ کمتری دارد. اما همزمان، قدرت‌های منطقه‌ای، از جمله آنهایی که قبلا در تضاد بودند، ابتکار عمل را به دست گرفته‌اند، خود را در میانجی گری مشارکت می‌دهند و پاسخ‌های سیاسی را هماهنگ می کنند. در حالی که قبل از ۷ اکتبر، قدرت‌های منطقه‌ای - به‌ویژه مصر، اردن، قطر، عربستان سعودی، ترکیه و امارات متحده عربی - در موضوع فلسطین کمتر همسو بودند، اکنون با وحدت، هماهنگی و برنامه‌ریزی چشمگیر عمل می کنند.

با این حال، برای تبدیل این عزم مشترک به منبع پایدار رهبری جمعی، این قدرت‌ها باید نهادها و ترتیبات منطقه‌ای دائمی‌تر را بپذیرند. مهم‌تر از همه، این باید شامل یک مجمع گفت‌وگوی ثابت برای کل منطقه باشد.

نشست‌های دوره‌ای برای وزرای کابینه‌ها و گروه‌های موقت «چندجانبه» مانند مجمع گاز مدیترانه شرقی و I2U2 بدون شک به تعریف چشم‌انداز منطقه‌ای در سال‌های آینده استمرار خواهد بخشید. اما یک مجمع دائمی برای امنیت منطقه‌ای وجود ندارد. در سایر نقاط جهان، مجامع امنیتی مشارکتی، مانند سازمان امنیت و همکاری اروپا و انجمن کشورهای جنوب شرقی آسیا، توانسته‌اند در کنار اتحادهای امنیتی دوجانبه و منطقه‌ای توسعه یابند و ارتباطات حتی بین دشمنان را تقویت و به جلوگیری از درگیری هم کمک کنند. دلیلی وجود ندارد که خاورمیانه به عنوان استثنای جهانی باقی بماند. با توجه به نیاز مبرم منطقه به هماهنگی و تنش‌زدایی، بحران کنونی فرصت حیاتی برای آغاز چنین ابتکاری فراهم می کند.

اگرچه رهبران در مورد ایده مجمع همکاری که کل منطقه را در بر می گیرد، بدبین بوده‌اند، اما راه‌های مختلفی وجود دارد که با توجه به آنها می‌توان مکانیزم‌های جدید همکاری امنیتی ایجاد کرد. به عنوان مثال، از زمانی که روند صلح مادرید در اوایل دهه ۱۹۹۰ برای رسیدگی به مناقشه اسرائیل و فلسطین آغاز شد، چنین ترتیبات غیررسمی در گفت‌وگوهای کارشناسان مدنظر قرار گرفت.

در طول چند سال گذشته، سیاستگذاران و دیگران به وضوح اعلام کرده‌اند که این رویکرد برای اجرا در سطح رسمی آماده است. اگرچه چنین مجمعی در نهایت باید تمام منطقه را شامل شود - همه کشورهای عربی، ایران، اسرائیل و ترکیه - اما به صورت آنی امکان‌پذیر نخواهد بود. تعداد کمتری از دولت‌های کلیدی می‌توانند یک فرآیند رسمی را آغاز و چشم‌انداز مشارکت گسترده‌تر را در آینده باز نگه دارند. از آنجا که چند کشور عربی و ترکیه با اسرائیل و ایران روابط دارند، مشارکت آنها در ابتدا بسیار ارزشمند خواهد بود. سازمان جدید، که می‌توان آن را مجمع خاورمیانه و شمال آفریقا نامید و وسیع‌ترین درک از منطقه منا را در بر می گیرد، در ابتدا باید روی موضوعات بین‌بخشی تمرکز کند که در مورد آنها اجماع گسترده وجود دارد؛ مانند آب و هوا، انرژی و واکنش‌های اضطراری به بحران‌ها. اگرچه حل و فصل جنگ غزه و درگیری اسرائیل و فلسطین احتمالا باید از طریق یک ابتکار جداگانه عربی هدایت شود، اما این مجمع می‌تواند مواضع خود را در مورد غزه پس از جنگ از طریق دستورکار واکنش اضطراری -از جمله حمایت بشردوستانه و کمک‌ها به فلسطینیان- هماهنگ کند.

این مجمع مستقیما درگیری‌ها را میانجی گری نمی کند: گفت‌وگوهای امنیتی مشارکتی زمانی موثرتر بوده‌اند که بر بهبود ارتباطات و هماهنگی برای کاهش تنش‌ها و تامین امنیت متقابل و منافع اجتماعی-اقتصادی برای اعضا متمرکز باشد. اما از طریق تماس‌های منظم و ایجاد اعتماد تدریجی، چنین فرآیندی می‌تواند از حل مناقشه اسرائیل و فلسطین و فراتر از آن حمایت کند.

در واقع، نشست‌های منطقه‌ای دائمی می‌تواند فرصت‌های مهمی را برای گفت‌وگو در مورد اختلافات مشاجره‌آمیز میان رقبا و مخالفانی که در غیراین صورت فاقد کانال‌های ارتباطی مستقیم هستند، فراهم کند. این نه‌تنها اسرائیلی‌ها و فلسطینی‌ها، بلکه در نهایت بازیگران دولتی دشمن دیگر را نیز شامل می‌شود که می‌توانند در گروه‌های کاری فنی درباره موضوعات نگرانی دوجانبه غیرمناقشه‌آمیز با یکدیگر ملاقات کنند. چنین تعاملاتی قبلا بی‌سر و صدا در حاشیه دیگر مجامع چندجانبه متمرکز بر آب و هوا و آب آشکار شده است و نشان می‌دهد که همکاری منطقه‌ای فراگیرتر در نهایت امکان‌پذیر است.

ایجاد مجمع امنیتی خاورمیانه نیازمند اراده سیاسی در بالاترین سطوح و همچنین قهرمان قوی منطقه‌ای است که طرف بی‌طرف تلقی می‌شود. یکی از احتمالات، اعلام سازمان جدید در نشست وزرای خارجه است، احتمالا در حاشیه یک گردهمایی منطقه‌ای دیگر، مانند یکی از نشست‌های اقتصادی که در بحرالمیت در اردن برگزار شد. اگر ابتکار عمل ایجاد و از منطقه رهبری شود، احتمال موفقیت بیشتری خواهد داشت.

برای مثال، قدرت‌های میانی در آسیا و اروپا می‌توانند در زمینه‌هایی که ممکن است تخصص ارزشمندی داشته باشند، پشتیبانی سیاسی و فنی ارائه دهند. حداقل در ابتدا، چین، روسیه و ایالات متحده باید نقش‌های محدودی داشته باشند تا از تبدیل شدن این مجمع به سکوی دیگری برای رقابت قدرت‌های بزرگ جلوگیری کند. با وجود این، حمایت واشنگتن و پکن برای اطمینان از اینکه این مجمع به جای تهدید، مکمل مفیدی برای دیپلماسی آنها در منطقه است، حیاتی خواهد بود.

زمانی برای راهبری

در میان واقعیت‌های دشواری که جنگ غزه برملا کرده، یکی از واضح‌ترین آنها ممکن است محدودیت‌های قدرت آمریکا باشد. تا آنجا که ممکن است آرزو شود، بعید است که ایالات متحده رهبری قاطع یا اهرم موردنیاز برای پیشبرد یک توافق پایدار اسرائیلی-فلسطینی را فراهم کند. این بر عهده رهبران و دیپلمات‌های خاورمیانه خواهد بود که مسوولیت را بر عهده بگیرند. جنگ با جلب توجه و انرژی دیپلماتیک منطقه، فرصت نادری را برای اشکال جدیدی از رهبری مشارکتی فراهم کرده است.

یک مجمع امنیت منطقه‌ای به تنهایی نمی‌تواند صلح خاورمیانه را تامین کند - هیچ ابتکار واحدی نمی‌تواند این کار را انجام دهد و بدون حکمرانی پاسخگو، ثبات واقعی در درازمدت گریزان باقی خواهد ماند. همچنین سازمانی مانند این قرار نیست جایگزین تمام اشکال رقابتی موازنه قدرت شود که از دیرباز نشانه بارز حکمرانی خاورمیانه بوده است. حتی در آسیا و اروپا، ترتیبات مشارکتی جایگزین رقابت‌های استراتژیک ملی نشده است یا نتوانسته است از رویارویی نظامی جلوگیری کند، آن‌گونه که جنگ اوکراین به طرز دردناکی آن را نشان داده است. با وجود این، یک مجمع منظم، لایه مهمی از ثبات را به خاورمیانه مستعد درگیری اضافه می کند. به طور فزاینده چنین پروژه‌ای فوری به نظر می‌رسد. اگرچه ۷ اکتبر هنوز تمام جریان‌های منطقه‌ای را که طرفدار تنش‌زدایی و سازش هستند، معکوس نکرده است، اما ممکن است زمان برای استفاده از این تنظیم مجدد به پایان برسد. کشورهای عربی پیشرو، همراه با قدرت‌های منطقه‌ای مانند ترکیه، باید از این لحظه استفاده کنند تا بخشی از نزدیکی پیش از غزه و هماهنگی‌هایی را که از آن زمان به وجود آمده است، تثبیت کنند. خاورمیانه با لحظه‌ای از روز حساب روبه‌رو است. اگر در اثر خونریزی وحشتناک در غزه؛ خاورمیانه فلج شود، می‌تواند بیشتر به بحران و درگیری فرو رود یا می‌تواند شروع به ساختن آینده‌ای متفاوت کند.

نگاه هلدینگ فناوری

مناقصه عمومی یک مرحله ای

شماره ۱۶۶-۱۱-۱۴۰۲

شرکت توسعه فناوری نگاه فردای کارآفرین در نظر دارد تجهیزات به شرح ذیل :

خرید ۱۰۰ عدد باتری دستگاه UPS مدلFLB۴۰۰P با برند فیام

با مشخصات فنی پیوست اسناد مناقصه را از تامین کنندگان واجد شرایط تامین نماید. لذا متقاضیان محترم می‌توانند با توجه به مندرجات ذیل، جهت دریافت اسناد مناقصه از تاریخ ۱۴۰۲/۱۱/۱۵ به روش ذیل اقدام نمایند.

الف) دریافت اسناد مناقصه:

مراجعه به وب سایت شرکت به آدرس: www.negahholding.ir بخش مناقصات

ب) تضمین شرکت در مناقصه به میزان ۷۵۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال (هفتصد و پنجاه میلیون ریال) معادل هفتاد و پنج میلیون تومان

می‌باشد که به یکی از روش های ذیل قابل انجام خواهد بود:

۱ـ سپرده نقدی به شماره حساب اعلامی در اسناد مناقصه

۲ـ ضمانت نامه شرکت در مناقصه از شبکه بانکی

ج) مهلت ارائه اسناد:

تا پایان وقت اداری روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۱/۲۹

بدیهی است شرکت در مناقصه به منزله قبول شروط و تکالیف مقرر در اسناد مناقصه و آئین‌نامه معاملاتی شرکت بوده و مناقصه‌گذار در رد یا قبول پیشنهادات مختار است، همچنین کلیه هزینه‌های برگزاری مناقصه به عهده برنده خواهد بود. ضمناً مشروح شرایط مناقصه در اسناد مناقصه موجود می‌باشد.

جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۲۲۶۶۱۱۱۱-۰۲۱ (داخلی ۴۱۶۴۱) تماس حاصل نمایند.

وزیر نیرو در پاسخ به «دنیای اقتصاد» شرایط عبور از قیمت دستوری را تشریح کرد

سه گام تا آزادسازی قیمت برق

صنعت برق با کاهش سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و ناترازی تولید و مصرف و ناترازی مالی روبه‌روست. مطالبات انباشته‌شده بخش خصوصی از دولت، ناکارآمدی ساختار قیمت‌گذاری و فاصله بین قیمت واقعی و قیمت دستوری فروش برق، روند سرمایه‌گذاری در این صنعت را نزولی کرده است. وزیر نیرو با اشاره به اینکه قیمت‌گذاری دستوری منجر به مشکلاتی در صنعت برق شده، با تشریح اقدامات صورت گرفته برای عبور از ساختار فعلی قیمت‌گذاری، تاکید کرد مهم‌تر از ناترازی برق و علت این ناترازی، ناترازی مالی در صنعت برق مشکل‌ساز شده است. در همین زمینه او از تلاش برای مرتفع شدن این ناترازی و پرداخت مطالبات گذشته پیمانکاران خبر داد.

گروه صنعت و معدن دنیای اقتصاد

علی‌اکبر محرابیان، وزیر نیرو در حاشیه نشست خبری و در پاسخ به سوال «دنیای اقتصاد» با اشاره به اینکه قیمت‌گذاری دستوری منجر به بروز مشکلاتی در اقتصاد برق شده است، می‌گوید در گام اول برای عبور از قیمت‌گذاری دستوری، در زمینه انرژی‌های تجدیدپذیر، یک تابلو مخصوص در بورس انرژی پیش‌بینی شده که براساس آن تولیدکننده و خریدار در تابلو حضور پیدا می‌کنند و قیمت به صورت کاملا تعادلی و براساس عرضه و تقاضا تنظیم می‌شود. به گفته او دولت هیچ دخالتی در این فرآیند ندارد و ارزیابی رقابت صورت گرفته در این تابلو حاکی از یک بازار مطمئن و تعادلی است.

وزیر نیرو در توضیح گام دوم طراحی شده برای عبور از نرخ‌گذاری دستوری برق، با اشاره به برق حرارتی عرضه شده از سوی نیروگاه‌ها و با بیان اینکه بخش عمده‌ای از این برق در بازار عرضه می‌شود، تاکید کرد قیمت‌گذاری‌های دستوری در این بخش تا حدود زیادی مرتفع شده و عمده فرآیند قیمت‌گذاری مربوط به نیروگاه‌های دولتی است. به گفته محرابیان، براساس بخشنامه‌های ابلاغ شده در بازار برق از مصرف‌کننده‌های دیماندی و عمده برق خواسته شده مستقیما و از طریق بورس، اقدام به خرید برق بکنند و برق مورد نیاز خود را از طریق شرکت‌های توزیع و شرکت‌های برق منطقه‌ای خریداری نکنند. براین اساس پیش‌بینی شده اگر مصرف‌کننده‌ای از طریق بورس اقدام به خرید برق نکند، مشمول جریمه شود. وزیر نیرو همچنین با اشاره به اینکه این موارد ابزارهایی است که مصرف‌کنندگان و مشترکان، ترغیب به تامین برق مورد نیاز از طریق بورس و بازار انرژی برق می‌شوند، تاکید کرد این روش ارزان‌تر و مطمئن‌تر است و از همین رو ادامه پیدا خواهد کرد.

این مقام مسوول در مورد گام سوم عبور از قیمت‌گذاری دستوری برق به اقدامات صورت گرفته برای به‌روز کردن مطالبات و فروش برق نیروگاه‌ها به نحوی که نیروگاه‌دار همزمان با فروش برق بتواند، پول برق را دریافت کند، اشاره می‌کند و از اجرایی شدن این فرآیند از سال ۱۴۰۳ خبر می‌دهد. به گفته او با اجرایی شدن این گام، نیروگاه‌دار با عرضه برق در بازار و فروش، بلافاصله یا با فاصله اندکی پول را دریافت خواهد کرد.

راهکار پرداخت مطالبات بخش خصوصی

مطالبات انباشت‌شده بخش خصوصی و نیروگاه‌ها از وزارت نیرو و دولت و همچنین عدم‌سرایت آثار مثبت افزایش درآمدهای وزارت نیرو از محل فروش برق به صنایع و دریافت مابه‌التفاوت قیمت تکلیفی و تمام شده (در دو مرحله) دیگر مشکلات اقتصادی تولیدکنندگان برق است. براساس ارزیابی فعالان بخش خصوصی، مطالبات تولیدکنندگان برق، بالغ بر ۹۰ هزار میلیارد تومان است. وزیر نیرو در این زمینه می‌گوید عمده این بدهی‌ها و مبالغ ادعایی که ناشی از سنوات گذشته است، مربوط به شرکت مپناست که البته عمده سهامدار آن وزارت نیرو و دستگاه‌های دیگر است. به گفته او در این بین اختلافات قابل توجهی به صورت سنواتی وجود دارد که در حال بررسی است. محرابیان با بیان اینکه دیگر شرکت‌ها یعنی نیروگاه‌ها، کارخانه‌های تامین کننده و پیمانکاران نیز مطالبات قابل توجهی از وزارت نیرو دارند، به لایحه دوفوریتی اشاره می‌کند که اخیرا برای تامین و پرداخت این مطالبات از سوی دولت به مجلس برده و با تصویب در مجلس با رای بالا، در حال حاضر در مرحله تصویب شورای نگهبان است. وزیر نیرو اظهار امیدواری کرد با تصویب این قانون و در این چارچوب، بخش قابل توجهی از مطالبات بخش خصوص و بدهی‌های سنوانی هر چه زودتر پرداخت شود.

> به گفته وزیر نیرو از مصرف‌کننده‌های دیماندی و عمده برق خواسته شده مستقیما و از طریق بورس، اقدام به خرید برق بکنند

۶۴۰۰ مگاوات نیروگاه صنایع کلید خورد

علی اکبر محرابیان، وزیر نیرو در ادامه سخنان خود، عملکرد وزارت نیرو همزمان با فجر چهل و پنجم انقلاب اسلامی ایران در بخش برق و انرژی را نیز تشریح کرد و گفت: در حوزه «نیروگاه‌های وزارت نیرو و نیروگاه‌های طرف قرارداد با وزارت نیرو» امروز بیش از ۸۰۰۰ مگاوات تحقق یافته و با شبکه سنکرون شده است. البته با توجه به ناترازی‌هایی که با آن روبه رو بودیم، هدف‌گذاری‌ها در این زمینه از ۱۰ هزار مگاوات عبور کرده است و امیدواریم تا پایان دولت سیزدهم با عدد قابل توجهی در این زمینه به هدف‌گذاری برسیم. به گفته او در توسعه «نیروگاه‌های صنایع» و «نیروگاه‌های تجدیدپذیر» هر یک به میزان ۱۰ هزار مگاوات ضرورت داشت تا اقدامات زیربنایی و قانونی را فراهم کنیم و در کنار ایجاد مشارکت همه صنایع، حمایت دولت و مجلس را نیز شاهد باشیم. این ضرورت ایجاب کرد طی همکاری دولت و مجلس قوانینی مصوب شود که خوشبختانه این مهم صورت گرفت و امروز شاهد آغاز عملیات اجرایی احداث ۶۴۰۰ مگاوات نیروگاه توسط صنایع کشور هستیم. محرابیان ادامه داد: در ابتدا، ساخت نیروگاه توسط صنایع امری شبهه‌دار معرفی می‌شد و این گمانه‌زنی وجود داشت که ممکن است ساخت نیروگاه توسط صنایع اقتصادی نباشد اما در یک مدل قانونی و کاملا اقتصادی و توجیه فنی و مالی توسط صنایع، مشاهده شد که شروع و ساخت این نیروگاه‌ها امری کاملا اقتصادی است. امروزه اطمینان داریم در صنایعی که اقدام به ساخت نیروگاه و بهره‌برداری می‌کنند، سود تولید برق چه بسا از سود تولید دیگر محصولات آنان بیشتر باشد و این رویکرد با تولید هزاران مگاوات نیروگاه توسط صنایع کشور همراه می‌شود.

حمایت از حضور سرمایه‌گذاران در بخش تجدیدپذیر

وزیر نیرو در ادامه با بیان اینکه طی دهه‌های گذشته با توجه به سیاست‌های اقتصادی که در بخش انرژی تامین انرژی به صورت یارانه‌ای داشتیم، لازم بود جراحی اقتصادی در بخش انرژی صورت گیرد تا ساخت نیروگاه‌های تجدیدپذیر، توجیه‌پذیر شود، گفت: در این باره طی دو سال اخیر، اقدامات قابل توجهی صورت گرفته است، نخستین اقدام این بود که تجدیدپذیر در سبد انرژی برق کشور به رسمیت شناخته شود و از این نوع انرژی در قوانین و مقررات ذکر نام شد. ظرفیتی از تولید تجدیدپذیر به عنوان الزام برای مصارف کشور در قانون دانش‌بنیان و رفع موانع تولید از توسعه صنعت برق و نیز مصوبات شورای عالی انرژی لحاظ شد که بر مبنای این مصوبات نیروگاه‌های تجدیدپذیر و سرمایه‌گذاران آن توجیه شدند و پذیرفتند اقدام به احداث نیروگاه‌های تجدیدپذیر کنند.

محرابیان در ادامه ایجاد بازاری مختص تجدیدپذیرها را مورد اشاره قرار داد و گفت: این بازار به دو عنصر مهم عرضه برق توسط سرمایه‌گذاران و نیز تقاضای برق نیاز دارد؛ «تابلوی سبز بورس انرژی» این مساله را حل کرد. در این بازار عرضه و تقاضای برق تجدیدپذیر به ثبات رسید و از زمان بهره‌برداری این تابلو همواره معاملات متعددی در این بازار صورت می‌گیرد. به عبارتی جراحی اقتصادی در بخش انرژی پاسخ داده است و مسیری را که در توسعه نیروگاه‌های حرارتی رفتیم دیگر تکرار نکردیم. وی بر حمایت و ایجاد مشوق‌های لازم برای ورود و مشارکت بخش خصوصی در این عرصه تاکید کرد و افزود: سرمایه‌گذاری در بخش تجدیدپذیر و عملیات احداث حدود ۱۱ هزار مگاوات نیروگاه در بخش تجدیدپذیر آغاز شده است. در این باره مصوباتی در زمینه حمایت مالی، تسهیلات گمرکی، تامین زمین و زیرساخت‌ها جهت اتصال به شبکه و ایجاد زنجیره ارزش برای تعمیق و توسعه ساخت داخل این صنایع انجام شده که از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. وزیر نیرو یادآور شد: در کشور صنایعی وجود دارند که حلقه‌های تجدیدپذیر را به‌ویژه در بخش نیروگاه‌های خورشیدی و با سرعت بسیار قابل توجه طی می‌کنند. امروز بیش از ۱۵۰۰ مگاوات تولید نیروگاه‌های تجدیدپذیر خورشیدی در کشور وجود دارد. در بین اینها واحدی وجود دارد که طی ۱۳ ماه بالغ بر ۱۵۰۰ مگاوات ظرفیت ایجاد کرده و این واحد عظیم طی روزهای آتی آماده بهره‌برداری رسمی است. محرابیان همچنین به هدف‌گذاری برای توسعه ظرفیت برق و انرژی کشور اشاره کرد و افزود: در این حوزه در سه بخش اعم از نیروگاه‌های وزارت نیرو و نیروگاه‌های طرف قرارداد با وزارت نیرو، بخش صنایع و تجدیدپذیرها و احداث هرکدام به میزان ۱۰ هزار مگاوات پیش‌بینی شد.

تجدیدپذیرها به سه روش امکان صادرات برق دارند

وزیر نیرو گفت: صادرات برق توسط بخش تجدیدپذیر به سه شکل امکان‌پذیر است و اکنون این بخش می‌تواند در طول ۸ ماه برق تولیدی خود را صادر کند. به گفته محرابیان طبق آیین‌نامه‌ای که اخیرا مصوب شده، درنظر گرفتیم که در ۸ ماه سال امکان صادرات وجود داشته باشد که بخش خصوصی می‌تواند این موضوع را امکان‌پذیر کند. وزیر نیرو با بیان اینکه بخش تجدیدپذیر می‌تواند از طریق خطوط ارتباطی وزارت نیرو یا ایجاد کریدور اختصاصی با هماهنگی مدیریت شبکه اقدام به صادرات برق کند، اظهار کرد: در کشورهای اطراف امکان صادرات برق به صورت روزانه نیز فراهم است که می‌توان از این پتانسیل استفاده کرد. به گفته وی، اخیرا دو و سه خط را افتتاح کردیم؛ یک خط برای پاکستان و یک خط بین ایران و ترکیه به بهره‌برداری رسیده که از طریق پست بک‌توبک تامین ۶۰۰ مگاوات برق را فراهم کرده است. او با بیان اینکه این خط می‌تواند عکس عمل کند، یعنی در زمان نیاز برق وارد کنیم، گفت: تجدیدپذیرها از طریق تابلوی سبز در طول چهار ماه برق را به بخش داخلی به فروش می‌رسانند و در هشت ماه دیگر سال امکان صادرات برق دارند. وی با اشاره به آخرین وضعیت صادرات و واردات برق در کشور، گفت: برمبنای انرژی، ۸۰ درصد ظرفیت صادرات و ۲۰ درصد ظرفیت واردات وجود دارد اما سیاست دولت مبادله انرژی است. محرابیان بیان کرد تراز سالانه ۸۰ درصد صادرات و ۲۰ درصد واردات است و میزان آن در شرایط مختلف متفاوت است.

ایران به صادرکننده فولاد زنگ‌نزن تبدیل می‌شود

کلنگ احداث مجتمع فولادسازی فراطرح آلیاژ برزمین زده شد

در روز ۱۳ بهمن‌ماه ۱۴۰۲ عملیات اجرایی احداث مجتمع فولادسازی فراطرح آلیاژ همزمان با سفر دور دوم ریاست محترم جمهوری به این استان، با حضور معاون محترم وزیر صمت جناب آقای دکتر فرشاد مقیمی، آقای مهندس خلیل قاسمی رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان هرمزگان، آقای دکتر سلمان ضربی مدیرعامل ایزوایکو و جمعی از مقامات کشوری و استانی در بندرعباس رسما آغاز شد و کلنگ این مجتمع بزرگ فولادی که باعث رفع کامل نیاز داخلی به فولاد زنگ‌نزن می‌شود، بر زمین زده شد.

معاون وزیر صمت طی سخنرانی در این مراسم ضمن استقبال و تجلیل از احداث این مجتمع گفت: «هم اکنون در آیین اجرایی مجتمع فولادسازی زنگ نزن و تولید ورقه‌های فولادی فراطرح آلیاژ حضور داریم که سالانه ظرفیت تولید ۸۶۴ هزار تن فولاد را دارد». مقیمی اضافه کرد: «این پروژه ظرفیت اشتغال برای ۶۰۰ نفر را به‌طور مستقیم دارد.» همچنین قاسمی رئیس سازمان صمت استان ،خاطرنشان کرد: «از نکات حائز اهمیت این طرح استفاده از آهن آلات قراضه در چرخه تولید در آینده نزدیک است.»

این مسئول، با بیان اینکه با توجه به قرارگیری این طرح در موقعیت استراتژیک و جغرافیایی مناسب و سایر موضوعات از مزایای دیگر این طرح است افزود: «در استان از خام فروشی محصول فاصله می گیریم و با احداث کارخانه فراطرح آلیاژ شاهد ایجاد ارزش افزوده در استان هرمزگان و در صنعت فولاد کشور هستیم.»

طبق چشم‌انداز، مجتمع فولادسازی فراطرح آلیاژ در سال ۱۴۰۵ به بهره‌برداری خواهد رسید و موجب آن می‌شود که علاوه بر تأمین نیاز داخلی فولاد زنگ‌نزن که تقریبا تمامی آن تاکنون به واسطهٔ واردات از خارج از کشور تامین می‌شود، ایران از واردکننده این محصول راهبردی به صادرکننده آن تبدیل شود. این مجتمع که نقش بسزایی در تأمین نیازهای داخلی صنایع مختلف و همچنین افزایش صادرات و ارزآوری خواهد داشت، از پیشرفته‌ترین دانش و تکنولوژی روز جهان در حوزه فولادسازی بهره می‌برد و فرایند تولید آن بر بستر فناوری سبز تعریف شده است.

فولاد زنگ‌نزن محصولی راهبردی به شمار می‌رود که کاربردی گسترده در صنایع مختلف از جمله نفت، گاز، پتروشیمی، پالایشگاه‌ها، صنایع دریایی و کشتی‌سازی، خودروسازی، لوازم خانگی، تجهیزات پزشکی و... دارد. این پروژه از اهمیت شایان توجهی از جنبه استراتژیک برای تکمیل زنجیره ارزش صنعت فولاد ایران برخوردار است. ظرفیت تولید مجتمع فولادسازی فراطرح آلیاژ در مجموع سالانه ۸۶۴ هزار تن در انواع فولاد زنگ نزن ((Stainless Steel در گریدهای آستنیتی (شامل ۳۰۴, ۳۰۴L, ۳۱۶, ۳۱۶L, ۳۲۱)، فریتی (شامل ۴۰۹, ۴۰۹L, ۴۳۰)، مارتنزیتی و فولادهای دوفازی یا Duplex، و همچنین گریدهای مختلف فولادهای دریایی و صنایع کشتی‌سازی (از جمله A۳۶ است. گفتنی است پس از تکمیل فازهای مختلف تولیدی این مجتمع، نیاز کشور به انواع ورق گرم و سرد این محصول مرتفع می‌شود. این پروژه عظیم که در زمینی به مساحت ۵۰ هکتار در منطقه ایزوایکو ISOICO بندرعباس احداث می‌شود، برای ۴۸۵۰ نفر به‌صورت مستقیم و غیرمستقیم اشتغال‌زایی خواهد کرد. مدیرعامل شرکت فراطرح آلیاژ در خصوص فناوری مورد استفاده در این پروژه راهبردی گفت: مجتمع فولادسازی فراطرح آلیاژ با اولویت‌بخشی به حفاظت از محیط زیست، از تکنولوژی سبز یکی از شرکت‌های پیشرو در حوزه صنعت فولادسازی اروپا که در زمرهٔ پیشرفته‌ترین فناوری‌های موجود در دنیا در حوزه فولادسازی است، بهره می‌برد. در این تکنولوژی، پارامترهای محیط‌زیستی، کیفی، بهره‌وری و صرفه‌جویی در مصرف انرژی با بالاترین استانداردها مورد توجه قرار گرفته است.

آگهی عرضه عمومی سهام

سازمان اموال و املاک ستاد در نظر دارد ۱۸/۳۳ ٪ سهام شرکت ساختمانی ماد (سهامی خاص) را از طریق مزایده ویژه کتبی و با شرایط فروش نقد و اقساط (بدون کارمزد) به اشخاص حقیقی/حقوقی واجد صلاحیت واگذار نماید:

نام شرکت: ماد (مقام، ارکان، دامنه)	شخصیت حقوقی: سهامی خاص	شماره ثبت: ۲۳۲۵۸	شناسه ملی: ۱۰۱۰۰۶۸۷۲۹۲
سرمایه ثبتی: ۳۰/۰۰۰/۰۰۰ریال	تعداد سهام: ۵۵ سهم	ارزش اسمی سهم: ۱۰۰/۰۰۰ ریال	درصد سهام واگذاری: ٪ ۱۸/۳۳
موضوع فعالیت : امور ساختمانی	محل شرکت: سنندج	قیمت پایه مزایده: ۲۶/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال	
شرایط پرداخت: ۳۰٪ حصه نقدی (پیش‌پرداخت) همزمان با عقد قرارداد و الباقی طی اقساط ۱۲ ماهه.			

شرایط کلی مزایده:

۱ - مقدار سهام واگذاری به تعداد ۵۵ سهم به قیمت پایه ۲۶/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال می باشد.

۲- اخذ درخواستهای پیشنهادی (فرم شرکت در مزایده تکمیل شده) به همراه اصل یک فقره چک بانکی طبق مشخصات اعلامی در دفتر فروش به میزان ۵ ٪ قیمت پایه از روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۱/۰۸ الی روز سه شنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۱/۱۷ در ساعات و محل های تعیین شده صورت می‌پذیرد.

۳- تهیه فرم شرکت در مزایده فقط در دفتر فروش و اخذ پاکت‌های پیشنهادی صرفاً در محل بازگشایی پاکت‌ها امکان‌پذیر است و مهلت شرکت در مزایده صرفاً تا ساعت ۱۱ صبح روزسه شنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۱/۱۷ در محل بازگشایی پاکت‌ها می باشد.

۴- رعایت مفاد فرم شرکت در مزایده الزامی است.

۵- متقاضیان برای کسب اطلاعات بیشتر، دریافت اطلاعات شرایط انجام معامله، نحوه دریافت تضامین و فرم تقاضای شرکت در مزایده می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به دفتر فروش واقع در تهران، خیابان خالد اسلامبولی، خیابان ۲۱ پلاک ۱۵ ،طبقه اول مراجعه و یا با شماره تلفن ۸۸۳۸۴۹۴۶ - ۰۲۱ تماس بگیرند.

۶- مهلت دریافت پیشنهادها از روز درج آگهی یکشنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۱/۰۸ تا ساعت ۱۱صبح روز سه شنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۱/۱۷ می‌باشد

۷- زمان بازگشایی پاکت‌های واصله راس ساعت ۱۱ صبح روز سه شنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۱/۱۷ در محل تعیین شده به نشانی تهران، خیابان خالد اسلامبولی، خیابان ۲۱، پلاک ۱۵، طبقه همکف خواهد بود. بدیهی است پیشنهاداتی که پس از ساعت مقرر ارائه گردد، قابل دریافت نمی‌باشد.

۸- پیشنهادهای فاقد سپرده، مشروط، مخدوش، قیمت پیشنهادی کمتر از قیمت پایه و یا تحویل شده پس از مهلت تعیین شده قابل پذیرش نمی‌باشد.

۹- اخذ فرم الحاقیه پیرامون اطلاعات تکمیلی املاک و امضاء و تحویل آن به همراه فرم تقاضای شرکت در مزایده الزامی است. ضمناً هرگونه ادعایی مبنی بر عدم اطلاع یا عدم قرائت یا عدم امضاء فرم الحاقیه و یا عدم ارایه آن از سوی دفاتر فروش قابلیت استماع ندارد.

۱۰- ضمن ثبت نام در سیستم ثنا قوه قضاییه، هنگام تنظیم قراردادفروش و انتقال سهام ، ارایه برگه ثبت نام در سیستم یاد شده الزامی می باشد. ضمنا علاوه بر نشانی اقامتگاه قراردادی مندرج درماده یک قراردادفروش و انتقال سهام ، ابلاغ از طریق سیستم ثنا نیز معتبر و ملاک عمل خواهد بود.

روزنامه صبح ایران
دنیای اقتصاد
گروه بین‌الملل
۵۲۱۸۹۳۱۴
international@den.ir

نگاه دیگران
بخش دویست‌وشصت‌ونهم

استاد بازی‌ها: هنری کیسینجر و هنر دیپلماسی خاورمیانه‌ای

مارتین ایندیک
ترجمه: محمدحسین باقی

برخلاف فورد، اوباما علاقه‌ای نداشت که نامش در طرح صلح خاورمیانه باشد. کری، اما، حاضر نبود از صلح دست بردارد. او به اوباما توضیح داد که چگونه می‌تواند بی‌سروصدا اصول خود را در جهان عرب پیش ببرد، حمایت مصر، اردن و عربستان سعودی را جلب کند و سپس شاید پس از منعقد شدن توافق با ایران بتواند علنا آن را دوباره از سر گیرد. اوباما درحالی که دستور مستقیم صادر می‌کرد، با لبخندی دلپذیر به او نگاه کرد: «جان، دنبال پروانه‌ها نرو.»

خاتمه

پنج‌شنبه، ۴ سپتامبر ۱۹۷۵، ژنو

برای سومین بار در کمتر از دو سال، نمایندگان عالی کشورهای خاورمیانه در اتاق شورای کاخ ملل گرد هم آمدند. این بار، تنها سه میز برای نمایندگان تنظیم شده بود که هر یک از این سه میز رونوشتی دو صفحه‌ای از «موافقت‌نامه موقت بین مصر و اسرائیل» و ضمایم و نقشه‌های همراه آن، در انتظار امضای آنها بود؛ درحالی که نمایندگان سر جای خود نشستند، نمایندگان مصر و اسرائیل با ژنرال «سیلاسوو»، رئیس UNEF که از میز وسط مراسم را اداره می‌کرد، دست دادند. آنها [نمایندگان مصر و اسرائیل] با هم دست ندادند. روسای مشترک آمریکا و شوروی در کنفرانس ژنو به‌طور قابل توجهی غایب بودند. کیسینجر «روی آترتون»، دستیار خود در امور خاور نزدیک و جنوب آسیا را به نمایندگی از ایالات‌متحده اعزام کرده بود. هنگامی که آترتون شب قبل به ژنو رسید، متوجه شد که اتحاد جماهیر شوروی تصمیم به تحریم این مراسم گرفته است. برژنف و گرومیکو از عدم مشورت درباره توافق و قرار دادن فقط تیمی از تکنسین‌های آمریکایی در گذرگاه‌های سینا آزرده‌خاطر شدند. گرومیکو بعدتر این توافق را به‌عنوان رویکردی مبتنی بر «ملاحظات لحظه‌ای و تبلیغاتی» رد کرد. کیسینجر که نمی‌خواست غیبت شوروی را برجسته کند، به آترتون دستور داد که او هم دور بماند.

در تلاش برای تاکید بر عنصر سیاسی در این توافق، رابین «مردخای گازیت» سفیر وقت اسرائیل در فرانسه را به‌جای یک ژنرال، به ریاست هیات اسرائیلی منصوب کرد. مصری‌ها متقابلا جواب ندادند. ریاست هیات آنها طبق معمول با سرلشکر «طه المجدوب» بود. جای تعجب نیست که سوریه نیز تحریم کرد. پس از اینکه نمایندگان تمام اسناد را امضا کردند، ژنرال سیلاسوو پرسید: «آیا نکاتی وجود دارد که در این جلسه مطرح شود؟» هیچ نکته‌ای نبود. نمایندگان مصر و اسرائیل از درهای جداگانه از اتاق شورا خارج شدند. آنها هرگز برنگشتند.

سه روز قبل، کیسینجر و رابین در مراسمی در اتاق کابینه دفتر رابین، توافق‌نامه را پاراف کرده بودند؛ جایی که مذاکرات به‌ظاهر پایان‌ناپذیر خود را به پایان رسانده بودند. درحالی که برای اولین بار در یک طرف میز کابینه نشسته بودند و لیوان‌های شامپاین را بالا می‌بردند، رابین به شوخی گفت که اگر کیسینجر مذاکرات مستقیم اعراب و اسرائیل را دامن بزند و ترغیب کند، دفعه بعد می‌تواند از مشکلات زیادی نجات یابد. کیسینجر با لیوانی در دست گفت که دستیابی به توافق چالش‌برانگیز بوده است؛ «زیرا مقایسه کیفیت ملموس قلمرو با کیفیت نامملموس اعتماد سیاسی بسیار دشوار است.» با این حال همان‌طور که سادات در مراسم پاراف در اسکندریه اشاره کرد، این توافق نقطه عطفی در درگیری اعراب و اسرائیل بود. همان‌طور که ماده اول بیان می‌کرد، طرف‌های اسرائیلی و مصری توافق کرده بودند که «درگیری بین آنها و در خاورمیانه نباید با نیروی نظامی بلکه از راه‌های مسالمت‌آمیز حل‌وفصل شود.» ماده دوم هر دو طرف را متعهد می‌کرد که «به تهدید یا استفاده از زور یا محاصره نظامی علیه یکدیگر متوسل نشوند.» برای کشورهایی که در کمتر از سه دهه، سه‌بار وارد جنگ شده بودند، این تعهدات نشان‌دهنده یک تغییر بزرگ در روابطشان بود.

برای جبران فقدان اعتماد سیاسی، یک سیستم هشدار زودهنگام دقیق و تحت نظارت آمریکا در سینا ایجاد می‌شود که توسط ناظران سازمان ملل پشتیبانی می‌شود و محدودیت‌هایی برای استقرار نیرو در هر دو طرف منطقه حائل سازمان ملل وجود خواهد داشت. این سیستم به‌عنوان یک الگوی امنیتی برای عقب‌نشینی‌های آتی اسرائیل در سینا و همچنین مواردی که در نظر گرفته شده‌اند اما هرگز در بلندی‌های جولان و کرانه باختری اجرا نشده‌اند، عمل می‌کند. مفهوم روابط مسالمت‌آمیز عادی برای اولین بار در تعهد مصر مبنی بر اجازه عبور دادن به محموله‌های غیراستراتژیک به مقصد بنادر اسرائیل برای عبور از کانال سوئز بیان شد. شرکت‌های آمریکایی اکنون می‌توانند آزادانه در مصر فعالیت کنند، حتی اگر در اسرائیل نیز تجارت کنند. این اولین نقض تحریم اسرائیل توسط اعراب بود که تنها ۱۸ سال بعد و پس از امضای توافق‌نامه اسلو رسما کنار گذاشته شد. بیش از ۴ دهه است که از طریق ترور، انقلاب و اقدامات ضدانقلابی، هرگز در روابط مصر و اسرائیل توسل به زور وجود نداشته است. حذف مصر توسط کیسینجر از هر ائتلاف احتمالی جنگ عربی علیه اسرائیل، امکان درگیری دولتی با دولت دیگر مانند جنگ یوم کیپور را نیز از بین بُرد؛ زیرا بدون مصر هیچ ترکیب دیگری از کشورهای عربی نمی‌توانست اسرائیل را درگیر کند و امیدوار به شکست آن [اسرائیل] باشد. از این پس، درگیری‌ها در مرزهای اسرائیل تنها با نیروهای نامنظم-سازمان آزادی‌بخش فلسطین، حماس و حزب‌الله- خواهد بود. بر اساس تعهد خصوصی سادات که توسط کیسینجر به رابین منتقل شد، مصر هرگز به آن نمی‌پیوست. در مقابل، از سال ۲۰۱۵، مصر و اسرائیل اقدام نظامی هماهنگی را علیه عناصر تروریستی وابسته به القاعده در سینا انجام داده و سیاست‌های خود را برای مهار حماس در غزه هماهنگ کرده‌اند. توافق‌نامه سینای ۲ همچنین نقطه عطفی در روابط مصر و آمریکا بود. سادات در سخنان خود در مراسم پاراف در اسکندریه خاطرنشان کرد که این توافق همان چیزی را نشان می‌دهد که او همیشه ادعا می‌کرد: «اینکه ایالات‌متحده همه کارت‌ها را در اختیار دارد.» این اعتقاد در بطن بازتنظیم یا همسویی تازه سادات در سیاست خارجی مصر از مسکو تا واشنگتن بود که با اخراج مستشاران نظامی شوروی در ژوئیه ۱۹۷۲ آغاز شد. این اعتقاد در مارس ۱۹۷۶ با لغو معاهده دوستی شوروی-مصر توسط سادات به اوج خود رسید؛ همان‌طور که در سالزبورگ به فورد قول داده بود. سادات حتی در مارس ۱۹۷۵ که مذاکرات شکست‌خورده بود، تزلزل نشان نداده بود. در عوض، همان‌طور که دیدیم، سادات زیر میز در سالزبورگ دو کارت جدید به کیسینجر داد-یک توافق سه‌ساله و ناظران آمریکایی در گذرگاه‌های سینا-تا نقشی را که او برای ایفای آن نیاز داشت، تسهیل کند.

او همین کار را با جیمی کارتر در سال ۱۹۷۷ انجام داد، زمانی که کارتر در تصمیم خود برای برگزاری مجدد کنفرانس ژنو راه خود را گم کرد. سادات در عوض اعلام کرد که آماده است برای برقراری صلح «تا اقصی نقاط جهان» حتی به بیت‌المقدس سفر کند. هدف او انجام تغییرات لازم و دادن کارت‌های لازم به ایالات‌متحده برای انعقاد معاهده صلح اسرائیل-مصر بود. کارتر در سپتامبر ۱۹۷۸ در کمپ‌دیوید نتوانست مناخیم بگین، نخست‌وزیر اسرائیل را فراتر از تعریف محدود خود از خودمختاری فلسطین براند. سادات یک بار دیگر دستانش را بالا برد و بهترین کاری را که کارتر می‌توانست انجام دهد، پذیرفت که این کار همان صلح جداگانه با اسرائیل در ازای بقیه سینا بود. همان‌طور که کیسینجر بعدها ملاحظه کرد، این «روش سادات» بود. زمامداریِ منحصربه‌فرد او در توانایی‌اش «در بیان یک هدف بزرگ و چانه‌زنی روی تمام جزئیات... نه اینکه برای زیردستان خود خوب به نظر برسد، بلکه برای تاریخ خوب به نظر برسد» بود. به دلیل مشکلات سادات در مذاکره بر سر توافق‌نامه سینای ۲، فورد در اولین سفر رسمی یک رئیس جمهور مصر به واشنگتن به او پاداش داد. این سفر در اکتبر ۱۹۷۵ رخ داد و پس از آن کنگره به ۷۵۰ میلیون دلار کمک اقتصادی حیاتی به مصر رای داد. یک سال بعد، اولین کمک مهم امنیتی ایالات‌متحده به مصر در قالب ۶ هواپیمای ترابری نظامی C-۱۳۰ ارائه شد. اگرچه این کمک‌ها در مقایسه با کمک‌های انبوهی که به اسرائیل به عنوان پیامد توافق سینا می‌شد ناچیز به نظر می‌رسد، اما سادات فهمید که در حال ایجاد یک سابقه است. پس از امضای پیمان صلح با اسرائیل در سال ۱۹۷۹، ایالات‌متحده سالانه ۱٫۳ میلیارد دلار کمک نظامی و ۲۵۰ میلیون دلار کمک اقتصادی به مصر پاداش داد. با گذشت ۴ دهه، مصر همچنان سالانه ۱٫۳ میلیارد دلار کمک نظامی و ۱۰۰ میلیون دلار در سال کمک اقتصادی دریافت می‌کند. در مجموع، مصر از سال ۱۹۷۵ بیش از ۸۰ میلیارد دلار دریافت کرده و همین امر باعث شده است که مصر به دومین دریافت‌کننده کمک‌های ایالات‌متحده پس از اسرائیل تبدیل شود.

عملیات جمعه‌شب تلفات انسانی داشت

حمله نیم‌ساعته آمریکا به عراق و سوریه

AFP

ارتش آمریکا جمعه‌شب مقرهایی در سوریه و عراق را که توسط گروه‌های مقاومت استفاده می‌شد، مورد هدف قرار داد. دولت بایدن هشدار داد که این حملات به تلافی کشته شدن سه سرباز آمریکایی در هفته گذشته آخرین حمله نخواهد بود. به نوشته روزنامه نیویورک‌تایمز، وزارت دفاع سوریه گفت که غیرنظامیان و همچنین سربازان در میان کشته‌شدگان در سوریه هستند. به ادعای گروه ناظر سازمان دیده‌بان حقوق بشر سوریه مستقر در انگلیس، حداقل ۱۸ عضو گروه‌های مقاومت در حملات به ۲۶ سایت در آنجا جان باخته‌اند، اما آمار و ارقام درخصوص تلفات انسانی این حملات ضد و نقیض بوده است؛ از جمله نخست‌وزیر عراق تایید کرد در حملات جمعه‌شب حدود ۱۶ نفر جان باخته‌اند.

گروه دنیا
دنیای اقتصاد

مقامات ایالات متحده گفتند که ۸۵ هدف مورد اصابت قرار گرفته است و ادعا کردند این دقیقا همان چیزی است که آنها می‌خواستند به آن ضربه بزنند. الجزیره به نقل از فرماندهی مرکزی آمریکا همه این ۸۵ مقر در سوریه و عراق را متعلق به کتائب حزب‌الله خواند که بنابر ادعای آمریکا در حمله به اردن و کشتن سه سرباز آمریکایی نقش داشته است. با این حال هنوز ارزیابی‌ها از میزان خسارات دقیق نیست. مقامات آمریکایی ادعا کردند این حملات علیه گروه‌هایی صورت گرفت که همگی در حمله علیه نیروهای آمریکایی در منطقه دست داشته‌اند. به ادعای سنتکام، آمریکا مرکز عملیات فرماندهی و کنترل، تاسیسات تسلیحاتی و انبارهای اسلحه را هدف قرار داده است. سنتکام مدعی شده که این اهداف، مقرهایی بودند که توسط گروه‌های شبه‌نظامی استفاده می‌شده است.

حملات روز جمعه به هیچ هدفی در داخل ایران اصابت نکرد. هم کاخ سفید و هم تهران در روزهای اخیر به صراحت اعلام کرده‌اند که خواهان درگیری مستقیم نیستند. از زمان آغاز جنگ اسرائیل و حماس در ۱۷ اکتبر که غزه را ویران و خاورمیانه را ملتهب کرده است، نیروهای مقاومت بیش از ۱۶۰ حمله به نیروهای آمریکایی در منطقه انجام داده‌اند و به کشتی‌های تجاری در دریای سرخ حمله کرده‌اند.

مهمات مورد استفاده آمریکا چه بود؟

بر اساس بیانیه فرماندهی مرکزی ایالات متحده، موسوم به سنتکام در این حملات از بیش از ۱۲۵ موشک هدایت‌شونده دقیق استفاده شد. مقامات گفتند که این حملات ۳۰ دقیقه طول کشید و عمدتا توسط دو بمب‌افکن آمریکایی B-1B انجام شد که اوایل روز جمعه از پایگاه هوایی دایس، تگزاس برای پروازی بیش از ۹ هزار و ۶۰۰ کیلومتری حرکت کردند. یکی از مقامات گفت که استفاده از بمب‌افکن‌های مستقر در ایالات متحده به فرماندهان منطقه این امکان را می‌دهد که هواپیماهای تهاجمی مستقر در زمین و ناو خود را برای حملات بعدی ذخیره کنند. در این شرایط جان اف. کربی، سخنگوی شورای امنیت ملی آمریکا گفت که به دولت عراق پیش از حمله اطلاع‌رسانی شده بود. راجا عبدالحریم، خبرنگار نیویورک‌تایمز می‌گوید که فاصله به‌وجودآمده باعث شد که رهبران مقاومت، اقدامات احتیاطی در پیش بگیرند و از رهبران و اعضای گروه‌های مسلح خود خواسته بودند که در مقرهای همیشگی‌شان حضور نداشته باشند و در خانه بمانند. این خبرنگار به نقل از رسانه دولتی سوریه گفت که حملات هوایی آمریکا در شرق سوریه در نزدیکی مرز عراق باعث کشته شدن غیرنظامیان و همچنین سربازان سوری و زخمی شدن تعدادی دیگر شد. این حملات همچنین خسارت قابل توجهی به اموال خصوصی و عمومی وارد کرد. وزارت دفاع سوریه این حمله را «تجاوز هوایی آشکار» خواند.

بیانیه بایدن

جو بایدن، رئیس جمهوری آمریکا روز جمعه در بیانیه‌ای گفت: «به دستور من، نیروهای نظامی آمریکا اهدافی را در تاسیسات در عراق و سوریه که نیروی قدس سپاه و شبه نظامیان وابسته به آن برای حمله به نیروهای آمریکایی استفاده می‌کنند، هدف قرار دادند.» او در ادامه مدعی شد: «پاسخ ما از امروز آغاز شد و در زمان‌ها و مکان‌هایی که ما انتخاب می‌کنیم، ادامه خواهد یافت.» روزیلند جردن، خبرنگار الجزیره در گزارشی از پنتاگون در جمعه شب گفت: «ایالات متحده از لحظه‌وقوع آن حمله گفته بود که پاسخ نظامی خواهد داشت و مقامات آمریکایی مانند جو بایدن و لوید آستین گفتند که پاسخ به اشکال مختلف خواهد بود. بنابراین، این می‌تواند اولین مرحله باشد که شامل حملات هوایی تلافی‌جویانه ایالات متحده است که هم‌اکنون آغاز شده است.»

> حملات روز جمعه به هیچ هدفی در داخل ایران اصابت نکرد. از زمان آغاز جنگ اسرائیل و حماس در ۱۷ اکتبر، نیروهای مقاومت بیش از ۱۶۰ حمله به نیروهای آمریکایی در منطقه انجام داده‌اند

واکنش عراق

مقامات عراقی پس از حملات روز جمعه گفتند که چندین نقطه از این کشور مورد حمله آمریکا قرار گرفته است. یحیی رسول، سخنگوی ارتش عراق در بیانیه‌ای پس از این حملات گفت: «این حملات هوایی نقض حاکمیت عراق بوده و تهدیدی است که می‌تواند عراق و منطقه را به عواقب ناگوار سوق دهد.» حملات آمریکا همچنین توسط سایر مقامات عراقی محکوم شده است. بسیم الوادی، سخنگوی دولت عراق با صدور بیانیه‌ای حملات آمریکا در عراق و سوریه را محکوم کرد. الوادی گفت که در جریان «تجاوز جدید به حاکمیت عراق» ۱۶ نفر شهید و ۲۵ نفر زخمی شدند. این سخنگو هرگونه هماهنگی با آمریکا قبل از حملات را رد کرد و گفت که ادعاهای آمریکا مبنی بر دخالت دولت عراق نادرست و «گمراه‌کننده» است. در این بیانیه آمده است: «عراق بار دیگر بر امتناع خود نسبت به تبدیل کردن این کشور به عرصه تسویه حساب تاکید می‌کند» و افزوده است که این حملات عراق را «در لبه پرتگاه» قرار می‌دهد و حضور ائتلاف بین‌المللی در این کشور امنیت و ثبات آن را تهدید می‌کند.

زمزمه‌های حمله متقابل در عراق

اوایل روز شنبه خبری منتشر شد که نیروهای مقاومت متقابلا به پایگاه آمریکایی‌ها حمله کرده‌اند. نیروهای مقاومت اسلامی عراق گفتند که به پایگاه الحریر حمله کرده‌اند. البته ساعاتی بعد این خبر از سوی آمریکا رد شد. به گفته سه منبع امنیتی به نقل از خبرگزاری رویترز، هیچ حمله‌ای به پایگاه هوایی الحریر در اربیل عراق که میزبان نیروهای آمریکایی بوده، شناسایی نشده است. نیروهای مقاومت اسلامی در عراق گفتند که این پایگاه را در اوایل روز، پس از حملات هوایی شبانه ارتش آمریکا در عراق و سوریه هدف قرار داده‌اند.

حمله به پایگاه آمریکایی در سوریه

مقاومت عراق همچنین گفت که حملاتی را با موشک به پایگاه نظامی تنف در سوریه که محل استقرار پرسنل آمریکایی است، انجام داده است. همچنین صبح روز دوشنبه با پهپاد به پایگاه عین‌الاسد در غرب عراق حمله کرد که هم نیروهای ائتلاف و هم نیروهای آمریکایی در آن قرار دارند. منابع حشدالشعبی می‌گویند که حملات هوایی آمریکا به استان الانبار بوده است. آنها می‌گویند که سه پرسنل نظامی شهید و ۱۵ تن دیگر زخمی شدند و تعدادی از خانه‌های غیرنظامی نیز آسیب دیده‌اند. ارتش آمریکا و عراق می‌گویند که از این منطقه برای پرتاب موشک و هواپیماهای بدون سرنشین به مراکز نظامی آمریکا استفاده شده است.

دیگ جوشان خاورمیانه

جوزپ بورل، مسوول سیاست خارجی اتحادیه اروپا از همه طرف‌ها خواست پس از حملات آمریکا به گروه‌های مقاومت در سوریه و عراق از تشدید تنش در خاورمیانه اجتناب کنند. او گفت: «همه باید تلاش کنند تا از انفجاری شدن وضعیت جلوگیری کنند.» بورل مستقیما به حملات ایالات متحده اشاره نکرد؛ اما هشدار داد که خاورمیانه «دیگ جوشانی است که هر لحظه می‌تواند منفجر شود.» وی به جنگ غزه، درگیری‌ها در مرز لبنان، بمباران در عراق و سوریه و حمله به کشتی‌ها در دریای سرخ اشاره کرد.» او ادامه داد: «به همین دلیل است که ما از همه می‌خواهیم تا از تشدید تنش جلوگیری کنند.» با این حال به گفته جاشوا لندیس، رئیس مرکز مطالعات خاورمیانه در دانشگاه اوکلاهاما، به‌رغم حملات آمریکا در سوریه و عراق، دولت بایدن همچنان با تشدید هرگونه درگیری در منطقه مخالف است. سیاستمداران زیادی در واشنگتن وجود دارند که با ضعیف خواندن بایدن، خواستار اقدام بیشتر هستند. لندیس به الجزیره گفت: امسال، سال انتخابات است. بنابراین او باید پاسخ دهد. اما در عین حال، او این را کاملا روشن کرده است که نمی‌خواهد جنگ تشدید شود.» او گفت که ایالات متحده همچنین کمتر نگران سوریه است و حساسیت زیادی بر عراق دارد. وی افزود: «آمریکا نمی‌خواهد از عراق اخراج شود؛ به‌ویژه قبل از انتخابات نوامبر. بنابراین می‌خواهد قوی باشد؛ اما نمی‌خواهد تعداد زیادی از عراقی‌ها را هم بکشد.»

آخرین طرح جنگی اسرائیل به نسل‌کشی دامن می‌زند

ترس و نگرانی در رفح

دنیای اقتصاد: ارتش اسرائیل قصد دارد حمله زمینی خود را به سمت رفح در جنوب نوار غزه گسترش دهد؛ جایی که اکثر فلسطینیان در منطقه محاصره‌شده در میان بمباران شدید بقیه مناطق تحت محاصره مجبور به جست‌وجوی سرپناه شده‌اند. الجزیره در گزارشی در همین رابطه نوشت، این امر باعث ایجاد ترس در میان آوارگان و نگرانی از سوی سازمان‌های کمک‌رسانی جهانی شده است؛ زیرا آخرین مکان تعیین‌شده به‌عنوان «منطقه امن» توسط ارتش اسرائیل در غزه در معرض تهدید قرار می‌گیرد؛ درحالی که اسرائیل همچنان جریان کمک‌ها را مختل می‌کند. «یوآو گالانت» وزیر جنگ اسرائیل اواخر روز پنج‌شنبه در پستی در شبکه اجتماعی ایکس نوشت: «تیپ خان یونس سازمان حماس منحل شده است. ما ماموریت را در آنجا تکمیل می‌کنیم و به رفح می‌رویم. ما تا آخر ادامه خواهیم داد، راهی جز این نداریم.»

حدود ۱٫۹ میلیون از ۲٫۳ میلیون نفر ساکن غزه که در رفح در نزدیکی مرز با مصر جمع شده‌اند، در ساختمان‌های مسکونی یا در خیابان‌ها می‌خوابند، بدون حفاظت یا زیرساخت‌های اولیه. «هانی محمود» خبرنگار الجزیره که روز جمعه از رفح گزارش می‌داد، گفت که جمعیت آواره در آنجا فاقد وسایل اولیه از جمله توالت و آب تمیز کافی هستند. او گفت که آنها همچنین بدون پتو یا لباس مناسب برای زمستان «آماده نیستند» و همه اینها باعث می‌شود آنها در معرض خطر بیماری قرار گیرند.

محمود گفت که بیانیه گالانت «نشان‌دهنده عدم مراقبت کامل» از مردم رفح است که در حال حاضر با شرایط ناامیدکننده‌ای روبه‌رو هستند. او گفت: «برای بسیاری، این امر سطح وحشت را افزایش داده است. آنها جای دیگری برای رفتن ندارند. این آخرین پناهگاه فلسطینی‌ها در غزه است. فراتر از آن، فقط مرز مصر است.»

عماد، ۵۵ ساله، تاجر و پدر ۶ فرزند در رفح به خبرگزاری رویترز گفت که اگر تانک‌های اسرائیلی همچنان بیایند، «دو انتخاب خواهیم داشت: بمانیم و بمیریم یا از دیوارها به سمت مصر بالا برویم.» او گفت: «بیشتر جمعیت غزه در رفح هستند. اگر تانک‌ها هجوم آورند، قتل عامی رخ خواهد داد که هرگز در طول این جنگ سابقه نداشته است.» به گفته وزارت بهداشت غزه، ارتش اسرائیل از زمان آغاز جنگ در ۱۷ اکتبر بیش از ۲۷۰۰۰ نفر را که اکثرا زنان و کودکان بودند، به شهادت رسانده است و فلسطینی‌ها معتقدند که آخرین طرح جنگی اسرائیل به معنای مرگ و ویرانی بیشتر خواهد بود. گالانت می‌گوید: «پیروزی کامل نمی‌شود مگر اینکه ارتش به رفح برسد»؛ شهری که «منطقه امن» اعلام شده است. محمود گفت: «برای فلسطینیان، این به معنای نسل‌کشی دیگری است.»

سازمان ملل متحد و سازمان‌های بین‌المللی حقوق بشر درحالی که ارتش اسرائیل به تدریج عملیات زمینی خود را در جنوب غزه گسترش می‌دهد، زنگ خطر را به صدا درآورده‌اند. در چند هفته گذشته، سربازان و تانک‌های اسرائیلی خان‌یونس را محاصره کرده‌اند، هزاران فلسطینی را کشته و صدها هزار نفر را مجبور به فرار از جنوب به سمت رفح کرده‌اند. بیمارستان ناصر و بیمارستان العمال در خان‌یونس تحت محاصره شدید تک‌تیراندازها، تانک‌ها و بمب‌های اسرائیلی قرار گرفته‌اند؛ زیرا بیماران، کادر پزشکی و آوارگان فلسطینی در داخل آن گیر افتاده‌اند. دفتر امور بشردوستانه سازمان ملل متحد درباره خصومت‌ها در خان‌یونس ابراز نگرانی کرده است.

«ینس لرکه» سخنگوی دفتر سازمان ملل در هماهنگی امور بشردوستانه (OCHA) گفت: «می‌خواهم بر نگرانی عمیق خود درباره تشدید خصومت‌ها در خان‌یونس تاکید کنم که منجر به افزایش تعداد آوارگان داخلی پناهنده به رفح در روزهای اخیر شده است.» او گفت: «هزاران فلسطینی به فرار خود به سمت جنوب ادامه می‌دهند... رفح دیگ جوشانی از ناامیدی است و ما از اتفاقات بعدی می‌ترسیم.» حملات اسرائیل به خان یونس و گسترش برنامه‌ریزی شده آن به رفح پس از آن صورت گرفت که دیوان بین‌المللی دادگستری (ICJ) هفته گذشته رای موقتی را درباره اقدامات درخواستی آفریقای جنوبی در پرونده نسل‌کشی علیه اسرائیل صادر کرد و به اسرائیل دستور داد تا اقداماتی را برای جلوگیری از اقدامات نسل‌کشی در غزه انجام دهد. مذاکرات برای توقف جنگ -حداقل به‌طور موقت- بین اسرائیل و حماس با میانجی‌گری ایالات متحده، قطر و مصر در حال انجام است. اما بعید به نظر می‌رسد که یک توافق قریب‌الوقوع بتواند تهاجم زمینی اسرائیل به رفح را متوقف کند.

آتش‌سوزی‌های گسترده جان حداقل ۱۰ نفر را گرفت

وضعیت فوق‌العاده در شیلی

دنیای اقتصاد: شیلی به‌دلیل مبارزه با آتش‌سوزی‌های گسترده در جنگل‌های مرکز این کشور که تاکنون دست‌کم ۱۰ کشته برجای گذاشته، وضعیت فوق‌العاده اعلام کرده است. الجزیره در گزارش ۳ فوریه نوشت، رئیس جمهور گابریل بوریچ در حین اعلام این اقدام در ایکس اعلام کرد: «تمام نیروها در نبرد علیه آتش‌سوزی در جنگل به کار گرفته شده‌اند.» وی افزود که سازمان «خدمات اضطراری» روز شنبه برای ارزیابی وضعیت تشکیل جلسه خواهند داد. این آتش‌سوزی‌ها از روز جمعه هزاران هکتار از جنگل‌ها را درنوردیده و شهرهای ساحلی را در مه غلیظی از دود خاکستری پوشانده و مردم را مجبور به ترک خانه‌های خود در مناطق مرکزی «وینا دل مار» و «والپارایسو» کرده است. به گفته نماینده ایالت والپارایسو حداقل ۱۰ نفر جان خود را از دست داده‌اند.

لئوناردو مودر، مدیر شرکت ملی جنگل‌داری والپارایسو گفت: «نزدیک به ۴۰ یا ۵۰ کیلومتر [۲۵ تا ۳۱ مایل] در ساعت باد داریم.» او افزود: «این باد سخت است؛ زیرا برگ‌ها، شاخه‌ها یا تکه‌های چوب روشن را حمل می‌کند و هرکدام آتش کوچک جدیدی ایجاد می‌کند که به آتش‌های بیشتری تبدیل می‌شود.» این آتش‌سوزی ناشی از موج گرمای تابستان و خشکسالی است که بخش جنوبی آمریکای جنوبی ناشی از پدیده آب و هوایی ال‌نینو را تحت تاثیر قرار می‌دهد؛ زیرا دانشمندان هشدار می‌دهند که گرم شدن سیاره خطر بلایای طبیعی مانند گرمای شدید و آتش‌سوزی را افزایش داده است. در شهرهای استرلا و نویداد، در جنوب غربی پایتخت، آتش‌سوزی نزدیک به ۳۰ خانه را سوزاند و مردم را مجبور به تخلیه خانه‌ها در نزدیکی استراحتگاه موج‌سواری Pichilemu کرد. ایوان گازمن ۶۳ ساله به خبرگزاری فرانسه گفت: «من هرگز چنین چیزی ندیده‌ام. هنگامی که شعله‌های آتش شروع به بلعیدن خانه او در Quilpue کرد، او به همراه مادر مسن خود فرار کرد؛ اما خود را برای ساعت‌ها در ترافیک گرفتار دید. این بسیار ناراحت‌کننده است؛ زیرا ما خانه را تخلیه کرده‌ایم؛ اما نمی‌توانیم جلو برویم. همه این افراد هستند که سعی می‌کنند بیرون بیایند و نمی‌توانند حرکت کنند.» به گفته CONAF، سازمان ملی جنگل‌های شیلی که آتش‌سوزی‌ها را «فوق‌العاده» نامید، حدود ۷۰۰۰ هکتار تنها در والپارایسو سوخته است. تصاویر فیلم‌برداری‌شده توسط رانندگان گرفتار در فضای مجازی وایرال شده است و کوه‌هایی را در شعله‌های آتش در انتهای مسیر معروف ۶۸ نشان می‌دهد؛ جاده‌ای که هزاران گردشگر از آن برای رسیدن به سواحل ساحلی اقیانوس آرام استفاده می‌کنند. روز جمعه، مقامات جاده‌ای را که والپارایسو را به پایتخت، سانتیاگو متصل می‌کند، بستند؛ زیرا ابر قارچی عظیم از دود «دید را کاهش داد». درحالی که شیلی و کلمبیا با افزایش دمای هوا مبارزه می‌کنند، موج گرما در روزهای آینده آرژانتین، پاراگوئه و برزیل را نیز تهدید می‌کند.

مخالفت رئیس جمهور با مداخله در حوزه اصناف

دنیای اقتصاد: معاون تجارت و خدمات وزارت صنعت، معدن و تجارت گفت: در جلسات دولت هر وقت دستگاه‌های دولتی قصد ورود به حوزه بخش خصوصی و به‌خصوص حوزه کاری اصناف را دارند، رئیس جمهور غضبناک می‌شود، چون به‌شدت با مداخله دستگاه‌های دولتی در این بخش مخالف است. به گزارش «ایسنا» علیرضا شاه‌میرزایی با برحذر داشتن دستگاه‌های دولتی و عمومی از ورود به حیطه کاری واحدهای صنفی و دیگر فعالان بخش خصوصی، اظهار کرد: در دولت هرجا بحث ورود دستگاه‌ها به این بخش شده، رئیس جمهور به‌شدت مخالفت کرده‌است. وی با انتقاد از ورود دستگاه‌های دولتی و شهرداری‌ها به حوزه کاری اصناف، ادامه داد: گاهی دستگاه‌های دولتی با برپا کردن نمایشگاه‌هایی، به این حوزه‌ها ورود می‌کنند. در نمایشگاه‌هایی مانند مد و لباس نیز تمرکز دستگاه‌های دولتی بیشتر باید بر طراحی باشد، نه اینکه وارد بحث فروش شوند. همچنین برخی شهرداری‌ها با برپایی نمایشگاه‌های تخصصی به حوزه فروش ورود می‌کنند که در این بخش نیز باید کار فروش به خود اصناف واگذار شود. شاه‌میرزایی از انجام تمهیدات لازم برای تامین نیازهای شب‌عید مردم خبر داد و گفت: وزارتخانه در حوزه تنظیم‌بازار و تامین نیازهای شب‌عید و ماه مبارک رمضان، تمهیدات لازم را اندیشیده است و هیچ کمبودی در این بخش وجود ندارد. وی از پیش‌بینی اجرای طرح‌های مربوط به اعتبار خرید با هدف کمک به معیشت مردم خبر داد و اظهار کرد: دولت نمایشگاه‌ها را دوبرابر کرده‌است. وی با اشاره به مشکلات اقتصادی در کشور، گفت: باید به هر شیوه‌ای که ممکن است اقتصاد کشور را از وضعیت رکود خارج کنیم. معاون تجارت و خدمات وزارت صنعت، معدن و تجارت با بیان اینکه باید رشد نقدینگی در کشور کنترل و حتی به مرور صفر شود، ادامه داد: همزمان با کنترل نقدینگی باید سرمایه‌درگردش موردنیاز واحدها تامین شود و تحقق همزمان این دو نیاز، کار هنرمندانه‌ای است. وی افزود: وزارت اقتصاد باید با کمک یک نظام تامین مالی، زمینه‌ای فراهم کند که هم مانع رشد نقدینگی و تامین منابع مالی برای سرمایه‌درگردش واحدها شود و هم زمینه‌ای ایجاد کند که فرآیند تولید و توزیع در کشور تسهیل شود. وی افزایش قدرت خرید مردم در این شرایط را ضروری دانست و گفت: باید به شیوه‌ای دست پیدا کنیم که مردم هم کسب درآمد و خرید داشته باشند و هم هزینه کرد آنها به گونه‌ای مدیریت شود که تورم‌زا نباشد. شاه‌میرزایی ایجاد و اجرای طرح‌های اعتبار خرید مانند خرید اعتباری طرح «عید تا عید» را یک راهکار مهم در این بخش ارزیابی و بیان کرد: دستگاه‌های موثر در تنظیم‌بازار مانند صنعت، معدن و تجارت و جهاد کشاورزی باید به این حوزه توجه بیشتری داشته باشند.

رسوب کالا در گمرک کاهش می‌یابد؟

رفع تبعیض از «ترخیص»

لیست جدید کالاهایی که می‌توانند به‌صورت ۱۰۰درصدی از گمرک ترخیص شوند، از سوی وزارت کشاورزی به‌روزرسانی و از طرف گمرک ابلاغ شد. همچنین ۳۰ ردیف تعرفه نیز مشمول ترخیص ۹۰درصدی شده‌اند. در بخشنامه‌ای که از سوی گمرک ایران ابلاغ شده، آمده‌است: «پیرو بند ۴ ابلاغیه شماره ۱۶۳۳۲/۴۰۲/۸۱۴۶ مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۱۶ موضوع ترخیص معادل ۱۰۰درصد کالاهای سریع، بخش غیر دولتی دارای ثبت‌سفارش بانکی با تشخیص و مسوولیت وزیر جهادکشاورزی به پیوست تصویر نامه شماره ۲۵۸۳۶۲ مورخ ۱۴۰۲/۱۱/۹ معاونت محترم توسعه بازرگانی وزارت جهادکشاورزی در قالب دو فهرست شامل: ۳۸۷ (سیصد و هشتاد و هفت) ردیف تعرفه کالا تحت‌عنوان ترخیص صددرصدی و ۳۰ ردیف تعرفه کالا تحت‌عنوان «ترخیص درصدی» به شرح فایل پیوست، جهت بهره‌برداری و اقدام لازم با رعایت کامل سایر مقررات و ضوابط ارسال می‌شود.» نگاهی به فایل پیوست این بخشنامه نشان می‌دهد کالاهایی که به‌صورت ۱۰۰درصدی اجازه ترخیص دارند، اغلب کالاهای اساسی هستند و کالاهایی که ۹۰درصد از آنها می‌تواند ترخیص شود، بیشتر ماشین آلات است.

گروه بازرگانی دنیای اقتصاد

این اقدام به‌منظور کاهش رسوب کالاها به‌خصوص کالاهای اساسی در گمرکات و بنادر انجام شده‌است. مضاف بر این، با توجه به محدودیت‌های ارزی که تخصیص و تامین ارز از سوی بانک‌مرکزی را با تاخیر مواجه کرده‌است، متولیان به منظور تسریع در روند ترخیص کالا چنین تصمیمی گرفته‌اند. از سوی دیگر ماندگاری کالا در بنادر و انبارها موجب تحمیل هزینه‌های دموراژ و انبارداری می‌شود، بنابراین با ترخیص ۱۰۰درصدی یا ۹۰درصدی کالاها، هزینه‌های واردکنندگان کاهش می‌یابد. وزیر اقتصاد نیز اخیرا با اشاره به اینکه می‌توانیم بگوییم که مساله رسوب آن‌طور که در رسانه‌ها یا از سوی برخی افراد به عنوان معضل جدی نمایش داده می‌شود، حاد نیست، گفته است: مساله ما کیفیت‌ها است. در این میان کالاهایی از ۱۰ یا ۱۵ سال پیش باقی مانده است که از پارسال تا امسال یک انبارگردانی کامل انجام شده و می‌توانیم بگوییم که در گوشه و کنار دیگر کالایی باقی نمانده است.

همچنین به گفته یک مقام آگاه، پیش از این، ترخیص درصدی مختص شرکت‌های دولتی یا زیرمجموعه دولت بود، اما نزدیک به سه ماه است که شرکت‌های بخش خصوصی نیز مشمول این قاعده شده‌اند و این موضوع به نفع آنهاست.

مشکلات ارزی از کجا شروع شد؟

تجار ایرانی تا پیش از تحریم‌های سختگیرانه آمریکا، کالاهای خود را بدون انتقال ارز وارد می‌کردند. در این شرایط آنها نیازی به تایید منشأ ارز از سوی بانک‌مرکزی نداشتند، اما پس از آنکه دولت تصمیم گرفت مصارف ارزی را کنترل و ورود و خروج ارز را رصد کند، تجارت به کاری پیچیده تبدیل شد. از یک‌سو بخشنامه‌های مختلف و از سوی دیگر ممنوعیت‌های وارداتی و محدودیت‌های صادراتی و ارز چند نرخی، واردات و صادرات را با چالش‌های جدی مواجه ساخت. در این شرایط واردات بدون انتقال ارز ممنوع شد، بنابراین هر واردکننده‌ای موظف شد تا برای واردات تایید بانک‌مرکزی را داشته‌باشد و اعلام کند که ارز واردات را از کجا تهیه کرده‌است. واردکنندگان یا باید ارز صادراتی را مورداستفاده قرار دهند یا باید از سامانه نیما ارز دریافت کنند، از این‌رو با توجه به حجم واردات، صف طویلی برای بررسی، تخصیص و تامین ارز ایجاد شد و ترخیص کالا را زمانبر کرد. از سوی دیگر رسوب کالا نیز افزایش یافت، در نتیجه با توجه به اینکه بیشتر واردات مختص به کالاهای اساسی، واسطه‌ای و سرمایه‌ای بود، بازار و خطوط تولید با چالش‌های جدی روبه‌رو شدند و دولت نیز با توجه به این شرایط، تصمیماتی را به‌منظور روان‌سازی امر تجارت اتخاذ کرد. ترخیص درصدی کالا از جمله این تصمیمات است که تا پیش از این مختص شرکت‌های دولتی یا زیرمجموعه دولت بوده و حالا چند ماه است که این تبعیض برداشته‌شده و این امکان به شرکت‌های خصوصی داده‌شد تا آنها نیز بتوانند کالاهای خود را به‌صورت درصدی از گمرک خارج کنند.

ترخیص ۹۰درصدی مختص چه کالاهایی است؟

بر اساس بخشنامه جدید ۳۰ ردیف تعرفه‌ای مشمول ترخیص ۹۰درصدی شده‌اند، به‌عبارتی کالاهایی که در این فهرست آمده‌اند هنگام ورود به کشور می‌توانند بدون داشتن کد ساتا کالا را از گمرک خارج کنند. کد ساتا، کد نشانگر تایید منشأ ارز کالای وارداتی از سوی بانک‌مرکزی بوده و داشتن آن، از مهم‌ترین موارد برای تنظیم اظهارنامه گمرکی و طی مراحل ترخیص کالا از گمرک است. استعلام و دریافت کد بانک‌مرکزی برای ترخیص کالا، با طی مراحل تعیین و اظهار منشأ ارز، در پورتال تاجر در سامانه جامع تجارت ایران، صورت می‌گیرد.

کالاهایی که مشمول ترخیص ۹۰درصدی هستند، ۱۰ درصد کالای خود را باید در گمرکات نگه دارند تا زمانی که بتوانند پروسه بانکی و ارزی ترخیص کالا را طی کنند. این ۱۰ درصد به‌صورت ضمانت نزد گمرک می‌ماند. برخی از کالاهایی که در این لیست قرار دارند عبارتند از: «لپه»، «نخود معمولی»، «نخود رنگی»، «لوبیا چیتی»، «لوبیا قرمز»، «چای اولونگ»، «چای سفید»، «نشاکار برنج»، «بذرکارهای کشت مستقیم»، «کمباین برنج با چرخ شنی با عمل برش و جداکردن دانه»، «کمباین مخصوص برداشت پنبه»، «کمباین مخصوص برداشت چغندر قند»، «ماشین‌های برداشت صیفی و سبزی از نوع برگی، ساقه‌ای و میوه‌دار»، «ماشین برداشت علوفه سبز خودرو»، «ماشین برداشت نیشکر»، «انواع هد برداشت ذرت علوفه‌ای»، «ماشین‌آلات و دستگاه‌های پرورش طیور یا جوجه کشی و جوجه پروری» و «تراکتور شالیزار ضدآب با چرخ‌های مخصوص لاستیکی.» کالاهایی که مشمول این قاعده هستند، محدودند و هر سه ماه یک‌بار لیست آنها آپدیت می‌شود.

کالاهای مشمول ترخیص ۱۰۰درصدی

این دسته از کالاها که از سوی وزارت جهادکشاورزی به‌روزرسانی شده‌است؛ شامل ۳۸۷ ردیف تعرفه است. اغلب این کالاها را کالاهای اساسی تشکیل می‌دهند و به گفته یک منبع آگاه، بیشتر این کالاها برای واردات ارز نیمایی دریافت می‌کنند، اما شرکتی که ۱۰۰ درصد کالاهای خود را به این‌صورت ترخیص می‌کند، چه ضمانتی را باید به گمرک بدهد؟ یکی از فعالان اقتصادی در این‌باره می‌گوید: معمولا در این مواقع، ذی‌حسابی شرکت واردکننده ضمانتی را به گمرک می‌دهد که در صورت بروز هرگونه مشکلی، پاسخگو باشد.

برخی از کالاهایی که در این لیست قرارگرفته‌اند عبارتند از: «بعضی از بذرها مانند بذر سیب‌زمینی، بذر ذرت شیرین، بذر نخود، بذر باقالا، بذر برنج، بذر کلزا، بذر دانه آفتاب‌گردان، بذر چغندر، بذر یونجه و بذر شبدر»، «ذرت دامی»، «انواع برنج از جمله برنج قهوه‌ای و برنج نیمه‌سفید»، «دانه سویا تراریخته»، «دانه سویا»، «دانه کلزا تراریخته»، «دانه پنبه تراریخته»، «دانه کنجد»، «روغن خام»، «شکر»، «کنجاله سویا»، «کنجاله پنبه»، «آمونیاک محلول در آب»، «اکسیدروی دارای گرید دارویی»، «دی‌اکسیدمنگنز»، «یدور پتاسیم»، «نیترات مس»، «نیترات منگنز»، «آب مقطر»، «کربنات پتاسیم»، «محصولات سلول درمانی»، «انواع کود»، «انواع اوره»، «گوساله»، «لاشه و شقه‌بره»، «قطعات مرغ شامل ران، سینه، کتف و بال» و «تخم خوراکی.»

> پیش از این، ترخیص درصدی مختص شرکت‌های دولتی یا زیرمجموعه دولت بود، اما نزدیک به سه ماه است که شرکت‌های بخش خصوصی نیز مشمول این قاعده شده‌اند

وزیر اقتصاد در نشست شورای گفت‌وگو تاکید کرد

تاکتیک بازی برد-برد در بازارها

دنیای اقتصاد: پس از ۸ ماه که از تعطیلی شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی می‌گذرد، اکنون و پس از برگزاری انتخابات جدید رئیس اتاق ایران، نخستین جلسه این شورا برگزار شد. در این جلسه شورای گفت‌وگو حضور مقام‌های رسمی و نیز فعالان شناخته‌شده صنعت و تجارت چشمگیر بود. در ابتدای این نشست و پیش از ورود به دستور جلسه، احسان خاندوزی، وزیر اقتصاد در کسوت رئیس این شورا تشکیل این جلسه را که بیش از ۸ ماه متوقف شده بود موجب خوشحالی دانست و گفت: به نظر می‌رسد با توجه به سخنان ۱۰ بهمن مقام معظم رهبری، تشکیل این جلسه معنادار است. وزیر اقتصاد ادامه داد: جدا از موضوعات همیشگی این شورا، اکنون تامین بازار شب عید و مساله ثبات بازارها مطرح است؛ از این رو نظام تامین ارز کشور ملزم است در اسرع وقت ارز مورد نیاز واردکنندگان را تامین کند و از طرف دیگر بخش خصوصی ارز خود را از بازار مبادله تهیه کنند تا بتوانیم عید و رمضان را با بازی برد-برد به پایان ببریم. در ادامه صمد حسن‌زاده، رئیس اتاق ایران نیز ابراز امیدواری کرد در این نشست‌ها برای رفع نارسایی‌ها و مشکلات مردم فعالیت شود. او حاضران در جلسه را روسای قبایل اقتصاد کشور خواند. رئیس اتاق ایران مشکل تولیدکنندگان در ماه‌های آخر سال را مربوط به پرداخت حقوق توصیف و از کم‌لطفی بانک‌ها در این زمینه انتقاد کرد و آن را مشکل بزرگ واحدهای تولیدی دانست. او از امکان تعطیلی برخی از واحدهای تولیدی نیز خبر داد. حسن‌زاده دومین مشکل تولیدکنندگان را مسائل مالیاتی دانست و از وزیر اقتصاد خواست در این دو ماهه آخر سال با رعایت کامل مسائل، با واحدهای تولیدی همکاری لازم را انجام دهند. سپس دستور جلسه در مورد تعیین عوارض صادراتی مواد خام و نیمه خام و مشکلات مربوط به آن آغاز شد و فعالان به طرح مشکلات خود پرداختند. مشروح این نشست را در روزنامه فردا بخوانید.

رشد ۴۵ درصدی درآمدهای گمرکی در ۱۰ ماهه امسال

دنیای اقتصاد: رئیس کل گمرک اعلام کرد: آمار درآمد وصولی گمرک و واریز به خزانه در ۱۰ ماهه سال جاری گواه رشد ۴۵ درصدی درآمدهای گمرکی است. به گزارش وزارت اقتصاد، محمدرضوانی فر خبر داد: جمع کل وصولی‌ها و واریز به خزانه از سوی گمرک در ۱۰ ماهه امسال ۱۵۷ هزار و ۵۴۶ میلیارد تومان بوده که این میزان نسبت به مدت مشابه سال قبل ۴۵ درصد افزایش را نشان می‌دهد. وی اضافه کرد: در این مدت میزان حقوق ورودی وصولی کالاها بیش از ۵۰ هزار و ۵۷۹ میلیارد تومان شده که ۴۵ درصد افزایش یافت. رضوانی فر افزود: میزان حقوق ورودی وصولی کالاها به علاوه خودرو، گوشی تلفن همراه بالای ۶۰۰ دلار و ۲۳ ردیف درآمدی گمرک در مدت یادشده به ۷۸ هزار و ۵۱۰ میلیارد تومان رسید که نسبت به مدت مشابه سال قبل با رشد ۷۹ درصدی همراه بود. میزان مالیات بر ارزش افزوده وصولی نیز در همین مدت با ۲۲ درصد رشد به رقم ۷۹ هزار و ۳۵ میلیارد تومان رسید.

احتمال تعیین عوارض صادراتی برای خرما

دنیای اقتصاد: رئیس انجمن ملی خرما با اشاره به اینکه مشکلی در تامین خرمای موردنیاز کشور برای ماه‌مبارک رمضان نداریم، گفت: صحبت‌هایی درخصوص تعیین عوارض صادراتی برای خرما شده و گفته می‌شود که همین امر موجب خواهد شد تا صادرکنندگان تمایلی به صادرات نداشته باشند. محسن رشید فرخی در گفت‌وگو با «ایسنا» با بیان اینکه اخیرا در وزارت جهادکشاورزی صحبت‌هایی درخصوص تعیین عوارض صادراتی برای خرما شده‌است، گفت: هنوز عدد دقیق آن مشخص نیست، ولی گفته می‌شود که عوارض به حدی خواهد بود که صادرکنندگان تمایلی به صادرات نداشته باشند تا بازار داخلی در ماه‌های پیش‌رو تنظیم شود. وی ادامه داد: مشکلی در تامین خرمای داخل نداریم. بیش از ۵۰ درصد خرمای کشور در سردخانه‌ها موجود است. این تصمیمات خلق‌الساعه قطعا به بازارهای صادراتی ما آسیب وارد خواهد کرد و باعث می‌شود بازارهای ما کشورهای دیگری را برای واردات خرما جایگزین کنند. رئیس انجمن ملی خرما اضافه کرد: زمان اوج صادرات خرما همین یک‌ماه است و بعد از عید به دلیل اتمام ماه رمضان و گرم‌شدن هوا صادرات بسیار کم خواهد شد. این فعال بخش خصوصی عنوان کرد: آمار تولید امسال یک‌میلیون و ۳۰۰ هزار تن است و سال پر برکتی داشتیم. معمولا از این میزان خرمای تولیدشده ۷۰ درصد برای نیاز داخل استفاده می‌شود و ۳۰ درصد نیز برای صادرات مورداستفاده قرار می‌گیرد که می‌تواند ۴۰۰ میلیون دلار برای کشور ارزآوری داشته‌باشد. البته قصد داریم این ارزآوری را به هزار میلیون دلار برسانیم ولی سیاست‌ها و دستورالعمل‌های خلق‌الساعه باعث‌شده این آمار محقق نشود و بازارهای جهانی اعتمادشان را به ما از دست بدهند.

به گفته وی هنوز این عوارض اعمال نشده و در این راستا نیز به کمیسیون اقتصادی مجلس نامه زده‌ایم و مکاتباتی صورت گرفته و آنها نیز پیگیری خواهند کرد. وی در ادامه گفت: قیمت خرمای مضافتی سال گذشته کیلویی ۶۸ هزار تومان بود که امسال قیمت آن به کیلویی ۷۷ هزار تومان درب سردخانه رسیده‌است. با تورم جاری این افزایش نه‌تنها منطقی است، بلکه حتی کم است. رشیدفرخی همچنین به ارائه راهکارهایی برای تامین خرمای ماه رمضان نیز اشاره کرد و گفت: عرضه مستقیم خرما در میادین میوه وتره‌بار می‌تواند بازار این محصول را تنظیم و واسطه‌ها را حذف کند تا هم خرما با قیمت مناسبی به‌دست مصرف‌کننده برسد و هم سودی نیز نصیب کشاورز شود. رئیس انجمن ملی خرما با تاکید بر اینکه مشکلی برای تامین خرمای داخل نداریم، گفت: باید به معیشت خرماداران که اکثرا در مناطق مرزی کشور ساکن هستند، توجه بیشتری شود.

امیدواری مسوولان به کاهش قیمت گوشت

دنیای اقتصاد: قائم‌مقام وزیر کشاورزی در امور تجارت و تنظیم‌بازار گفت: با ورود دام تولید داخل به زنجیره مصرف امیدواریم از پایان سال جاری و به‌ویژه بهار سال آینده شاهد کاهش چشمگیر قیمت گوشت باشیم. به گزارش «ایلنا» علیرضا پیمان‌پاک، قائم‌مقام وزیر در امور تجارت و تنظیم‌بازار، آخرین وضعیت بازار این کالا را تشریح کرد و گفت: واردات گوشت گوسفندی با جدیت دنبال می‌شود و تا پایان ماه رمضان نیز ادامه خواهد داشت. او افزود: واردات کنترل‌کننده و تنظیم‌کننده شکاف بین عرضه و تقاضا است، شکافی که در سال‌های گذشته به دلیل آسیب‌های وارده به زنجیره دام به‌وجود آمده‌است. پیمان‌پاک ادامه داد: ترمیم زنجیره گوشت قرمز و افزایش تولید در معاونت امور دام وزارت جهادکشاورزی پیگیری می‌شود. قائم‌مقام وزیر در امور تجارت و تنظیم‌بازار از به صرفه‌بودن تولید برای دامدار در سال جاری خبر داد و گفت: امسال قیمت دام افزایش یافته‌است، همچنین با برنامه‌ریزی معاونت بازرگانی وزارت جهاد جو و نهاده‌های دامی به‌وفور تامین‌شده و با نرخی تقریبا ۳۰ درصد پایین‌تر از قیمت مصوب عرضه شده‌است، در نتیجه این موارد، تولید برای دامدار صرفه اقتصادی پیدا کرده‌است. او تصریح کرد: بنا بر داده‌های مرکز آمار در چند ماه گذشته زایش و پرواربندی حدود ۲۵ درصد بیشتر از سال ۱۴۰۱ بوده و این به‌معنای عرضه بیشتر دام در پایان سال جاری است و این افزایش عرضه از محل تولید در حالی اتفاق افتاده که واردات نیز همچنان به قوت خود باقیست، این دستاوردها سبب می‌شود شکاف عرضه و تقاضا پر شود و قیمت دام و گوشت قرمز کاهش یابد. پیمان‌پاک همچنین گفت: پس از پایان تعطیلات ژانویه و شروع مجدد واردات گوشت گرم و افزایش واردات گوشت منجمد در دو تا سه هفته گذشته شاهد تثبیت قیمت گوشت و در برخی موارد کاهش نسبی قیمت بودیم.

قائم‌مقام دبیر شورای گفت‌وگوی استان تهران خبر داد

اصلاح آیین‌نامه اجرایی قانون مقررات واردات و صادرات

دنیای اقتصاد: هومن حاجی‌پور، قائم‌مقام دبیر شورای گفت‌وگوی استان تهران با اشاره به‌نامه معاون هماهنگی و برنامه‌ریزی امور حقوقی دستگاه‌های اجرایی معاونت حقوقی رئیس جمهور در مورد آیین‌نامه مقررات واردات و صادرات گفت که اصلاح این آیین‌نامه می‌تواند به کاهش رسوب کالا در گمرکات کمک کند.

قائم‌مقام دبیر شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی استان تهران از پذیرش پیشنهادات اتاق‌های تهران و ایران و گمرک برای رفع ابهام مقررات ثبت‌سفارش کالا خبر داد و گفت: معاونت هماهنگی و برنامه‌ریزی امور حقوقی دستگاه‌های اجرایی معاونت حقوقی رئیس جمهور با تایید این پیشنهادات، طی نامه‌ای به‌دستگاه‌های اجرایی اعلام کرده است که کلیه ثبت‌سفارش‌هایی که در طول انجام تشریفات تمدید شده باشد، از تاریخ ثبت‌سفارش اولیه تا انتهای اعتبار ثبت‌سفارش تمدید شده، معتبر تلقی می‌شود.

هومن حاجی‌پور با اعلام این خبر گفت: مغایرت قانون مقررات و صادرات و واردات و قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز در مورد مقررات ثبت‌سفارش مشکلاتی را برای فعالان اقتصادی واردکننده کالا ایجاد کرده است. در قانون مقررات صادرات و واردات آمده‌است که در زمان ورود کالا، ثبت‌سفارش باید معتبر باشد اما در قانون قاچاق کالا و ارز اعلام‌شده که ثبت‌سفارش باید در همه مراحل ورود کالا به کشور، دارای اعتبار باشد.

او با بیان اینکه این مغایرت عجیب منجر به رسوب کالا در گمرکات شده‌است، ادامه داد: فعالان اقتصادی از زمانی که کالا را ثبت‌سفارش می‌کنند دچار معطلی‌های بسیار در ناحیه تخصیص و تامین ارز، استاندارد و سایر مراحل شده و در بسیاری از موارد این معطلی به باطل‌شدن اعتبار ثبت‌سفارش منجر شده و واردکنندگان بار دیگر باید در صف تمدید ثبت‌سفارش قرارگرفته و متحمل پرداخت هزینه شوند و چنانچه اقدام به تمدید مهلت مجوز خود نکنند، کالای واردشده، قاچاق محسوب می‌شود. حاجی‌پور ادامه داد: اتاق بازرگانی تهران به‌دنبال گزارش‌هایی که از فعالان اقتصادی دریافت کرد، طی نشست‌هایی مشترک این موارد را با مسوولان گمرک نیز درمیان گذاشت و در نتیجه این رایزنی‌ها پیشنهاد الحاق سه تبصره به ماده ۴۰ آیین‌نامه اجرایی قانون مقررات واردات و صادرات به معاون اول رئیس جمهوری ارائه شد. قائم‌مقام دبیر شورای گفت‌وگوی استان تهران در ادامه گفت: اکنون نامه معاون هماهنگی و برنامه‌ریزی امور حقوقی دستگاه‌های اجرایی معاونت حقوقی رئیس جمهور به‌دستگاه‌های اجرایی نشان می‌دهد که پیشنهادات ارائه‌شده در مورد انقضای مهلت ثبت‌سفارش مورد پذیرش قرارگرفته و در انتظار طرح در هیات‌دولت است.

به گفته او، یکی از تبصره‌های پیشنهادی برای الحاق به آیین‌نامه این است که کلیه ثبت‌سفارش‌هایی که در طول انجام تشریفات تمدید شده باشد از تاریخ ثبت‌سفارش اولیه تا انتهای اعتبار ثبت‌سفارش تمدید‌شده، معتبر تلقی می‌شود.

همچنین چنانچه در زمان اعتبار ثبت‌سفارش با رویه بانکی، حسب مورد گشایش اعتبار اسنادی، ثبت وصولی (برات) اسنادی یا صدور حواله ارزی صورت گرفته باشد، ثبت‌سفارش تا پایان سررسید اعتبارات اسنادی یا وصولی (برات) اسنادی یا پایان مهلت رفع تعهد حواله‌های ارزی که حسب مورد توسط بانک‌مرکزی یا وزارت جهادکشاورزی (برای کالاهای کشاورزی موضوع تبصره ۴ همین ماده با هماهنگی بانک‌مرکزی) تعیین و به وزارت صنعت، معدن و تجارت اعلام‌شده، معتبر است. در تبصره پیشنهادی سوم هم آمده‌است که برای کالاهایی که با رویه بدون انتقال ارز یا واردات در مقابل صادرات به کشور وارد می‌شوند، در صورتی که بارنامه حمل در مهلت اعتبار ثبت‌سفارش صادر و کالا طی مهلت‌های مندرج در ماده ۱۱ آیین‌نامه به کشور واردشده باشد، ثبت‌سفارش منقضی نخواهد شد. حاجی‌پور گفت: اتاق تهران با استناد به گزارش‌های متعددی که از فعالان اقتصادی دریافت کرده‌بود، این مساله را با گمرک، اتاق ایران، شورای گفت‌وگو و سایر مراجع ذی‌صلاح درمیان گذاشت و درخواست اصلاحیه در آیین‌نامه اجرایی کرد تا دست ماموران گمرک در ثبت‌سفارش کالا باز باشد و حالا این قرار است این درخواست در هیات‌وزیران مطرح شده و امیدواریم تصویب شود.

کاهش تجارت ایران و ترکیه

دنیای اقتصاد: اداره آمار ترکیه اعلام کرد؛ مبادلات تجاری این کشور با ایران در سال ۲۰۲۳ به حدود ۵٫۵ میلیارد دلار رسیده‌است. به گزارش خبرگزاری تسنیم، آمارهای منتشرشده توسط اداره آمار ترکیه نشان می‌دهد مبادلات تجاری ایران با این کشور در سال ۲۰۲۳ با کاهش ۱۴ درصدی به ۵ میلیارد و ۴۹۰ میلیون دلار رسیده‌است. مبادلات تجاری ایران و ترکیه در سال ۲۰۲۲ بالغ بر ۶ میلیارد و ۴۲۰ میلیون دلار اعلام‌شده بود. بر اساس این گزارش، صادرات ترکیه به ایران در ماه‌های ژانویه تا دسامبر ۲۰۲۳ با رشد ۸ درصدی نسبت به سال ۲۰۲۲ به ۳ میلیارد و ۳۱۰ میلیون دلار رسیده‌است. ترکیه در ماه‌های ژانویه تا دسامبر سال ۲۰۲۲ بالغ بر ۳ میلیارد و ۷۰ میلیون دلار کالا به ایران صادر کرده‌بود. اما واردات ترکیه از ایران در سال ۲۰۲۳ کاهش ۳۵ درصدی نسبت به سال ۲۰۲۲ داشته‌است. ترکیه در سال ۲۰۲۲ بالغ بر ۳ میلیارد و ۳۵۰ میلیون دلار کالا از ایران وارد کرده‌بود که این رقم در سال ۲۰۲۳ به ۲ میلیارد و ۱۸۰ میلیون دلار رسیده‌است.

تراز تجاری دو کشور در سال ۲۰۲۳ به میزان یک‌میلیارد و ۱۳۰ میلیون دلار به نفع ترکیه بوده‌است. در آخرین ماه سال ۲۰۲۳ صادرات ترکیه به ایران رشد ۲۰ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل از آن داشته و به ۳۴۷ میلیون دلار رسیده‌است. واردات ترکیه از ایران نیز در این ماه ۴۲ درصد کاهش داشته و به ۱۵۰ میلیون دلار بالغ شده‌است. بر اساس این گزارش سهم ایران از کل تجارت خارجی ترکیه در سال میلادی گذشته حدود یک درصد بوده‌است. ترکیه در این سال ۶۱۶ میلیارد دلار مرواده تجاری با دنیا داشته که ۲۵۵ میلیارد دلار از این رقم مربوط به صادرات ترکیه و ۳۶۱ میلیارد دلار مربوط به واردات این کشور بوده‌است. تراز تجاری ترکیه در سال ۲۰۲۳ منفی ۱۰۶ میلیارد دلار بوده‌است.

شاگرد اول اقتصاد و اخلاق

علینقی مشایخی، استاد دانشگاه صنعتی شریف که مسعود نیلی زمانی شاگرد او بود، در بخشی از این مراسم به سخنرانی پرداخت.

مشایخی گفت: در سال ۱۳۶۱ به اتفاق تعدادی دیگر از همکاران دانشگاهی، دوره کارشناسی ارشد در مهندسی سیستم‌های اقتصادی و اجتماعی را برای اولین بار در کشور و در دانشگاه صنعتی اصفهان ایجاد کردیم، چون احساس می کردیم کشور دچار فقر در این زمینه است. دکتر نیلی به کمک مهندس مومنی پرس‌وجو کردند که این چه رشته‌ای است؟ ما هم طوری توضیح دادیم که ایشان جذب شود. وقتی عمیق‌تر متوجه شد که این رشته به درد کشور می‌خورد، آن را با تعهد به اینکه به کشور خدمت کند انتخاب کرد. مهم است که جوانان اهداف خود را ورای منافع شخصی تعیین کنند. زمانی که مسعود نیلی وارد آن دوره شد چون آگاهانه و با عشق انتخاب کرده بود با ولع درس خواند. ظرف دو سال ۶۴ واحد را به جای ۳۲ واحد گرفت و شاگرد اول هم شد.

دکتر نیلی مسوولیت‌پذیر است. هرجا از او خواستند مسوولیتی را بپذیرد پذیرفته و روی آن تمرکز کرده است. ویژگی دیگر او استقلال رای مبتنی بر فهمی است که از دانش اقتصاد دارد. مهم نیست که رئیس او یا مسوولان از او چه می‌خواهند بلکه آنچه را می‌فهمد بیان می‌کند. یک ویژگی دیگر او توان مدیریت کارهای گروهی است. برای مثال زمانی برنامه های دوم و سوم را تهیه و تعداد زیادی از کارشناسان را مدیریت می کرد که توان بسیار مهمی است. او متواضع و اخلاق‌مدار است.

اما دکتر نیلی با همه این توانایی‌ها یک کار مهم کرد. وقتی که این دانشکده را ایجاد کردیم ایشان یک‌تنه با دعوت از بعضی از همکاران اقتصادی از بیرون، رشته اقتصاد را راه انداخت که هم زحمت بسیاری داشت، هم بسیار مهم و هم در جهت هدف دانشکده بود. مشکل اقتصاد ما سطح نازل فهم سیاستگذاران، استادان و دانشجویان ما از اقتصاد است و این مهم از طریق جذب استعدادها رقم می‌خورد که شاید زمان ببرد اما در حال رخ دادن است. دغدغه‌مندی ویژگی دیگر دکتر نیلی است. در یک کلام ایشان اقتصاددانی دغدغه‌مند و باعث افتخار ماست.

دغدغه‌مند اقتصاد ایران

امیر کرمانی، اقتصاددان و یکی از شاگردان مسعود نیلی، با ارسال یک فایل تصویری، در مراسم بزرگداشت این استاد اقتصاد صحبت کرد.

کرمانی در رابطه با درس‌هایی که از مسعود نیلی آموخته است، گفت: بسیاری از نکات و ویژگی‌های دکتر نیلی مطرح شد که کار من را ساده‌تر می‌کند. یکی از این ویژگی‌ها و درس‌هایی که من از ایشان آموختم، دغدغه عمیق دکتر نیلی برای اقتصاد ایران بود. ایشان در دولت‌های مختلف دغدغه‌مندی خود را نشان دادند. مهم‌ترین کار برای اقتصاد ایران تربیت نسل بعد است و تا موقعی که این درخت به ثمر خودش ننشیند، نمی‌شود انتظار میوه داشت. من به عنوان دانشجوی مسعود نیلی، صبر و متانت خاصی را که دکتر در مقابل دانشجویان دارند فراموش نمی‌کنم. گاهی حرف‌های اشتباه من را به قدری با متانت جواب می‌دادند که خودم متوجه اشتباهم شوم و فضای آرامش در گفت‌وگو با دکتر نیلی به من بسیار کمک کرده است. واقعا برای من آموزنده است که این استاد سعی می کنند در چهارچوب آکادمیک اقتصاد و کمی کردن مسائل اقتصاد ایران فعالیت کنند. آن هم در شرایطی که داده‌محور نبودن سیاستگذاری در اقتصاد ایران یک مشکل بسیار بزرگ است، دکتر نقش ویژه‌ای ایفا کردند. درس آخر هم این است که ایشان همیشه تیم‌ساز بودند و وارد هر مساله‌ای در اقتصاد ایران شدند تیمی عمل کردند که این در اقتصاد بسیار مهم است، چون فردی عمل کردن در اقتصاد چندان مطلوب نیست.

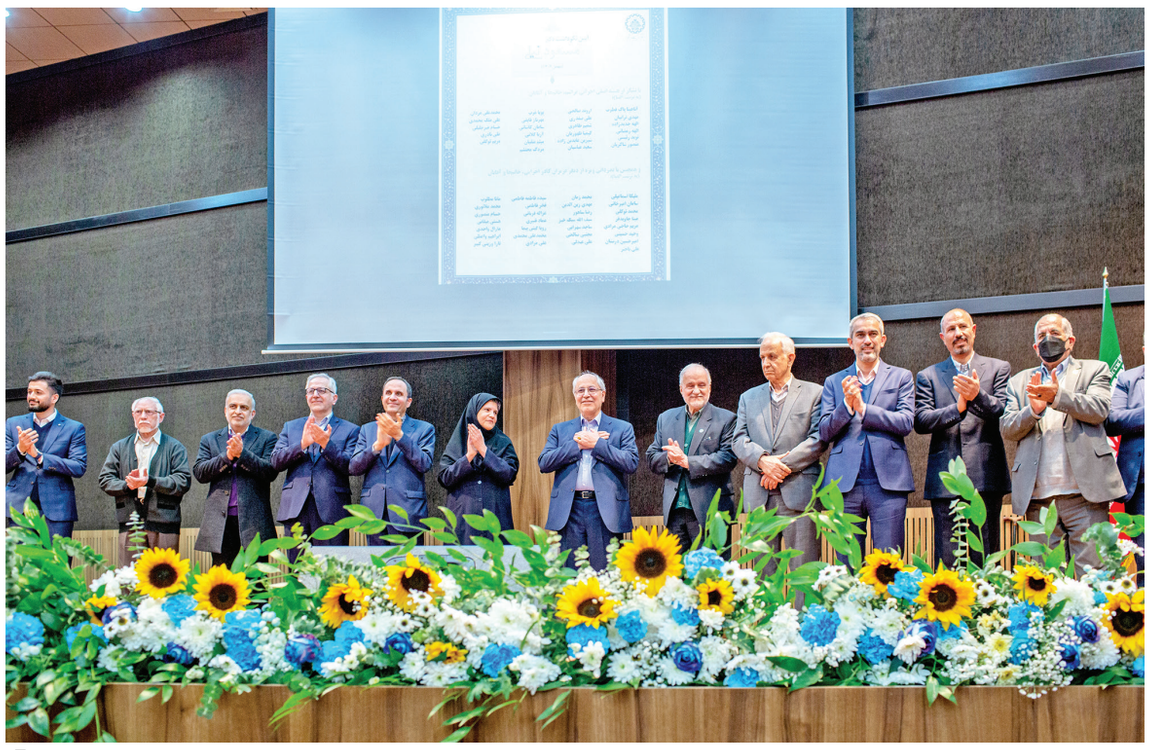

علی محمدی/دنیای اقتصاد

گزارش مراسم بزرگداشت دکتر مسعود نیلی در دانشگاه شریف

درس‌های ماندگار آموزگار «اقتصاد ایران»

روز گذشته آیین نکوداشت دکتر مسعود نیلی در دانشکده مدیریت و اقتصاد دانشگاه صنعتی شریف با حضور جمعی از دوستان، اقتصاددانان و همکاران این چهره ماندگار برگزار و از دستاوردهای این اقتصاددان قدردانی شد. چکیده صحبت‌های حضار را می‌توان در سه بخش خلاصه کرد. نخست اهمیت حضور نیلی به عنوان استاد علم اقتصاد ایران و توسعه نهاد دانشگاه که به شکل پویا درآمده و در حال حاضر خروجی آن، تحصیلکرده‌ها و اقتصاددانان جوان بسیاری است که می‌توانند به پیشرفت علم اقتصاد در کشور کمک کنند. بخش دیگر، حضور او در جامعه برای توضیح رویدادها و رخدادها با زبان علم اقتصاد است. مسعود نیلی، طی دهه‌های اخیر همواره سعی کرده با حضور در رسانه‌ها، موضوعات فنی اقتصاد را به زبان ساده به عموم مردم توضیح دهد. بخش سوم نیز حضور و اثرگذاری در سیاستگذاری است که نمونه آن خروجی موفق برنامه سوم توسعه اقتصادی است. البته از نگاه او، در این بخش همچنان باید اقتصاددانان تلاش کنند تا سیاستگذاران در نهایت بتوانند در چهارچوب علم اقتصاد عمل کرده و سیاستگذاری کنند و جامعه از این تصمیمات منتفع شود.

گروه سیاستگذاری
دنیای اقتصاد

دکتر مسعود نیلی، اقتصاددان ایرانی و استاد دانشگاه شریف، در گفت‌وگوی صمیمانه‌ای که در مراسم بزرگداشت و به مناسبت بازنشستگی او با حضور محمد طاهری، سردبیر هفته‌نامه «تجارت فردا» و همچنین امینه محمودزاده، استاد دانشکده اقتصاد دانشگاه صنعتی شریف برگزار شد حس حضور در این مراسم را تکرارنشدنی عنوان کرد؛ زیرا به گفته او تمام کسانی که دوستشان دارد دور هم جمع شده‌اند. به گفته مسعود نیلی، تماشای چهره تک‌تک کسانی که او دوستشان دارد، برایش بسیار لذت‌بخش و امیدآفرین است. او مهم‌ترین ویژگی این مراسم را عشقی دانست که در آن جریان دارد. نیلی همچنین از همه کسانی که در این جلسه حضور داشتند قدردانی کرد.

دغدغه‌مند اقتصاد از کودکی

این استاد اقتصاد در رابطه با علایق دوران نوجوانی خود که عمدتا ادبیات و رمان‌های بین‌المللی بود گفت: کتاب‌های بینوایان، اولیور توئیست و مردی که می‌خندد به نوعی به داستان فقر می‌پردازند و شاید به همین دلیل بود که من جذب این داستان‌ها شدم. اما پس از آن احساس کردم بهتر است جلوه‌های این مسائل را در محیط بیرون دنبال کنم. نیلی در ادامه تاکید کرد: در رابطه با مسائل اجتماعی و سیاسی، دانشجوی فعال و پیشتازی نبودم اما مطالعه می کردم. از یک زمانی به بعد سعی کردم مسائل را قاعده‌مند پیش ببرم. این اقتصاددان ایرانی در پاسخ به سوالی در رابطه با زندگی شخصی خود گفت: دوران زندگی کاری من با زندگی خانوادگی‌ام بسیار منطبق بوده است. من هم خانواده خود را خیلی دوست دارم و هم دانشجویان خودم را. به گفته نیلی وقتی یک استاد می‌بیند که دانشجوی او به مرحله‌ای رسیده است که او را نقد می کند برایش بسیار لذتبخش است.

بزرگ‌ترین دستاورد

در ادامه نیلی در پاسخ به این سوال که کدام‌یک از دستاوردها و کارهای خود را شاخص می‌داند و با نگاه به گذشته آن را سرآمد تلقی می کند، بیان کرد که در زمینه سیاستگذاری، بدون شک برنامه سوم توسعه را مهم‌ترین دستاورد خود می‌داند که هنگام انجام آن، هدفی چون متحول ساختن برنامه‌ریزی در کشور را دنبال می کرده است. این اقتصاددان در ادامه به این نکته اشاره کرد که به‌رغم عدم حضور در سازمان برنامه و بودجه در دوران اجرای برنامه سوم، بهترین عملکرد اقتصادی سال‌های بعد از انقلاب در همان سال‌های اجرای برنامه سوم توسعه رقم خورد. نیلی انتخاب بین راه‌اندازی رشته اقتصاد در دانشگاه صنعتی شریف و برنامه سوم توسعه را انتخاب سختی دانست اما در نهایت به راه‌اندازی رشته اقتصاد در دانشگاه شریف رای داد. او دو آرزوی خود را راه‌اندازی رشته اقتصاد در دانشگاه شریف و ورود علم اقتصاد به سیاستگذاری کشور اعلام کرد که هرچند در تحقق آرزوی نخست موفق بوده، اما در رسیدن به دومین مورد ناکام مانده است. به گفته این استاد دانشگاه، یک اقتصاددان چهار حوزه برای فعالیت دارد؛ ارتباط با سیاستگذار، برخورد با دانشجویان، مراوده با جامعه اقتصاددانان و در نهایت مواجه شدن با جامعه.

رسالت مسعود نیلی چیست؟

نیلی در این باره گفت: ما اقتصاددانان، با جامعه به اندازه کافی صحبت نکرده‌ایم و درباره چرایی ایجاد و تداوم مشکلات به اندازه کافی توضیح نداده‌ایم. ما اقتصاددانان همچنان به یک چارچوب واحد برای ارتباط و تبادل نظر نرسیده‌ایم.

این استاد دانشگاه در پاسخ به اینکه اکنون چه رسالتی برای خود قائل است، خاطرنشان کرد: دو هدف را به طور جدی دنبال می کنم. نخست تخصصی کردن رشته و علم اقتصاد در کشور و دوم رساندن علم اقتصاد به درون متن جامعه و در میان افراد عادی. او بر این نکته تاکید کرد که در نهایت باید برای پیشبرد برخی اهداف صبر زیادی به خرج داد و دستیابی به برخی اهداف لزوما در کوتاه‌مدت ممکن نیست. او تاکید کرد: دانشگاه مانند خانه من است و همواره اولویت من حضور در دانشگاه بوده و خواهد بود.

گفت‌وگوی صمیمانه

دکتر مسعود نیلی، اقتصاددان ایرانی و استاد دانشگاه شریف، در یک گفت‌وگوی صمیمانه با حضور محمد طاهری، سردبیر هفته‌نامه «تجارت فردا» و همچنین امینه محمودزاده، استاد دانشکده اقتصاد دانشگاه شریف، به‌سوالاتی در خصوص زندگی شخصی، علائق کاری، رابطه با دانشجویان و آینده فعالیت‌های خود پاسخ داد.

اقتصاددان کاریزماتیک

سید علی مدنی‌زاده، اقتصاددان و رئیس دانشکده اقتصاد و مدیریت شریف، یکی دیگر از افرادی بود که در مراسم بزرگداشت مسعود نیلی سخنرانی کرد.

مدنی‌زاده در این بخش گفت: دکتر نیلی همان باغبانی است که نه تنها مال خویش بلکه عمر خویش را انفاق کرد تا گل‌های دانشکده اقتصاد را دانه دانه بکارد، آب دهد، هرس کند و برای میوه دادن آماده کند. من افتخار آشنایی دکتر نیلی را از سال چهارم دکترای خود داشتم. زمانی که قصد برگشت به کشور را داشتم خاطرم هست که چه مشتاقانه من را به بازگشت تشویق کردند. بعدها فهمیدم برای تسهیل جذب من چقدر تلاش کردند.

طی یک دهه، یک درس را از ایشان آموختم. درس بزرگی که سه ویژگی داشت: پایبندی به اصول اخلاق حرفه‌ای انسانی و اسلامی، سلامت مالی و رعایت هرگونه تضاد منافع.

مسعود نیلی نقش یک رهبر را ایفا کرد. رهبری تحول‌گرا و در عین حال واقع‌گرا، رهبری کاریزماتیک که خوب می‌شنید و خوب گوش می کرد تا بهترین آرا را بدون هیچ‌گونه خودرأیی انتخاب کند.

همچنین او رهبری جوان‌گرا بود که به همه جوانان دانشکده پروبال داد. این سه ویژگی به ما یاد داد که چگونه می‌توان بزرگ بود، یک باغ درست کرد و به ما امید ساختن داد. او به عنوان یک اقتصاددان به ما آموخت که چگونه نسبت به مسائل اقتصاد عمیق‌تر فکر کنیم، بهره بگیریم و مسائل سخت اقتصاد کشور را تحلیل کنیم. او به ما آموخت که چگونه می‌توان مسائل پیچیده اقتصاد را نظریه‌پردازی کرد و به زبان ساده توضیح داد و تبدیل به جریان کرد. همچنین مسعود نیلی به ما آموخت که گاهی بزرگی در سکوت است.

روایتگر صادق اقتصاد

محسن جلال‌پور، کارآفرین و فعال اقتصادی، یکی دیگر از سخنرانان مراسم بزرگداشت مسعود نیلی بود که البته به دلیل کسالت نتوانست در این مراسم حضور یابد. به دنبال این موضوع فرهاد نیلی، اقتصاددان و برادر مسعود نیلی، متن سخنرانی او را در این مراسم خواند.

هرچند فرهاد نیلی تاکید کرد اگر مسعود نیلی برادر من نبود و قرار بود امروز درباره چنین عالم، معلم و جریان‌سازی صحبت شود وظیفه داشتم صحبت کنم، اما خود را به دلیل برادری محذور داشتم و می‌دانستم خود او هم مرا محذور می‌دارد. اما در نهایت به دلیل درخواست محسن جلال‌پور، پیام او را برای شما می‌خوانم.

«از اینکه امروز میان شما نیستم، بسیار غمگین و ناراحتم. مدت‌ها بود منتظر چنین لحظه‌ای بودم که به مردی ادای دین کنم که او را می‌ستایم. برای من که دوستان پرکاری در عرصه سیاستگذاری دارم مسعود نیلی نمونه‌ای منحصربه‌فرد است. فردی که اگر نظام تصمیم‌گیری به آرمان‌های او اعتماد می کرد امروز اقتصاد وضعیت بهتری داشت. از مدت‌ها قبل در همه حال با خودم فکر می کردم درباره این مرد چه بگویم. یکی از مهم‌ترین دلایلی که همه ما او را دوست داریم این است که او را آدمی اخلاق‌گرا می‌دانیم.

شما بهتر از من ویژگی‌های فردی او را می‌شناسید و می‌دانید اهل تزویر و ریا نیستم و دروغ نمی‌گویم. مسعود نیلی پشت‌سر دیگران سخن نمی‌گوید و بسیار صبور است. اما من چند ویژگی مهم را هم به عنوان اخلاق اجتماعی ایشان می‌شناسم. در ذهنیت یک فرد بازاری مثل من، اخلاق در تعهد، انصاف و مردم‌دوستی خلاصه می‌شود. او منصف است و دوست داشتن مردم را مقدم بر دوست داشتن سیاستمداران می‌داند. یکی دیگر از ویژگی‌های او این است که به اصول علمی به معنی واقعی پایبند است. مهم است که فردی که نظرات او بر زندگی مردم اثرگذار است به اصول علمی وفادار باشد.

خصیصه مهم دیگر او این است که هرجا باشد از خود یادگاری به جای می‌گذارد. حساب ذخیره ارزی، دانشکده اقتصاد شریف، مجموعه مطالعات اقتصاد ایران و بسیاری نهادهای دیگر. در کنار این ویژگی‌ها مسعود نیلی همواره دغدغه اقتصاد ایران را دارد. همسر ایشان تعریف می‌کرد نیلی از ترس نقدینگی شب‌ها کابوس تورم می‌بیند. او هیچ‌گاه شهودی نظر نداده و دریافت او از اقتصاد ایران مستند بوده است. او اقتصاد ایران را به ما آموخته است. هرجا سخنرانی دارد پای صحبت‌هایش می‌نشینم. اهل خانواده است، اما دانشگاه خانواده اوست. اواخر آذر ۹۷ زمانی که از همکاری با دولت وقت کناره‌گیری کرد خوشحال بود که به دانشگاه پناه می‌برد. امروز می‌توانم تصور کنم بازنشستگی او چه خسارتی به دانشگاه می‌زند اما همچنان می‌دانم قطع ارتباط او با دانشگاه چه ضربه‌ای به او می‌زند. شاید درون‌گرا یا کم‌حرف باشد اما نمی‌توانم او را بداخلاق یا جدی تصور کنم. او بسیار طناز و نکته‌سنج است. نیلی در عین حال بسیار فروتن است و هر چه زمان گذشته افتاده‌تر شده است. حرف‌هایش همان حرف‌هاست اما مخاطبش دیگر سیاستمداران نیستند. او انسانی پاک، دوست‌داشتنی و علاقه‌مند به اقتصاد کشور است. اگر نیلی نبود، قطعا اقتصاد ایران یک روایتگر صادق و دانشمند تحلیلگر کم داشت. در انتها برای اینکه یاد مسعود نیلی همیشه زنده بماند، پیشنهاد می کنم سازوکاری حمایتی برای این کار طراحی شود. راه مسعود نیلی مستدام باد.»

«دنیای‌اقتصاد» از ۴ تغییر رفتار بازار معاملات آپارتمان در زمستان گزارش می‌دهد؛ نگاه معامله‌گران بررسی شد

خروج مسکن از سکون ۶ ماهه؟

نوسانات ارزی بر نبض معاملات مسکن اثر گذاشته است

تغییر وضعیت در بازار معاملات مسکن شهر تهران، علائم خروج مسکن از سکون ۶ ماهه را منعکس می‌کند. تازه‌ترین بررسی‌ها و تحقیقات میدانی «دنیای‌اقتصاد» نشان می‌دهد بازار معاملات مسکن شهر تهران، زمستان امسال، با چهار تغییر رفتار مهم از سمت بازیگران این بازار از خواب ۶ماهه بیدار شده است. به روایت واسطه‌های بازار و آن طور که بررسی‌ها نشان می‌دهد، نوسانات ارزی در دی و بهمن امسال، عامل اصلی این چرخش وضعیت بازار و معامله‌گران مسکن در فصل پایانی ۱۴۰۲ است.

صبا طاهریان/ دنیای اقتصاد

گروه مسکن
دنیای اقتصاد

بازار معاملات مسکن شهر تهران که در دو فصل متوالی یعنی تابستان و پاییز امسال با کاهش حجم معاملات از یک طرف و کاهش قیمت از سوی دیگر مواجه شده بود، در زمستان تغییر وضعیت داد.

در شرایطی که تحقیقات میدانی «دنیای‌اقتصاد» از خروج بازار مسکن شهر تهران از خواب معاملاتی ۶ماهه خبر می‌دهد، روایت واسطه‌های ملکی از وضعیت کنونی بازار حاکی است، در هفته‌های اخیر حجم معاملات خرید آپارتمان در مناطق مختلف پایتخت از جمله مناطق مصرفی نیمه شمالی و جنوبی شهر تهران به طور محسوس افزایش یافته است. این در حالی است که تغییراتی نیز در رفتار هر دو سمت بازار اعم از خریدار و فروشنده مشاهده می‌شود.

از ابتدای تابستان تا پایان پاییز امسال یعنی به مدت شش ماه متوالی، نه‌تنها حجم معاملات خرید مسکن در حداقلی‌ترین حالت ممکن یعنی میانگین ثبت تنها ۳هزار فقره معامله خرید آپارتمان در ماه قرار داشت که حجم معاملات مسکن در این بازه زمانی ۶ماهه، معادل ۶۰درصد نسبت به مدت مشابه سال قبل (تابستان و پاییز سال گذشته)، کاهش یافت. در همین مدت، میانگین قیمت مسکن شهر تهران نیز با کاهش ۵/۵درصدی همراه شد. متوسط قیمت هر مترمربع واحد مسکونی معامله‌شده در بازار مسکن شهر تهران به روایت آمارهای رسمی از ۷۸ میلیون و ۳۰۰هزار تومان در تیرماه امسال به ۷۴ میلیون تومان در آذرماه کاهش یافت.

اما از ابتدای زمستان امسال، وضعیت در بازار مسکن چرخش کرد؛ تحقیقات میدانی و اظهارات واسطه‌های مسکن شهر تهران، «نوسانات ارزی» زمستان امسال را به عنوان عامل اصلی این تغییر وضعیت معرفی می کنند. ضمن آنکه این تغییر شرایط ناشی از یک عامل فرعی دیگر یعنی «ورود تقاضای خرید خانه به بازار در ابتدای زمستان ناشی از ۶ ماه کاهش قیمت در آن» است.

زمستان امسال بازار ارز بعد از یک دوره ثبات نسبی ۹ ماهه دچار نوسان شد. به طوری که در پایان دی ماه قیمت دلار ۷درصد نسبت به ابتدای این ماه افزایش یافت. این میزان رشد قیمت دلار تنها به فاصله ابتدا تا انتهای دی ماه، سه واحددرصد از رشد قیمت دلار در ۹ ماه اول امسال بیشتر بود. در ۹ ماه اول امسال یعنی از ابتدای فروردین تا پایان آذرماه ۱۴۰۲، قیمت دلار ۴درصد رشد کرده بود اما رشد قیمت دلار در یک ماه (دی ماه)، نه‌تنها از رشد ۹ ماهه کمتر نشد که ۳ واحددرصد نیز بیشتر شد و به ۷درصد رسید.

این موضوع به عامل اصلی افزایش محسوس خرید و فروش مسکن در زمستان امسال تبدیل شد.

۴ تغییر رفتار در بازار زمستانی

بررسی‌های «دنیای‌اقتصاد» درباره شرایط زمستانی بازار مسکن شهر تهران از شناسایی ۴ تغییر رفتار در این بازار خبر می‌دهد. اولین تغییر رفتار به «افزایش حجم معاملات خرید و فروش آپارتمان» در زمستان نسبت به تابستان و پاییز امسال، است. به روایت واسطه‌ها در زمستان (دی و بهمن) نه تنها مراجعه خریداران و تقاضای خرید آپارتمان افزایش یافت که حجم معاملات خرید نیز به میزان محسوس رشد کرده است.

دومین تغییر رفتار به یک چرخش معنادار قیمتی در این بازار مربوط می‌شود. در حالی که واسطه‌های بازار معاملات مسکن شهر تهران می گویند قیمت نهایی یا قیمت امضای قراردادهای خرید مسکن در پایتخت، در معاملات زمستانی تغییر محسوسی نسبت به پاییز نداشته است اما اکثر قریب به اتفاق فروشنده‌ها اعمال تخفیف پای میز قرارداد را که ماه‌های قبل به یک روال رایج یا نوعی مشوق خرید در بازار تبدیل شده بود، متوقف کرده‌اند. اما افزایش محسوس روی قیمت‌ها اعمال نشده است.

«مشاهده علائمی از بازگشت خریداران سرمایه‌ای کوتاه‌مدت» به عنوان نوعی از خریداران غیرمصرفی که با هدف موج‌سواری روی نوسان قیمت مسکن در دوره‌های اوج تغییرات قیمتی در این بازار حضور داشته و اقدام به معامله می کردند، تغییر رفتار سومی است که در بازار زمستانی مسکن شهر تهران این روزها دیده می‌شود.

بررسی‌های «دنیای‌اقتصاد» و اظهارات واسطه‌ها و فعالان بازار مسکن پایتخت نشان می‌دهد بازار معاملات مسکن پس از حداقل ۶ ماه در دی و بهمن ماه، شاهد بازگشت این گروه از خریداران غیرمصرفی بوده است. این گروه از خریداران یک‌بار در سال ۱۴۰۰ به دنبال ورود بازار مسکن به فاز پساجهش و آرامش نسبی قیمتی از بازار خارج شده بودند و گروه دیگری از آنها نیز اوایل تابستان امسال، با شروع موج کاهش قیمت به شکل محسوس و چشمگیر از این بازار خارج شدند. گروهی نیز سفته‌بازهایی بودند که امسال در دوره اوج قیمت یعنی در بهار ۱۴۰۲ از بازار خارج شده بودند. اما هم‌اکنون واسطه‌ها از رصد علائمی خبر می‌دهند که بر اساس آن گروهی از این متقاضیان به طور مجدد به بازار بازگشته و در بازار دیده شده‌اند.

چهارمین تغییر رفتار رصد شده در روزهای زمستانی بازار مسکن پایتخت به «تشکیک هر دو بازیگر معاملات مسکن نسبت به تداوم وضعیت موجود» مربوط می‌شود. بررسی‌ها نشان می‌دهد هم خریداران و هم فروشنده‌های آپارتمان نسبت به تداوم شرایط موجود در بازار مسکن دچار شک و تردید هستند. آنها نسبت به اینکه این شرایط ادامه‌دار باشد و قیمت‌ها با رشد محسوس همراه شود تردید دارند. علت این تردید هم به تجربه و مشاهده آنها از رفت‌وبرگشت قیمت مسکن در ۹ ماه اول امسال و البته رفت‌وبرگشت قیمت دلار مربوط می‌شود.

به روایت واسطه‌ها این موضوع مانع از ایجاد جو هیجانی در بازار مسکن در روزها و هفته‌های اخیر شده است. به‌خصوص اینکه اغلب فروشنده‌های مسکن افرادی هستند که تجربه رکود و رسوب چند ماهه فایل فروش آپارتمان خود در ماه‌های اخیر را دارند و بنابراین با مشاهده وضعیت قدرت خرید متقاضیان و خریداران، اغلب رفتار هیجانی از خود بروز نمی‌دهند.

نگاه معامله‌گران به شرایط فعلی

اما علاوه بر تغییر وضعیت بازار زمستانی مسکن نسبت به تابستان و پاییز، هم‌اکنون معامله‌گران ملکی سه نگاه مهم به این بازار دارند که رفتار آنها را در این بازار جهت می‌دهد. بررسی‌ها نشان می‌دهد نگاه معامله‌گران مسکن اعم از خریدار و فروشنده بازار مسکن به این بازار در شرایط فعلی تنها ناشی از نوسانات دلاری نیست. ریسک‌هایی مثل ریسک احتمال وقوع جنگ که سال گذشته و همچنین سال‌های قبل در این بازار وجود نداشت هم‌اکنون اثرگذاری مطلق نوسانات ارزی بر رفتار معامله‌گران (خریدار و فروشنده) را تحت‌تاثیر قرار داده است.

دومین نگاه مربوط به وضعیت «بودجه خریداران مسکن» و «قیمت واحدهای مسکونی» است. هم‌اکنون خریدار مسکن در یک منطقه مصرفی معمولی برای خرید یک آپارتمان میان‌متراژ به طور متوسط به بودجه‌ای حول و حوش ۵ میلیارد تومان نیاز دارد. با توجه به این سطح قیمتی و شرایطی که هم‌اکنون خریداران بازار از نظر قدرت خرید و توان مالی دارند، تقاضای موثر خرید آپارتمان چندان زیاد نیست. چون تامین این هزینه برای بخش زیادی از متقاضیان از همیشه دشوارتر شده است.

نگاه سوم موجود در بازار نیز از رفت‌وبرگشت قیمت مسکن در ۹ ماه اول امسال نشات می گیرد که باعث شده به‌رغم نوسانات دلاری اخیر، کماکان عمده معاملات خرید مسکن با قیمت‌های پاییز انجام شود و رفتار هیجانی در این بازار دیده نشود.

در حالی که در بهار امسال میانگین قیمت مسکن در شهر تهران با رشد ۲۰ درصدی همراه شد اما در پاییز و تابستان، متوسط قیمت فروش آپارتمان‌ها ۵/۵درصد کاهش یافت.

افزایش خرید تا دو برابر

نتایج تحقیقات میدانی «دنیای‌اقتصاد» نشان می‌دهد در شرایط فعلی حجم معاملات خرید آپارتمان افزایش یافته است. واسطه‌های بازار معاملات مسکن در برخی از محله‌های مصرفی نیمه شمالی پایتخت به «دنیای‌اقتصاد» اعلام کردند: حجم معاملات خرید آپارتمان در این مناطق تا دو برابر در زمستان امسال نسبت به پاییز افزایش یافته است. در محلات مصرفی و جنوبی نیز حجم معاملات افزایش یافته است اما به دلیل ضعیف‌تر بودن قدرت خرید در این مناطق این افزایش کمتر از محله‌های مصرفی نیمه شمالی تهران بوده است.

واسطه‌ها می گویند در مناطق جنوبی تهران هر گونه افزایش قیمت می‌تواند منجر به کاهش اجباری تقاضا و خروج متقاضیان خرید از این بازار شود چرا که قدرت خرید در این مناطق شکننده‌تر از نیمه شمالی تهران است.

واسطه‌ها همچنین می گویند معامله‌گران مسکن به نوسانات دلار نگاه رشد بلندمدت ندارند.

از سوی دیگر همین کاهش ۵/۵ درصدی متوسط قیمت مسکن در شهر تهران بخشی از خریداران مصرفی به‌خصوص متقاضیان تبدیل به احسن را زمستان امسال وارد بازار کرده است و این موضوع را می‌توان در کنار عامل اصلی که همان نوسانات ارزی است به عنوان عامل فرعی رشد معاملات خرید آپارتمان در شهر تهران در زمستان امسال اعلام کرد. نکته دیگری که در رابطه با بازار زمستانی معاملات خرید مسکن تهران می‌توان به آن اشاره کرد به حضور سه نوع متقاضی خرید مسکن در این بازار اعم از سرمایه‌گذار بلندمدت، سرمایه‌گذار کوتاه‌مدت و خریدار مصرفی (بیشتر متقاضی تبدیل به احسن و تعداد محدودی خانه‌اولی) مربوط می‌شود. غلبه تقاضای خرید نیز با خریداران مصرفی از نوع تبدیل به احسن است که به قصد بهبود مسکن محل سکونت خود از یکسو در بازار فروش و در نقش فروشنده حضور دارند و از سوی دیگر در نقش خریدار، متقاضی خرید آپارتمان هستند.

> اکثر قریب به اتفاق فروشنده‌ها اعمال تخفیف پای میز قرارداد را که ماه‌های قبل به یک روال رایج یا نوعی مشوق خرید در بازار تبدیل شده بود، متوقف کرده‌اند. اما افزایش محسوس روی قیمت‌ها اعمال نشده است

تفاوت این «۱۴ روز» با آن «۱۸۳ روز» در بازار معاملات مسکن

مولفه	شرح مولفه
رفتار بازیگران در روزهای گذشته از زمستان نسبت به دو فصل تابستان و پاییز	۱-افزایش میل به خرید آپارتمان و افزایش قراردادهای معاملاتی به روایت واسطه‌های بازار در حالی‌که، معاملات طی تابستان و پاییز ۶۰ درصد نسبت به مدت مشابه در ۱۴۰۱ کاهش پیدا کرده بود و حجم معاملات نیز به پایین‌ترین میزان (میانگین ماهانه) سال‌های قبل رسیده بود. ۲-تخفیف روی «قیمت پیشنهادی» فروشنده‌ها در زمستان کم شده است اما به شکل معنادار، «قیمت امضا» شبیه هفته‌های پایانی پاییز بوده است. ۳-بازگشت دوباره خریداران کوتاه‌مدت غیرمصرفی ۴-تشکیک هر دو سمت معاملات (خریدار و فروشنده) نسبت به آینده نوسانات ارزی
نگاه بازیگران معاملات مسکن	۱-از نگاه معامله‌گران، این «نوسان نرخ دلار که از دی شروع شده»، ممکن است شبیه سال‌های ۹۷ یا ۹۸ به صورت ادامه‌دار و بلندمدت نباشد. ضمن آنکه، شرایط موجود در بازار ملک، «فقط نوسان دلار» نیست بلکه «ریسک‌هایی» وجود دارد که می‌تواند «معادله اثرگذاری مطلق نرخ دلار بر مسکن» را تحت تاثیر قرار دهد. ۲-تامین بودجه ۵ میلیارد تومانی برای خرید آپارتمان سخت‌تر از «خرید سرمایه‌ای یک تا ۲ میلیاردی سال‌های اخیر است» آن هم در شرایط تغییر قیمت در دیگر بازارهای دارایی. ۳-بازار مسکن ۱۴۰۲ یک‌بار شاهد رفت و برگشت چشمگیر قیمت مسکن بود؛ بهار ۲۰درصدی و «تابستان و پاییز منفی ۵/۵درصدی»؛ این اتفاق می‌تواند تکرار شود.
روایت معاملاتی واسطه‌های ملکی	۱-در برخی نقاط شهر، تعداد قراردادهای خرید در هفته تا ۲ برابر نسبت به پاییز افزایش یافته است در برخی نقاط هم، فقط «زنگ‌خورها از سمت خریداران» افزایش یافته است. ۲-هم خریدار غیرمصرفی کوتاه‌مدت حضور دارد، هم سرمایه‌گذار بلندمدت و هم مصرف‌کننده متقاضی «تبدیل احسن آپارتمان».

تامین مالی مترو با تهاتر

مدیرعامل شرکت متروی تهران از در نظر گرفتن روش تهاتر برای تامین مالی ساخت مترو خبر داد. به گزارش «ایسنا»، محسن هرمزی با اشاره به افزایش سرسام‌آور هزینه‌های ساخت مترو اعلام کرد: در چنین شرایطی با تغییر رویکرد سعی کردیم که هزینه‌های ساخت و تجهیز خطوط جدید مترو را تا حدود ۲۵ درصد کاهش دهیم. وی یکی از این روش‌ها را تهاتر اعلام کرد و افزود: با بودجه نقد شهرداری تهران، امکان توسعه سریع شبکه خطوط متروی پایتخت وجود ندارد. بررسی‌ها نشان داد که یکی از روش‌های نوین تامین منابع مالی، بودجه غیرنقد یا همان تهاتر است، همچنین استفاده از توان بخش خصوصی و جذب سرمایه‌گذاران، اجرای طرح TOD و همچنین استفاده از ظرفیت مجتمع‌های ایستگاهی راهکارهای بعدی است که می‌توان از طریق آنها منابع مالی جدیدی برای پروژه‌های توسعه‌ای مترو و دیگر پروژه‌های عمرانی تعریف کرد. هرمزی همچنین به اقدامات انجام شده برای کاهش هزینه‌های ساخت مترو اشاره کرد. وی با اشاره به تغییر رویکردها در ساخت مترو برای مدیریت هزینه‌ها خاطرنشان کرد: برای مدیریت و کاهش هزینه‌های مربوط به ساخت مترو، اولین اقدامی که در شرکت متروی تهران انجام شد استفاده از فناوری‌های روز دنیا بود؛ به‌گونه‌ای که حفاری مکانیزه با دستگاه حفار مکانیزه یا TBM را در دستور کار قرار دادیم و با اینکه در وهله اول هزینه خرید یک TBM حدود ۱۰۰۰ میلیارد تومان است؛ اما پیمانکار موظف به تهیه و تامین آن شد. پس شهرداری نیازی به خرید TBM ندارد و همچنین استفاده از روش حفاری مکانیزه می‌تواند هزینه‌های ساخت را ۲۰ تا ۲۵ درصد کاهش دهد. وی با بیان اینکه سعی کردیم برای کاهش هزینه‌های ساخت، از مصالح نوین به جای مصالح سنتی و مرسوم استفاده کنیم که با انجام این مهم شاهد کاهش حدود ۵ درصدی در هزینه‌های ساخت هستیم، افزود: این در حالی است که با اصلاح روش‌های لاینینگ، ۱۵ تا ۲۰ درصد و همچنین با تقلیل زمان کل ساخت خطوط جدید شاهد کاهش ۳۰ تا ۳۵ درصدی هزینه‌ها هستیم.

زاکانی گزارش سفر می‌دهد

سخنگوی شورای شهر تهران از حضور شهردار در جلسه امروز شورا برای ارائه گزارش سفرش به چین خبر داد. این گزارش در خصوص قراردادهای حمل‌ونقلی وی با چینی‌هاست.

به گزارش «ایسنا»، علیرضا نادعلی گفت: همچنین لوایح تعیین عوارض تردد جهت مدیریت ترافیک و تقاضای سفر و عوارض بر مشاغل دائم و موقت بررسی و تعیین‌تکلیف می‌شود.

شرکت ملی صنایع مس ایران

آگهی مناقصه

شماره ۴۱۰۲۱۳۰ نوبت اول

موضوع مناقصه: احداث ساختمان کنترل کیفیت دروازه شمالی سایت خاتون آباد

شرکت ملی صنایع مس ایران درنظر دارد: «**احداث ساختمان کنترل کیفیت دروازه شمالی سایت خاتون آباد**» را از طریق مناقصه عمومی به انجام برساند. جهت کسب اطلاعات بیشتر به سایت های رسمی شرکت به آدرس‌های ذیل مراجعه شود.

shahrbabak.nicico.com
www.nicico.com
www.sarcheshmeh.nicico.com
www.dargah.nicico.com

فراخوان دعوت به همکاری از شرکت های دانش بنیان فعال در حوزه صنعت ساختمان، بتن و متعلقات

شرکت کیش بتن
Kish Beton Co.

شرکت کیش بتن جنوب به عنوان یکی از شرکت‌های پیشگام در جزیره کیش افتخار دارد با برقراری ارتباط با شرکت‌های دانش بنیان در زمینه فناوری‌های نوین صنعت ساختمان همکاری داشته باشد.

اهداف همکاری:

شناسایی شرکت‌های دانش بنیان مرتبط با این صنعت
بهره‌گیری از دانش و فن آوری ها و نوآوری های روز صنعت ساختمان
بهره‌گیری از تکنولوژی های پیشرفته و کار آمد

از شرکت‌های دانش بنیان فعال در این حوزه دعوت می‌گردد جهت معرفی دستاوردها، محصولات و تولیدات خود در زمینه بتن و متعلقات رزومه خود را به همراه آدرس و شماره تماس از طریق شماره تلفن مندرج و یا ایمیل ارسال نمایند.

شماره تماس: ۰۷۶ - ۴۴۴۲۰۸۱۰
۰۹۱۲۴۱۸۴۳۰۲
ایمیل: betonkish@gmail.com

شرکت کیش بتن جنوب

رتبه اول روزنامه‌های سراسری بر اساس ارزیابی معاونت مطبوعاتی وزارت ارشاد

دنیای اقتصاد

روزنامه صبح ایران

یکشنبه ۱۵ بهمن ۱۴۰۲
۴ فوریه ۲۰۲۴
۲۴ رجب ۱۴۴۵
سال ۲۲ . شماره ۵۹۴۱

اذان ظهر: ۱۲:۱۸
اذان مغرب: ۱۷:۵۳
اذان صبح فردا: ۵:۳۶
طلوع آفتاب فردا: ۷:۰۲

صاحب امتیاز: دنیای اقتصاد تابان
مدیر مسوول: علیرضا بختیاری
قائم مقام مدیر مسوول: سید مهدی آستانی
۴۲۷۱۰۵۰۴-۷ - ۴۲۷۱۰۵۰۹

سردبیر: پویا جبل عاملی
۵۲۱۸۹۳۰۳-۳۰۵ - ۴۲۷۱۰۲۲۲
خیابان قائم‌مقام فراهانی، میدان شعاع، خیابان خدری پ۵
۵۲۱۸۹۱۹۱ info@donya-e-eqtesad.com

سازمان آگهی‌ها: ۸۹۰۱ - ۸۷۷۶۳۳۱۳
مدیریت ویژه‌نامه‌ها و بنگاه‌ها: ۵۲۱۸۹۶۴۱

روابط عمومی: ۷-۸۸۸۶۰۱۴۵
امور شهرستان‌ها: ۵۲۱۸۹۲۵۶ - ۵۲۱۸۹۲۵۵

امور مشترکین:
کاغذی: ۵۲۱۸۹۲۶۵
الکترونیک: ۵۲۱۸۹۲۶۵
۵۲۱۸۹۲۶۶

چاپ:
همشهری: ۴۸۰۷۵۰۰۰ - جام جم: ۴۴۱۹۷۷۳۷
توزیع:
۵۲۱۸۹۲۵۳ - ۵۲۱۸۹۲۵۵

خبر ویژه

ایران در بین ۱۰ کشور مطرح جهان در حوزه هوا و فضا

ابراهیم رئیسی، رئیس جمهور در مراسم گرامیداشت روز ملی فناوری فضایی با بیان اینکه حضور در فضا قدرت‌آفرین و ثروت‌آفرین است، اظهار کرد: تلاش کردند با تحریم، ایران را متوقف کرده و در انزوا قرار دهند، اما ۱۱ پرتاب انجام شده، تحریم‌ها و انزوای ایران را شکست داد. رئیسی با بیان اینکه ایران در بین ۱۰ کشور مطرح جهان در حوزه هوا و فضا قرار دارد، تصریح کرد: در دولت از ابتدا تمام تلاشمان این بوده که این صنعت مورد حمایت قرار گیرد. ما می‌توانستیم خیلی پیش‌تر از این، این عرصه‌ها را فتح کنیم و در مدار ژئو قرار بگیریم. برخی نمی‌خواستند که مهم نیست، مهم آن است که ملت ایران اراده کرده در فضا حضور قدرتمندی پیدا کند. آنها هم خواهند فهمید، ملتی که اراده کرده در ۲۲ بهمن استقلال، آزادی و جمهوری اسلامی و پیشرفت خودش را دنبال کند، با اراده خود می‌خواهد بر اراده‌های دیگر فائق آید. /**ایسنا**

تا انتخابات ۲۶ روز

جبهه پایداری لیست مستقل می‌دهد؟: صادق محصولی، دبیرکل جبهه پایداری در پاسخ به این سوال که جوانان و زنان در لیست پایداری چند نفر هستند، گفت: توجه ما به این است که از جوانان و بانوان در اداره امور کشور بیشتر استفاده شود. ما در مجمع و شورای مرکزی هم حضور جوانان و بانوان را نسبت به دوره قبل بیشتر کردیم. او در خصوص لیست مستقل یا مشترک جبهه پایداری در انتخابات پیش‌رو اظهار کرد: چون در شرایط فعلی یک ماه مانده نمی‌شود دقیقا در مورد وجود «لیست واحد از طرف جریان غرب‌گرا» نظر داد البته ما خودمان را محدود نکردیم و با جریان‌های انقلابی گفت‌وگو می‌کنیم و ان‌شاءالله با توجه به شرایط ناظر بر فضای انتخابات تصمیم‌گیری می‌کنیم. محصولی همچنین تاکید کرد: جبهه انقلاب باید نامزدهایی انتخاب کند که تمامی ارکان شریعت را پاسداری کنند و حجاب یکی از مهم‌ترین ضروریات اسلام است. لایحه حجاب که پیگیری شد از کارهای دوستان جبهه انقلاب در مجلس است. /**ایلنا**

تکذیب حمایت دولت از «حزب سیاسی» خاص: عبدالله مرادی، مدیرکل سیاسی وزارت کشور با اشاره به «بی‌طرفی» دولت در انتخابات گفت: دولت هیچ کاندیدایی در انتخابات نداشته و حامی هیچ حزب سیاسی هم نیست. /**ایسنا**

راهبرد

بررسی بهبود شاخص‌های اقتصادی در جلسه سران قوا: در جلسه شورای هماهنگی اقتصادی سران قوا به ریاست رئیس‌جمهور راهکارهای تعمیق همکاری‌های سه قوه در راستای بهبود شاخص‌های اقتصادی و تقویت عدالت بررسی شد. همچنین موضوع راهکارهای تقویت عدالت اقتصادی و تلاش در راستای رفع ناترازی‌ها از جمله دیگر موضوعات مطرح در جلسه بود که مقرر شد در جلسه بعدی شورا ادامه یابد. /**ایسنا**

رونمایی از موشک هواپایه ضدزره «شفق» و دوربین هواپایه «یوسف»: با حضور امیر سرلشکر موسوی، فرمانده کل ارتش، موشک هواپایه ضدزره «شفق» و دوربین هواپایه «یوسف» هوانیروز در ستاد این نیرو رونمایی شد. /**ایلنا**

زمان تشییع شهید «سعید علیدادی» اعلام شد: روابط عمومی کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در اطلاعیه‌ای اعلام کرد: مراسم تشییع پیکر مطهر شهید علیدادی امروز ساعت ۹ صبح از شهرک مسعودیه، انتهای خیابان شهید کلهر، مقابل منزل شهید با حضور اقشار مختلف مردم برگزار می‌شود. شهید سعید علیدادی از مستشاران نظامی سپاه پاسداران در سوریه در حمله بامداد جمعه (۱۳ بهمن ماه) جنگنده‌های رژیم صهیونیستی در حومه شهر دمشق به شهادت رسید. /**فارس**

بهارستان

طرح ساماندهی استخدام کارکنان دولت شامل چه کسانی می‌شود؟: شهریار حیدری، نماینده مجلس با بیان اینکه کارکنان غیررسمی مشکلات بسیاری دارند، تصریح کرد: با تصویب این طرح نوع قراردادها به گونه‌ای شده که هم کارکنان غیررسمی ضمانت شغلی خواهند داشت و هم اینکه از نظر حقوق و مزایا به اندازه کارمند رسمی برخوردار می‌شوند، بنابراین این طرح شامل تمام کارکنان و کارمندهای غیررسمی می‌شود. با اجرای این طرح هر فردی که به نوعی در دستگاه‌های دولتی اعم از شهرداری، آموزش‌وپرورش و سایر دستگاه‌های اداری و ارگان‌ها به عنوان کارکنان غیررسمی مشغول فعالیت هستند، شامل طرح استخدام کارکنان دولت می‌شوند. /**ایسنا**

چرا اکثریت دواخانه‌ها در بالای شهر تهران است؟

سرنخ یک هرج و مرج داروخانه‌ای

بحث بر سر کمبود دارو همچنان چالش برانگیز است اما عجیب‌تر از آن رشد قارچ گونه داروخانه‌هاست که تبدیل به معضلی نوظهور شده. آمارها می‌گویند؛ در دهه ۸۰ ماهانه ۲۰ داروخانه افتتاح می‌شد، در دهه ۹۰ این روند بیشتر شد، اما از سال ۱۴۰۰ به‌طور میانگین ۱۰۰ داروخانه در ماه افتتاح می‌شود. بررسی نمودارهای حاصل از یک مطالعه نشان می‌دهد؛ در سال ۱۴۰۲ در مدت یک ماه، ۳۰۰ داروخانه جدید در کشور تاسیس شده است. بهمن صبور، نایب رئیس انجمن داروسازان تهران در گفت‌وگو با «دنیای اقتصاد» این اتفاق را نامیمون می‌خواند چرا که در دو سال گذشته تعداد داروخانه‌های ایران اگرچه به ۱۶ هزار و ۵۰۰ رسیده است که از این تعداد ۱۵۰۰ داروخانه دولتی هستند و بقیه خصوصی، اما مساله این است که فقط ۴۰۰ داروخانه در منطقه یک تهران افتتاح شده. بسیاری دلیل آن را درآمد بالای داروخانه‌ها در این منطقه می‌دانند.

فاطمه علی‌اصغر
دنیای اقتصاد

داروخانه‌ها همچنان در مناطق کمتر برخوردار اندک است و مناطق محروم به همان روال پیشین با مشکلات تهیه دارو دست‌وپنجه نرم می‌کنند. از سوی دیگر مشاهدات نشان می‌دهد؛ داروخانه‌ها راه خود را گم کرده‌اند و بیشتر از اینکه در راه توزیع دارو به بیماران اقدام کنند؛ به تجارت لوازم‌آرایشی و پروتئین به ورزشکاران و فروش انواع ویتامین‌ها و... رو آورده‌اند. البته آن سوی پرده حتی تلخ‌تر می‌شود وقتی حمید خوئی، رئیس سابق انجمن داروخانه‌دارها به «دنیای اقتصاد» می‌گوید: «داروخانه‌ها بعد از آیین‌نامه دارویی به‌شدت تجاری شدند و فلسفه وجودی‌شان کمرنگ شد و بیشتر جنبه اقتصادی‌شان اهمیت پیدا کرد. همین امر باعث می‌شود که برخی از داروخانه‌دارها به فعالیت‌های ناپسند کشانده شوند و فعالیت‌های زیرمیزی با پزشکان به‌شدت گسترش پیدا کند. اتفاق ناگوار دیگری که در این دو سال گذشته بیشتر شده این است که برخلاف آنکه قرار بود دسترسی دارو در مناطق کمتر برخوردار بیشتر شود، داروخانه‌ها به مراکز بیشتر برخوردار رفتند و مناطق محروم به حال خود رها شدند.»

در شهر چه خبر است؟

اگر یک زمانی در سالنامه ۱۳۱۴ ایران آمده در زمان پهلوی اول ۱۰ داروخانه در تهران گشایش پیدا کرده که قدیمی‌ترین آن داروخانه احمدی خیابان چراغ برق است، امروز در مناطق بالاشهر تهران به‌خصوص در شمال خیابان شریعتی و خیابان ولیعصر هر ۵۰۰ قدم یک داروخانه شیک و مجلل دیده می‌شود. بیشتر این داروخانه‌ها در ویترین خود پودرهای پروتئین گذاشته‌اند و تبلیغ یکسری ویتامین‌ها و لاغرکننده‌ها و... در بیشتر این داروخانه‌ها در کنار گلدان‌های بزرگ و زینتی پیشخوان لوازم‌آرایشی فضای بیشتری را به خود اختصاص داده. در این فضاست که به صورت اتفاقی چند دارویی را که بیشتر مورد نیاز بیماران است، پرس‌وجو می‌کنم؛ از ۱۰ داروخانه تنها ۳ داروخانه داروها را دارند. مدیر یکی از داروخانه‌ها که به تازگی راه‌اندازی شده به «دنیای اقتصاد» می‌گوید: «ما تازه شش ماه است که اینجا را باز کردیم. هزینه راه‌اندازی‌مان حدود ۳ میلیارد تومان شده و هنوز خیلی از داروها را نمی‌توانیم تهیه کنیم. می‌دانید که به دلیل تحریم‌ها ما برای تهیه و خریداری داروهای مورد نیاز به ویژه داروهای خاص با مشکل روبه‌رو هستیم و از سوی دیگر ما هنوز اعتبار لازم را نداریم.» داروخانه اما قفسه‌هایش پر است از شامپوها و نرم‌کننده‌ها و کرم‌های روز و شب برندهای خارجی. این فضا اما دچار یک تناقض عجیب دیگر هم است. این تناقض خود را در مناطق کمتر برخوردار به رخ می‌کشد. در مناطق پایین تهران همچنان داروخانه‌ها با روال پیشین خود فعالیت می‌کنند، تعدادشان اصلا قابل مقایسه با منطقه بالای پایتخت نیست. با برخی از شهرهای خوزستان هم صحبت کردیم. در پرترددترین خیابان اهواز دو، سه داروخانه بیشتر وجود ندارد. هنوز هم چالش تهیه داروهای خاص به قوت خود باقی است همان‌طور که در کردستان و سیستان‌وبلوچستان و حتی شهرهای مرزی خراسان. نایب رئیس انجمن داروسازان استان تهران در همین زمینه می‌گوید: «از ۷۳۰ داروخانه شهر تهران، ۷۴ درصد در منطقه یک تا شش تهران قرار دارند. این یعنی نبود دسترسی عادلانه مردم به دارو. در حال حاضر نزدیک ۳۰۰ تا ۴۰۰ داروخانه در منطقه یک تهران احداث شده و همچنان در منطقه پایین شهر با جمعیت حدود ۲ میلیون نفر، تنها ۴ داروخانه وجود دارد.» صبور می‌گوید: «برای کارهای پزشکی عدالت و دسترسی باید برقرار شود، اما اکنون ۴۰۰ داروخانه در یک منطقه تجمع کرده؛ درحالی که در کل استان تعداد داروخانه‌ها به ۱۰۰ عدد هم نمی‌رسد. در مناطق محروم به ازای هر ۱۵ هزار نفر یک داروخانه وجود دارد. آمار روی نمودار بالا رفته اما هنوز مردم مشکل نبود داروخانه را لمس می‌کنند.» او این هرج و مرج را در پخش دارو هم می‌بیند: «در پخش دارو هم ما حدود ۱۰۰ شرکت پخش‌کننده داریم که در جهان عجیب است. آمریکا با سه برابر جمعیت ایران، ۳ پخش‌کننده دارو دارد. در اتحادیه اروپا فقط ۱۲ پخش‌کننده دارو است. این افزایش پخش‌کننده‌ها بازار را از حالت تعادل خارج کرده است.» سوال اما اینجاست که این شرایط چرا و چگونه به وجود آمده است؟

سرنخ یک هرج‌ومرج

سرنخ افزایش یکباره داروخانه‌ها کجاست؟ فروش داروهای قاچاق؟ تجارت لجام‌گسیخته ویتامین‌ها و پروتئین‌ها و لوازم آرایشی و...؟ پس از گفت‌وگو با چند مسوول و کارشناس سرنخ را اینجا پیدا می‌کنیم؛ آیین‌نامه‌ای که قرار بود عدالت دارویی برقرار کند. آیین‌نامه جدید تاسیس داروخانه‌ها از خردادماه ۱۴۰۰ ابلاغ شد. آن‌زمان با حذف برخی شروط محدودکننده همچون «حدنصاب جمعیت» و «فاصله از داروخانه‌های دیگر»، امیدهایی در میان داروسازان شکل گرفت. بعضی متقاضیان تاسیس داروخانه‌ها می‌گفتند با حذف این محدودیت‌ها، انحصار و نجومی شدن مجوز داروخانه شکسته و در نهایت دسترسی مردم به دارو بهبود پیدا می‌کند؛ اما با گذشت نزدیک دو سال، کار دارد به جاهای باریک می‌کشد و آنچه مخالفان تسهیل صدور این مجوزها می‌گفتند؛ دارد به واقعیت تبدیل می‌شود.

حمید خوئی، رئیس سابق انجمن داروخانه‌دارها به «دنیای اقتصاد» می‌گوید: «داروخانه‌ها بعد از آیین‌نامه دارویی به‌شدت تجاری شدند و فلسفه وجودی‌شان کمرنگ شده و بیشتر جنبه اقتصادی‌شان اهمیت پیدا کرده است. همین امر هم باعث شده خیلی از داروخانه‌دارها به فعالیت‌های ناپسند کشانده شوند و فعالیت‌های زیرمیزی با پزشکان به‌شدت گسترش پیدا کند. اتفاق ناگوار دیگری که در این دو سال گذشته بیشتر شده این است که برخلاف آنکه قرار بود دسترسی دارو در مناطق کمتر برخوردار بیشتر شود، داروخانه‌ها به مراکز بیشتر برخوردار رفتند و مناطق محروم به حال خود رها شدند.» این کارشناس دارویی اعتقاد دارد: «رویه ایجاد شده زمینه مدیریت توزیع دارو را با اختلال روبه‌رو کرده و باعث فشار و مبادلات نامطلوب شده است. در حالی که تعداد مریض فرقی نکرده و داروخانه چرم‌فروشی و لباس‌فروشی نیست که بشود مدام به صورت منطقی و قانونی تبلیغ کرد، برای همین بیشتر داروخانه‌ها در خیابان‌های دولت، ظفر، شریعتی و ولیعصر به سمت فروش محصولات غیردارویی می‌روند. از سوی دیگر برخی از آنها ارائه خدمات دارویی را پوششی کردند برای پول‌شویی و گاه فعالیت‌های ناپسندی همچون فشار به پزشکان طرف قراردادشان که داروهای بیشتری تجویز کنند یا داروهایی را که در داروخانه است برای بیمار نسخه کنند و این خلاف منطق پزشکی است.»

یدالله سهرابی، عضو شورای عالی نظام پزشکی پیش‌تر در این زمینه گفته بود: «روح آیین‌نامه تاسیس و اداره داروخانه‌ها با مبانی تجاری و اقتصادی گره خورده است؛ این در حالی است که ایجاد بازار رقابتی و تجاری در حوزه سلامت تبعات متعددی در پی دارد. برای مثال این آیین‌نامه در تضاد با مصرف منطقی دارو است و از طرفی ضریب دارو را افزایش می‌دهد؛ در حال حاضر ضریب دارو در دنیا ۲ است و این عدد در کشور ما به ۳٫۲ می‌رسد. بنابراین اگر بخواهیم استاندارد مصرف منطقی دارو را رعایت کنیم این آیین‌نامه مانع ارتقای کمینه مصرف منطقی دارو و به ویژه آنتی‌بیوتیک‌هاست.» او این شرایط را نامناسب می‌داند و خواستار بررسی مجدد و اصلاح اجرای آیین‌نامه تاسیس داروخانه‌ها از طرف وزارت بهداشت و سازمان غذا و دارو شده است. صبور هم می‌گوید: «جوری شده که برخی مجبور به قاچاق دارو می‌شوند و ما باید مداوم در این حوزه آزمون و خطا بکنیم. وقتی می‌گوییم یک شبه نمی‌توان تصمیم گرفت به همین دلیل است. ۲۰ سال پیش در ترکیه چنین تصمیمی گرفته شد و آزادسازی صورت گرفت، اما پس از چندی تبدیل به آشفتگی در این بازار شد برای همین سریع جلوی آن را گرفتند و برای تنظیم بازار قوانین سختی گذاشتند.»

حیدر محمدی، رئیس سازمان غذا و دارو درباره اینکه چرا با وجود احداث بیش از ۳ هزار داروخانه پس از ابلاغ آیین‌نامه جدید و تسهیل صدور مجوزها، مشکلات همچنان به قوت خود باقی است، می‌گوید که این سازمان هم موافق افزایش بی‌رویه تعداد داروخانه‌ها نبوده: «از همان ابتدا ما از افزایش بی‌رویه داروخانه‌ها حمایت نمی‌کردیم و اعلام کردیم که صدور مجوز داروخانه‌ها باید منطقی صورت بگیرد. اما دیوان عدالت اداری، شورای رقابت و هیات مقررات به این موضوع ورود کردند. ما اعلام کردیم که حوزه سلامت، حوزه رقابت‌پذیر نیست و در سلامت نباید رقابت ایجاد کرد، چون باعث کاهش کیفیت می‌شود، اما این حوزه را مثل سایر صنایع دیدند و احکامی صادر کردند که فاصله‌ها برداشته شود. این اتفاق رخ می‌دهد و عوارض آن را هم شاهدیم.»

گردش مالی داروخانه‌ای

«پرسودترین شغل جهان» این عنوان خیلی از سایت‌هایی است که در دو سال گذشته مدام تبلیغ باز کردن داروخانه را می‌کنند. قیمت تجهیزات پزشکی در چند سال اخیر، ۹۰ درصد بالا رفته است. لوازم آرایشی، بهداشتی ۴۵ درصد گران شده و دارو رشد ۸۱ درصدی داشته است. گفته می‌شود این استان است که درآمد داروخانه‌ها را تعیین می‌کند و داروخانه‌های پایتخت بیشترین درآمد را دارند. بررسی گزارش‌های پیمایش فضای کسب‌وکار که آکادمی بانک سامان تهیه کرده، گویای این است که صاحبان داروخانه پارسال ماهی ۶۹۷ میلیون تومان درآمد داشته‌اند و پس از کسر هزینه‌هایی مثل سرمایه و هزینه‌های عملیاتی مثل کرایه واحد صنفی، دستمزد و... در پایان کار به‌طور متوسط ۱۶۷ میلیون تومان سود خالص دستشان را گرفته است. آنها پیش‌بینی می‌کنند امسال وضعیت بهتر می‌شود و سود خالص‌شان به ۱۹۳ میلیون تومان برسد. میزان درآمد داروخانه در مناطق مختلف تهران بسیار با یکدیگر متفاوت هستند و سود ماهانه یک داروخانه که به تازگی تاسیس شده، از میانگین ۱۵ میلیون تومان در ماه شروع می‌شود و در مقابل داروخانه‌های شبانه‌روزی که قدمت و اعتبار بالاتری دارند، درآمدشان به ۱۵۰ تا ۲۰۰ میلیون تومان در ماه نیز می‌رسد. فروش اینترنتی اما چالش بسیاری از داروخانه‌ها شده که به آن ورود پیدا کنند یا نه؟ اما به‌نظر می‌رسد که ورود داروخانه‌ها به فضای مجازی فروششان را بالاتر هم برده است. بر پایه پیمایش صنفی آکادمی بانک سامان، ۳۵ درصد داروخانه‌ها مالکیت محل کسب خود را در اختیار دارند و ۶۵ درصد آنها مستاجر هستند. ۷۴ درصد فعالان صنفی بازار فروش دارو و محصولات آرایشی، بهداشتی به حاشیه سود ۲۰ تا ۳۵ درصد قناعت می‌کنند و ۲۶ درصد چشم به حاشیه سود بالای ۳۵ درصد دارند. کاهش حجم فروش دارو معضل ۴۴ درصد داروخانه‌هاست. درآمد فروش دارو تنها ۳۱ درصد افزایش پیدا کرده است، اما درآمد فروش در بخش غیردارویی ۵۶ درصدی رشد کرده. آن‌هم در شرایطی که به‌طور میانگین این محصولات ۳۸ درصد از سهم کل فروش را در اختیار دارند. همین مساله موجب شده ۷۸ درصد داروخانه‌ها روی فروش محصولات غیردارویی حساب بیشتری باز کنند. درآمد ماهانه داروخانه را عوامل متعددی مشخص می‌کنند؛ بر اساس آمارهای منتشر شده، میانگین درآمد ماهانه داروخانه‌ها در سال ۱۴۰۲ در تهران حدود ۱۰۰ میلیون تومان است. این درآمد در سایر شهرهای بزرگ حدود ۵۰ میلیون تومان در ماه است. البته این درآمدها صرفا مربوط به فروش دارو بوده و شامل فروش سایر کالاها و تجهیزات داروخانه‌ای نمی‌شود.

از فراز تا فرود

اگر چه همچنان بحث درآمد بالای داروخانه‌ها مطرح است، اما رئیس انجمن داروخانه‌داران ایران از احتمال ورشکستگی ۴۰ درصد داروخانه‌ها خبر می‌دهد. بر اساس آمارهای ارائه شده در این گزارش، گردش مالی بیشتر داروخانه‌ها بالا است؛ با این وجود می‌توان این‌طور تصور کرد بیشتر ورشکسته‌ها از روش‌های غیرقانونی و میان‌برهای آسیب‌زننده به جان مردم استفاده نمی‌کنند.

شهرام کلانتری خاندانی بر این باور است: «با وجود جهش بی‌سابقه ارز، کماکان برای صنعت دارو ارز دولتی پرداخت می‌شد و قیمت دارو نیز بر مبنای همان ارز محاسبه می‌شد. به همین دلیل قیمت دارو نسبت به سایر کالاها غیرواقعی و بسیار پایین نگه داشته شده بود. صندوق داروخانه‌ها ضعیف شده و عملا درآمد داروخانه‌ها با تورم واقعی همراهی ندارد و همین سبب شده داروخانه‌ها امکان ادامه فعالیت نداشته باشند و در شرایط ورشکستگی قرار گیرند.» او می‌گوید: «در مقاطعی داروخانه‌های بخش خصوصی حدود ۱۰ تا ۱۵ هزار میلیارد تومان از دولت طلب دارند و منابع به موقع اختصاص داده نمی‌شود و همین باعث مختل شدن گردش مالی داروخانه‌ها می‌شود. داروخانه‌های بخش خصوصی ماهانه حدود ۳٫۵ هزار میلیارد تومان اسناد تولید و برای سازمان‌های بیمه‌گر برای بررسی ارسال می‌کنند و سپس در نوبت پرداخت قرار می‌گیرد تا سازمان برنامه و بودجه منابع مربوطه را تخصیص دهد.»

نایب رئیس انجمن داروخانه‌های تهران هم به «دنیای اقتصاد» از چک برگشتی ۲۵۰ میلیارد تومانی چندین صاحب داروخانه در تهران خبر می‌دهد که روزانه به دفتر انجمن مراجعه می‌کنند و کار این دفتر این روزها شده است معضل چک برگشتی. در همین رابطه رئیس انجمن داروسازان ایران هم پیش‌تر گفته بود: «بر اثر احکام و مداخلات نهادهای غیرتخصصی، با افزایش بی‌رویه تعداد داروخانه‌ها مواجه شده‌ایم و اقتصاد داروخانه‌ها از چند جهت مورد لطمه قرار گرفته است.» او خواستار تغییر سیاست در وزارت بهداشت شد و در عین حال معتقد است: «این‌طور نمی‌شود که بدون مقررات افراد را در یک تجارت به این مهمی آزاد گذاشت. برخی معتقدند که بازار رقابتی است و هر کسی می‌تواند می‌ماند و هر کسی که نمی‌تواند خودش از میدان به در می‌شود. این شکل برخورد در حوزه دارو فساد ایجاد می‌کند. داروهای زیرمیزی و قاچاق زیاد می‌شود و هزار مشکل دیگر. به هر حال قطار داروخانه‌ها از ریل خارج شده و باید تصمیمات جدی‌تری در این زمینه گرفته شود.» حال باید دید که رشد قارچ گونه داروخانه‌ها تا کجا پیش می‌رود و به کجا می‌رسد؟

تاریخ شفاهی — قسمت یک

روستازاده معمار توسعه

علینقی عالیخانی را معمار توسعه اقتصادی ایران در سال‌های پیش از انقلاب می‌دانند؛ اگرچه او نیز همچون دیگران قربانی نظام استبدادی پهلوی شد و پس از مدتی از مسند هدایت اقتصاد ایران کنار گذاشته شد. خاطرات وی را که ماحصل کوشش حسین دهباشی است، می‌توانید از این شماره روزنامه «دنیای اقتصاد» مورد مطالعه قرار دهید. این خاطرات به‌صورت پرسش و پاسخ تنظیم شده است.

آقای دکتر بسیار سپاسگزاریم از اینکه وقت‌تان را به ما دادید. مبنای گفت‌وگوی ما خاطرات منتشرنشده جنابعالی است. اگر موافق باشید براساس کتاب خاطرات‌تان پیش می‌رویم. اما برای مقدمه اندکی از پیشینه خانوادگی، شرایط تحصیلی و ایام جوانی‌تان برایمان بگویید.

من در بهمن ۱۳۰۷ در نزدیکی ابهر در استان زنجان به دنیا آمدم. در کودکی بیشتر در مناطق روستایی ایران بودم؛ چون پدرم رئیس املاک رضا شاه بود و به همین خاطر کودکی‌ام در تاکستان و ورامین گذشت. البته بیشتر خاطراتی که از آن دوران خوب به یادم مانده مربوط به تاکستان است. بعد از شهریور ۱۳۲۰ هم که دیگر کار پدرم در دربار تمام شد برگشتیم به تهران و دوره دبیرستان و دانشگاه در تهران بودم.

دکه

روزنامه **اعتماد** با تیتر «رقص برف و ملودی باران» و روزنامه همشهری با تیتر «برف شادی» که از روز برفی تهران و شادی مردم گزارش دادند. در کنار موضوع بارش برف، روزنامه **کیهان** در یادداشتی با عنوان «ببر کاغذی» نوشت: شکست‌های خارجی آمریکا و درگیری‌های داخلی آن چندان پوشیده نیست. فقط «رسانه» است که می‌تواند از این لشگر شکست خورده، یک غول ترسناک بسازد. پس از حمله موفقیت‌آمیز مقاومت اسلامی عراق به پایگاه سری برج ۲۲ آمریکا در اردن؛ یک بار دیگر ضعف و حقارت ارتش آمریکا آشکار شد، اما باز هم این رسانه‌های غرب‌گرای داخلی بودند که تبدیل به روابط عمومی وزارت جنگ آمریکا شدند و لحظه به لحظه با انتشار خبرهای مخدوش و جعلی از تصمیم آمریکا برای حمله به ایران سخن می‌گفتند؛ گزینه‌ای که حتی مقامات آمریکایی نیز آن را نامحتمل‌ترین اتفاق می‌دانستند.